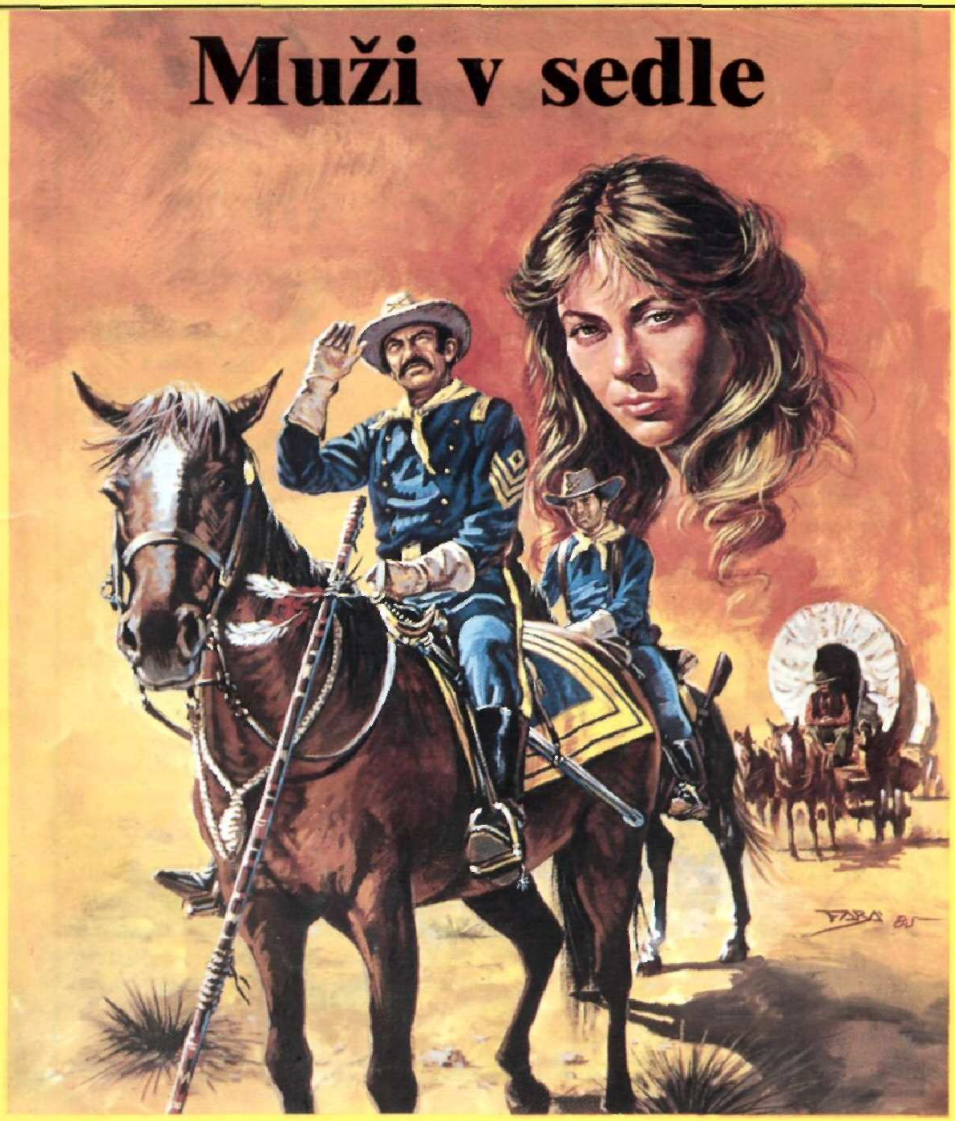
Kčs 11,90 / Sv. 003
Něm. DM 1,90 / Švýc. Fr. 1,90

BASTEI MOBA

G.F.UNGER

JEHO VELKÉ WESTERNY

Muži v sedle

Rakousko S 15 / Francie F 8,50 / Itálie L 2000 / Holandsko f 2,40 / Španělsko P 160

BASTEI MOBA

G. F. UNGER

JEHO VELKÉ WESTERNY

Muži v sedle

Uprostřed dvora, na kterém se konávají přehlídky, je postavena šibenice.

Dva kaprálové tam právě přivádějí odsouzeného. Indián z kmene Apačů kráčí s hlavou hrdě vztyčenou. Přesto ale nepůsobí dojmem velkého náčelníka. To je seržantovi Jimu Oatesovi nápadné, když přihlíží, jak Saguarovi nasazují na krk smyčku. Ptá se sám sebe: Proč je tato zatracená armáda vlastně přesvědčena, že ten muž tam pod šibenicí je sám velký Saguaro? Má hrdé vystupování, to je pravda, ale Saguaro — tak se v apačské pustině říká obrovitým kaktusům — to jistě není.

Začalo tupé bubnování. Nastoupené jednotky pěších i jízdních vojáků v sedlech bez hnutí pozorují Apače se smyčkou na krku.

Adjutant otevřel složku s dokumenty a začíná z ní předčítat.

„... je obviněný — známý pod jménem ‚Saguaro' — válečným soudem shledán vinným z toho, že podnítil povstání, kterému padlo za oběť sedmapadesát bělošských civilistů, devětačtyřicet vojáků a mnoho Indiánů. Za tyto trestné činy se obviněný odsuzuje k smrti provazem. Rozsudek budiž vykonán 17. srpna 1876 ve vojenském táboře Camp Yuata. Ostatní zajatci, kteří se na povstání účastnili velkou měrou, mají popravě přihlížet. Potom mají být převezeni do rezervace San Carlos, kde si budou odpykávat své tresty víceletého odnětí svobody. Podepsán plukovník B. Bishop, předsedající válečnému soudu, velitel tábora Camp Yuata."

Adjutant desky se spisy zase zavřel a vojensky pozdravil.

Seržant Jim Oates přihlíží, jak plukovník dává znamení. Hned na to se otevírají padací dveře. Dvě vteřiny stačí, aby odsouzenec visel v oprátce se zlomeným vazem ...

Seržant Jim Oates si prohlíží ostatní zajatce. Je, jich pět. Stojí bez pohnutí. Na zápěstí mají nasazena pouta.

Pět Apačů působí ale velmi vznešeným dojmem, jsou hrdí a soustředění. Jakoby z té nehýbající se skupiny Indiánů vystupovala nějaká síla, jakýsi mocný proud nepoddajnosti, který všechno přetrvá a je schopen vše překonat, ať už přijde cokoliv.

Pět Apačů je si vzhledem podobno, jako by to byli bratři. Měli nižší náčelnické postaveni nebo vedli bojovníky při povstání do boje. Kterýkoliv z nich vypadá impozantněji a významněji než Saguaro, se kterým právě skoncoval kat.

Kterýkoliv z nich by byl mohl být tím rudým mesiášem kmene Apačů, oním zázračným mužem, ke kterému se sjížděli bojovníci všech kmenů a ve kterého tak věřili, kterýkoliv z těchto p?ti spíše než onen, který právě odešel do věčných lovišť.

Všichni ale pak v zajetí označili jménem Saguaro toho, který má teď kolem krku utaženou smyčku. I on sám přiznal, že jím je.

Teď je tedy mrtev. Apačové už nebudou věřit, že je nezranitelný. Zvěst o jeho smrti se rozšíří kmen od kmene.

Všechny ty velké i malé skupiny bojovníků se vrátí do svých ukrytých vesnic. I mladí bojovníci, kteří přispěchali ze zdánlivě mírumilovných osad nebo z rezervací, se tam rovněž vrátí.

Povstání Apačů tímto skončí a bude pokoj – dokud rudí nebudou mít zase nějakého nového zázračného muže a mesiáše, chlapíka, který jim všechno slíbí, tu svobodu a velikost, o které všichni sní.

To Jim Oates všechno ví. Žije zde již dlouho a zná

situaci. Vždycky budou takoví noví mladí, kteří vyvstanou rychle jako kometa, chvíli budou mít u svých soukmenovců štěstí a nadělají hodně hluku.

Seržant Jim Oates si pozorně prohlíží indiánské zajatce. Mysli na to, jak před třemi týdny přepadli velký důl Aurora, pozabíjeli ty, kdo tam pracovali, a uloupili zlato, které bylo výtěžkem práce několika měsíců.

To zlato se dosud nenašlo. Bylo ukradeno a někdo je schovává.

Kdyby tak bylo možno těch pět rudochů nějak přinutit, aby promluvili, pomyslel si Jim. Ti je schovali někde na indiánském území. To by bylo něco pro takového seržanta, který je před koncem svého služebního období a smlouvu s armádou už nechce prodloužit. To by bylo něco pro mě!

Jednotlivé oddíly teď odcházejí. I Jim Oates odvádí ty, kterým velí, ke stájím a přikazuje sesednout.

Koně předal vojákovi a přistoupil k jednomu z ostatních tří seržantů, kteří patří k jeho oddílu.

„Vy tři chlupaté opice mně teď můžete vlézt na záda," řekl. „A ty, Barbey, půjdeš teď na moje místo. Budeš novým velícím seržantem těch vagabundů. Přeji hodně zábavy!"

Po těch slovech se otočil. Je to vysoký, silný chlapík s dlouhýma, trochu křivýma nohama, vězícíma v elegantních oficírských holínkách, i když je to proti předpisům. Má nazrzlé vlasy a opálenou kůži jako Apač.

Ve tváři má pár jizev. Před jeho tvrdým pohledem šedých očí už nejeden důstojník začal koktat.

Došel na velitelství, což není nic jiného než kamenná bouda s rovnou střechou z celtoviny. Tam na něj čekal seržant Scott, přidělený zdejšímu veliteli. Už byl

netrpělivý a řekl: „Proč necháváš plukovníka tak dlouho čekat? Přece jsi měl příkaz hlásit se hned po odchodu, ne? Nebo se ti už snad nechtělo?“

„Ne,“ řekl Jim Oates. „A vy byste mně všichni mohli… Teď už je pár minut po poledni. Už jsem vlastně v civilu, příteli. Víš, co by mně armáda tak asi mohla? Rozuměl jsi dobře, Scotty?“

Ten se zašklebil. „Pojď dovnitř, velící seržante. Jenom dál, hrdino! Na rozloučenou by ti plukovník chtěl ještě udělat radost. Jen běž dál, brachu.“

Oates se na něj podíval úkosem a když jej míjel cestou k plukovníkovým dveřím, zavrčel: „Myslím, že jsem celou tu dobu s tebou zacházel až moc pěkně, Scotty. Jestli se šklebíš z čisté škodolibosti, tak ti ještě dám co proto.“

Po těch slovech vešel dovnitř.

V předpokoji seděl pobočník, poručík John Britt. Vypadal unaveně a netečně. Zarudlé oči prozrazovaly pár bezesných nocí.

Zíral na Jima Oatese a neříkal nic. Jen lehce pokynul hlavou směrem ke dveřím stlučených z prken, která předtím sloužila jako bedny na konzervy.

Pohled Jima Oatese prozrazoval trochu pohrdání, když seržant procházel kolem primitivního psacího stolu pobočníka ke dveřím. Poručík tuto pohrdavost přesně zaznamenal. Ztemněl v obličeji a v jeho modrých očích se zableskl zlobný zášleh.

To už ale Oates zaklepal na dveře a vešel. Plukovník stál u okna, z nějž mohl přehlédnout celý dvůr až k ubytovnám, stájím a ohradám.

Tento tvrdý muž byl za občanské války generálem. Už přes dvacet let bojuje proti Indiánům – Apačům, Komančům, Čejenům a Siouxům. Pomalu se obrátil na seržanta.

„Vy mě asi nemáte moc rád, že?“

„Moc ne, plukovníku.“

„Proč ne?“

„Ještě nikdy se mi nelíbil žádný důstojník, plukovníku. A vůbec jsem udělal chybu, že jsem šel k vojsku. Ta chyba mě stála dvanáct let života… Přejete si něco, prosím?“

Plukovník se pousmál. „Přesto jste se staral jako otec o malé děti o ty holobrádky, co přišli sem na pomezí bez jakékoliv zkušenosti s Indiány a museli tu, mladí poručici, držet hlídky koňmo. Přesto jste dohlížel na to, aby ti mladičcí nedělali chyby, aby přežili a ze všeho se poučovali.“

„Kvůli těm ubožákům, co byli pod vaším komandem,“ vysvětlil Oates svým hrdelním hlasem, „jen kvůli těm chudákům, co museli na vlastní kůži schytat všechnu tupost těch, co jsou nad nimi… Plukovníku, moje služební období skončilo. Můžu jít? Připravil mi pobočník propouštěcí list?“

Plukovník se zašklebil jako frontový oficír, vlastně málem jako seržant. Potom přistoupil ke svému psacímu stolu a vzal do ruky papír.

„Tady je ta listina, seržante. Ale ještě nenabyla platnost.“

„Jakto?! Ta už je platná! Už víc než deset minut musí být platná. Kdybych chtěl, plukovníku, mohl bych vám plivnout k nohám nebo vás hezky vytáhnout z té parádní uniformy. Žádný vojenský soud už by na mě neměl právo… Dejte ji sem! Ze své strany jsem svou smlouvu s armádou dodržel. Ted je řada na armádě, ne?“

„Existuje doložka,“ řekl plukovník. „Za války se služební doba prodlužuje. A navíc je třeba napřed provést uložený příkaz. Nejde prostě toho nechat uprostřed, i když služební období skončilo.“

„Nemám žádný úkol. A válečný stav Saguarovou popravou skončil... Plukovníku, vyjádřil byste se laskavě jasněji?“

Plukovník lehce pokýval hlavou.

„Vaše služba skončí teprve tehdy,“ řekl, „až dojedete se zajatci do rezervace San Carlos a až i všichni vojáci a ostatní osoby dojedou bezpečně do pevnosti Fort Apache. Jde o pár civilistů a degradovaných a odsouzených vojáků... Seržante, jmenujte mi jediného muže v tomto táboře, kterého bych mohl poslat do Fort Apache a do rezervace San Carlos s těmi pěti vězněnými Apači, dvěma degradovanými vojáky, kteří byli odsouzeni každý k deseti letům nucených prací, s pěti civilisty, jednou bílou ženou a s eskortou pouhých dvanácti mužů. Když mně řeknete, kdo by to měl být, uděláte mi velkou radost.“ Do plukovníkova hlasu se mezitím vkradl bezmocný vztek.

Jim Oates si náhle uvědomil, jak ten starý plukovník má v této chvíli na armádu zrovna takovou zlost jako on sám.

Náhle mezi těmi dvěma něco vzniklo. Je to vlastně to staré spojenectví, které v situaci jako tato dělá ze všech lidí u armády společníky.

„Kromě sebe nikoho takového neznám. To by nikdo nedokázal, plukovníku,“ pronesl hořce Jim Oates. „A jestli ten Apač, co jsme ho před chvílí oběsili, nebyl žádný Saguaro, protože tím je jeden z těch pěti, potom to nezvládnu ani já. Protože v tom případě čekají mladí Saguárovi divoši jen na to, že mi jej budou moci sebrat. A předtím nás ještě všechny pozabíjejí.“

Plukovník na to přikývl.

„I vy si tedy myslíte, že jsme pověsili nepravého Saguara, seržante Oatesi?“

„Mohlo by to tak docela dobře být. Ze šesti zajatců se

on zdál být tím nejbezvýznamnějším. Z nás nikdo Saguara neznal. Věděli jsme jenom to, že Saguaro určitě je jeden z těch šesti. A on se sám k tomu přihlásil teprve až jsme pohrozili, že je pověsíme všechny... Plukovníku, mohlo to být tak že on se za skutečného Saguara obětoval, za toho, co jej všichni mají za svého spasitele. Tady něco nehraje."

Plukovník znovu přikývl. „Možná," řekl. „Ale to se už brzy ukáže, až budete se zajatci na cestě. A to se postaráte o to, aby Saguaro přece jen zemřel!... V každém případě vám dávám výslovný rozkaz zajatce při pokusu o útěk postřílet!"

Oates se na ta slova kysele ušklíbl.

„To je zase ta naše armáda," řekl. „Jeden rudoch byl pověšen, ten, co se o něm úředně předpokládá, že byl Saguaro, a který se sám za Saguara označil. Ale najednou si tím už nejsme jisti a myslíme, že nás napálili. A to pak má jeden seržant, který už brzy má z armády odejít, to za armádu všechno zachránit... K sakru, plukovníku!"

„Ano, ke všem čertům!" pronesl i plukovník. „Vyrazíte za hodinu seržante! Spolujezdce si můžete vybrat sám."

„Aspoň tuto radost mi neupřete, plukovníku," odpověděl Oates a zasalutoval neobyčejně předpisově. Ta dráždící netečnost z něj opadla.

Za necelou hodinu přehlížel Jim Oates svých dvanáct jezdců, o kterých mu podal hlášení seržant Tom Barney. Ten při tom dělal takové obličeje, jakoby chtěl v příštím okamžiku nastoupit na místo služebně nadřízeného seržanta.

U tří kavaleristů našel Jim Oates v polních lahvích místo vody whisky a u dvou dalších zase tequilu, pálenku z agáve. Jinak ale bylo s jezdci i koňmi vše v pořádku.

Jim Oates poodstoupil a zašklebil se: „Vy, pobudové, jste se jistě již pořádně radovali, že jste se mě zbavili, že? I

já jsem si už myslel, že by mi armáda mohla být ukradená. Zklamali jsme se tedy všichni. A to nás teď spojuje… Chci vám říct jen pár slov. Třeba bude naše projížďka docela pěkný vyjet. To mně pak budete moct být vděčni, že jsem vás na pár dnů vytáhl z nudy a jednotvárnosti tábora Yuata. Je ale taky docela možné, že z nás tam venku budou rudí chtít stáhnout kůži, přičemž by si tentokrát z jistého důvodu na tom asi dávali zvlášť záležet. Má-li tomu tak být, tak si važte toho, že vás vede strýček Oates, protože to některým z vás, ochlastům a bývalým lupičům, dává naději, že vyváznete se zdravou kůží. Ale i to jen tehdy, když uděláte vždycky přesně to, co vám řeknu, nic míň a nic víc. … Na to nezapomeňte, hoši! Já jsem váš strýček, otec i matka. I myslet budu za vás já. Stačí, když budete jen vždycky dělat to, co na vás budu žádat… Tak jste dobře pochopili, co vám řekl velící seržant?“

Nijak vesele se na ně netvářil. A oni mu opláceli stejnou.

Rádi jej neměli, protože stále cítili jeho nadřazenost. Jako velící seržant se nacházel mezi nimi a důstojníky. On sám neměl nic společného s jedněmi ani s druhými. Možná byl ještě víc sám než plukovník.

Seržant Tom Barney, který měl při velení tomuto oddílu být vlastně jeho nástupcem, nakonec řekl: „Seržante umíme ocenit, že sis vybral pro toto potěšení právě nás. Máme z toho velikou radost a máme tě rádi ještě víc než předtím.“

Neřekl jim na to nic, jen nasedl a kývl na Barneyho. Ten dal rozkaz nasedat a vyjel se svými jedenácti jezdci za ním. Před velitelstvím se ještě jednou seřadili. Jim Oates podal plukovníkovi hlášení.

„Hodně štěstí!“ řekl plukovník. „My se už tak jako tak neuvidíme, Oatesi. Hodně štěstí!... Jakmile ve Fort Apache potvrdí vykonání vašeho úkolu, vstoupí v platnost váš propouštěcí list.“

Oates přikývl. Potom otočil koně a vedl oddíl kolem obou čekajících vozů k západní bráně tábora.

Byly to dva nákladní vozy, patřící armádě. V jednom z nich sedělo pět na rukou spoutaných Apačů. Ve druhém byli dva stejně tak na rukou spoutaní vojáci, kteří rovněž podléhali velení kaprála a jeho vlastních dvou jezdců.

Na kozlíku tohoto vozu seděla ještě žena. Držela se zpříma, hrdá, se zdviženou bradou a zahleděná do dálky, jakoby tam chtěla vyčíst budoucnost a neviděla jen divočinu s kopci, rudými skalami a za nimi vysoký kopec, zvaný Rim, Okrajový, s jeho tmavou, tajemnou zelenou barvou, z níž probleskovaly rudé skály.

Jim Oates nejprve zkoumavě projel kolem pěti Apačů, obou kočí a kaprála. Potom poněkud déle pozoroval oba spoutané vojáky. Vyzývavě se na něj šklebili a v jejich pohledu byla nevraživost a vzdor. On sám se na ně díval bez jakéhokoliv výrazu v obličeji.

Jeho tmavá zjizvená tvář byla ještě bezvýraznější, když nakonec pohlédl na ženu. Náhle se obrátila a upřeně na něj pohlédla. Měla zelené oči a přímý a pevný pohled. Pod řídce tkaným šátkem prosvítaly její jantarové vlasy.

Zatímco vojáci ve dvou řadách jeli kolem vozu, přijel Oates na svém valachu trochu blíž a řekl:

„Paní Brittová, nechcete své rozhodnutí změnit? Ještě máte možnost zůstat tady. Jakmile budete jednou mimo tábor, návrat už nebude možný. A na ženu čekají v zemi Apačů věci horší než smrt.“

Georgia Brittová, která odjížděla od svého muže,

poručíka a pobočníka, se na něj upřeně zahleděla.

„To vím, přesto ale chci jet."

Oates přikývl a pobídl svého hnědáka.

Vedl svůj oddíl mezi ubytovnami mužstva a obchody se skladišti. Civilisté na koních se přidávali teprve teď.

A tak se vydávalo na cestu devětadvacet lidí: Velící seržant Jim Oates, seržant Tom Barney a jedenáct jezdců, kaprál Drago Higgins a dva kočí, dva vojenští vězni, pět zajatých Apačů, pět bílých civilistů a Georgia Brittová.

Odjížděli do divoké země neznající slitování, ve které jsou jen samí lovci a ti, kdo jsou loveni, do země s velkolepými západy slunce, se žhavými dny a ledovými nocemi, do kraje mlčícího a – nepřátelského.

Camp Yuata není opevněné místo s palisádami a valy. V jeho blízkosti je několik tábořišť „krotkých" Indiánů. Žije tam i několik apačských rodin. Kolem těchto Indiánů povede tato cesta a ti nebudou oddílu klást překážky.

Jim Oates zůstal trochu pozadu a počkal, až pojede kolem ten vůz, ve kterém sedí pět zajatých Indiánů. Hrdě seděli na dřevěných lavicích vozu, určeného pro mužstvo, a hleděli před sebe. Jim Oates pozoruje krotké Indiány. Je mezi nimi několik takových, o kterých ví, že ještě před několika dny tak mírumilovně nevypadali. Upírají pohledy na zajatce. Jejich pohledy se zdají vpíjet do těch pěti. Jinak se ale na nich nedá nic poznat. Jen postávají, němě a bez pohybu a hledí před sebe. Není z čeho usuzovat.

Oates chce zase jet vpředu. Pociťuje mírné zklamání. Co ale vlastně očekával? Věřil snad, že tito zdánlivě krotcí Indiáni poznají mezi pěti zajatci velkého Saguara a budou to všude rozhlašovat?

Jeho pohled padnul na pět civilistů, kteří v určitém odstupu jedou za oběma vozy. Zadržel koně a počkal, až

pojedou kolem něj. Více nebo méně dobře všechny z nich zná. Sam Stanley a Billy Ringloke jsou lovci skalpů, kteří Apačům, které zabijí, stáhnou kůži z hlavy a dostanou pak za to peněžní odměnu. Robert Gannaway je rančer, kterému Apači vypálili usedlost, zabili rodinu a zastřelili všechen dobytek. On sám je od té doby pořád opilý.

Sim Bridger a Sloan Slade jednou přijeli do Camp Yuaty zraněni, aby se tam, na místě aspoň do určité míry bezpečném, mohli vyléčit. Jsou to pistolníci, snad i bandité. Jim Oates si myslí, že asi pronásledovali jednoho muže až z Tucsonu a někde na apačském území jej dostali. Možná byli někým najati, aby kohosi sprovodili ze světa. Pravděpodobně toho nebo ty, koho pronásledovali, dohnali, přinutili k boji a zabili – někde v tom mlčenlivém kraji, kde nebývají u ničeho svědkové. Sami při tom utrpěli zranění a potřebovali nějaké přístřeší.

Jim Oates si prohlíží tyto nevojáky jednoho po druhém. S větší nebo menší vyzývavostí jeho pohled opětují. Někteří se zašklebí. Sloan Slade mu řekl: „Hej, kavaleristo, měl bys nám poděkovat, že jedeme s vámi. Stojíme za tolik za co celý zbytek tvého oddílu. Bez nás bys byl o polovic slabší. Uvědomuješ si to vlastně? Nás je pět a máme devět koltů a pět pušek. Ale jestli se něco semele, tak musí napřed bojovat armáda, ne?... Smíme v tom případě dát pozor na zajatce?“

Oates se na ně dívá se strany úkosem. Jedou volně rozptýlení po jeho pravé ruce, bývalý rančer Robert Gannaway jako poslední, moc se ale od nich neliší. Je to člověk, který už nikdy nezačne znovu. Za poslední týdny se změnil.

„Chtěl bych vám něco říct, hoši,“ zabručel Jim Oates. „Jste od této chvíle zrovna tak členy tohoto jízdního oddílu jako my všichni a podléháte mým rozkazům. Nebo

se odpojíte a půjdete si svou cestou... A ještě něco, hoši! Mám v kapse propouštěcí list. Začne platit jakmile dorazíme do Fort Apache. Už si tedy ani nemůžete na mě u armády stěžovat. Nebylo by vám to noc platné... Rozuměli jste mi dobře? Šklebili se a mlčeli. „Ale k přísaze jako vojáci před vlajkou nebudeme muset na tvůj rozkaz jít, ne?“ zeptal se náhle Billy Ringloke. Oates na to zavrtěl hlavou. „Armáda už přinutila k vojenské přísaze nejednoho tuláka, před vlajkou a se vším,“ řekl. „Vy byste byli asi ti nejhorší. Ale i bez té přísahy budete dobří kavaleristi. Vaše vlastní chytrost mi to zaručuje. Však my se ještě dobře poznáme. Ringloku a vy, Gannawayi, vy jeďte jako předvoj čtvrt míle před námi... A jestli se mnou budete ještě jednou mluvit tak ledabyle důvěrně nebo mi budete říkat kavaleristo, tak vám napráskám... Jsem velící seržant Jim Oates.“

Když domluvil, už se nikdo nesmál ani nešklebil.

Hleděl ze svého sedla na Ringloka a Gannawaye. V jeho studeném, tvrdém pohledu je“ něco, co může varovalo. Už toho o tomto osamělém seržantovi slyšeli povídat dost. Teď si na to zase vzpomněli. Pochopili taky to, proč plukovník neposlal s oddílem některého ze zbylých důstojníků, ale právě tohoto seržanta.

Ringloke a Gannaway náhle uposlechli. Nasadili svým koním ostruhy, předjeli kolonu a získali náskok.

Oates jel dále v čele ostatních, a tam měl po své levici seržanta Toma Barneye.

„Proč svěřuješ službu předvoje těmto civilistům?“ zeptal se ho Barney. Má vztek, že musel jet taky, protože si jej k tomu Oates vybral mezi půltuctem jiných jeho postavení.

„Jsou to teď vojáci stejně jako my,“ odpověděl mu

Oates. „Už jsi někdy přemýšlel o tom, co asi spojilo k jednomu cíli pět takových pobudů, takže jsou ochotni nás doprovázet? A takových, co toho museli poslední dobou dost spolknout, jen aby směli zůstat u tohoto oddílu?“

Tom Barney je lví postavy, světlovlasý a robustní. V odpověď zírá na Oatese.

„Nu přece ... strach z Apačů ...,“ začal.

Oates se mu vysmál. „Strach?“ zeptal se. „Tito lovci skalpů a zabijáci nevědí, co je to strach. V tomto ohledu jim něco chybí. Takoví věří na nezměnitelnost osudu, kterému stejně ne-utečou. Proto berou všechno ták, jak to přichází. Barney, chtěl bych abys měl jasno a věděl si proto rady, kdyby ten osud potkal mě... Je docela možné, že jsme v pevnosti oběsili nepravého Saguara. V každém případě ale našich pět zajatých rudochů ví, kam přišlo zlato z dolu Aurora. Našich pět kavaleristů-civilů myslím jde po tom zlatu. K tomu by ale napřed potřebovali dostat do rukou jednoho nebo dva z našich zajatců. I Apač promluví, když mu opaluješ nohy v ohni... Chápeš teď aspoň přibližně, Barney, co by se tady mohlo stát?“

Tom Barney zíral udiveně. „Není to bláznivý nápad, Jime?“ zeptal se. „Musíš všude hledat jen to zlé?“

„Však uvidíme,“ procedil mezi zuby Oates.

*

Toho horkého a prašného půldne urazili ještě patnáct mil. Když slunce proměnilo nebe v moře ohně a když od západu začaly sestupovat modré stíny noci, dojeli pod vrchem Wagon Peak k malému jezeru a k pastvinám Wagon Meadows. Je to pěkné místo, zelené a zastíněné, vodou bohatě obdařené.

Den proběhl bez příhod. Apači se neobjevili, žádné kouřové signály nebylo vidět. A ani se nikde v horách nezaleskla signální zrcadla, jaká Apači teď už nějakou dobu používají. Na západ se nacházejí Medvědí hory a potom Rudé hory, Red Mountains.

Seržant postavil několik hlídek a sám se potom, za počínající noci, usadil na okraji ležení a naslouchal a větřil jako vlk.

Přišel za ním Tom Barney. „Něco cítíš ve vzduchu, Oatesi?“ zeptal se.

„Apače,“ odvětil Oates. „Vsadím se s tebou o tu svou propouštěcí listinu, že bychom pár Apačů trefili kamenem, kdyby se nám neskryli tak dobře. Jsou tady blízko našeho ležení. Měl by se uhasit oheň. Nemyslím si sice, že nás napadnou už tady, tak blízko od Camp Yuaty, ale možná vystřelí pár šípů a...“

Ještě nedomluvil, když se ozval divoký a rozhořčený výkřik, naplněný bolestí. Pušky a revolvery 'zaštěkaly. Muži divoce kleli.

Potom se rozhostilo ticho, neuvěřitelné ticho. Konečně bylo zase slyšet nějaký zvláštní zvuk. Byl toho druhu, na jaký člověk nezapomene. Tak totiž muž zasténá, když vydechuje naposled.

Jim Oates rychle přišel k ostatním a zvolal: „Uhaste oheň! Oheň nesmí být vidět!“

Potom poklekl u jednoho z vojáků, který ležel na zádech jemuž trčel z hrudi šíp – přesně tam, kde je zřejmě srdce.

„Je to Riley Wilcox,“ ozval se ochraptělý hlas. „To je zlověstný začátek, seržante... Byla to náhodná trefa nebo ta rudá kůže tam venku mířila tak dobře?“

„To zjistíme, až přijdeme o druhého muže,“ odpověděl seržant. „Nemůžeme dělat nic jiného, než být na pozoru...

Seržante Barney!“ „Zde!“

„Mrtvého pohřbíme tady. A vy ostatní mějte oči na stopkách a koně si držte hezky poruče! Pro Apače jsou koně příliš cenní na to, aby je prostě postříleli. Za koněm se proto může každý krýt... To je zatím všechno.“ Ozvalo se několikero zakletí. Všem je teď jasné, jak pekelně je v jejich ležení nebezpečno.

Venku se třeba plíží jen dva nebo tři Apači. Není ale vyloučeno, že hledají pro své šípy ještě další oběti.

Oates pomalu prošel celé tábořiště. Když došel k vozu s vězněnými vojáky, našel je připoutané každého k jednomu vozovému kolu. Zná je jménem.

Cash Shennahan málem ubil jednoho důstojníka, když ten jej přistihl, jak na hlídce spí; a pak v jeho kapse našel prázdnou láhev od kořalky..

Druhý vězeň byl dokonce sám seržantem. Tento Lot Kilham chtěl utéct do Mexika s pokladnou výplatčího. Prohlásil teď rozčileně:

„Hej, Oatesi, tato cesta do Fort Apache bude vydlážděna mrtvolami. Co pět mil, to jeden mrtvý. Nebylo by špatné, kdybys nás pustil a dal nám něco na střílení. Říkám ti, Oatesi, že brzy nastane situace, kdy nás budeš potřebovat. Potom půjde jen o to, jak se probit. To si pak budou všechny bílé i černé ovce rovny... Chceš se vsadit?“

„Takovou sázku bys asi vyhrál, Kilhame,“ zamručel v odpověď Oates a odešel na druhý konec ležení. Tam stál vůz, ve kterém byli převáženi indiánští zajatci. Byli navzájem spojeni pouty. Pravý a levý krajní zajatec byli připoutání k vozovému kolu. Od předního kola k zadnímu se tak táhla poněkud děsivá girlanda. Jim Oates viděl, jak se jim ve tmě lesknou úzké oči.

Řekl jim v jejich jazyce, který dobře ovládal: „Zavolejte na své bratry tam venku, že zastřelím jednoho z vás, jestli

ještě jeden z mých vojáků zemře jejich zákeřným šípem… Myslím to vážně!… Ať to jeden z vás na ně nahlas zavolá!… Teď hned!“

Oni ale mlčeli. Počínali si tak, jakoby tam nebyl. Neřekl na to nic.

Když přišel k pěti civilistům, lovec skalpů Sam Stanley se tiše usmíval. „Slyšel jsem každé slovo,“ řekl. „Skutečně jednoho rudocha zastřelíš, kdyby nás najednou bylo ještě o jednoho míň, seržante?“

Jim Oates mu neodpověděl. Udělal ale dlouhý krok a vrazil na zemi ležícímu Samu Stanleymu tak prudce do prsou, že se ten skoro převalil a vzadu narazil hlavou o kámen.

„Myslím, že jsem už jednou řekl, že si takovou okázalou důvěrnost nebudu nechávat líbit,“ zavrčel. Potom pomalu šel dál. Nikdo Za ním nic neřekl. Této primitivní smečce dal jen stejně tak primitivním způsobem na srozuměnou, že býkem v této ohradě je on.

Tomuto způsobu oni porozuměli. Je to jediná řeč, které rozumí a kterou respektují.

O pár kroků dál přišel Jim k jedné zvětralé skále, která měla tvar i velikost odpočívajícího dobytčete. Na tom místě byl postaven stan pro Mrs. Georgii Brittovou. Byl směšně malý, ale žena tady mezi samými muži mohla tak mít aspoň kousek soukromí.

Jim Oates se chystal projít kolem, potom si ale všiml, že je vchod do stanu otevřený a spatřil obrysy její postavy. Zastavil se.

„Je všechno v pořádku, paní?“ zeptal se.

„Jistě,“ odpověděla. „A pokud vás to uklidní, seržante, tak vám tady říkám, že mě na této cestě nikdy neuslyšíte naříkat… Nikdy!“

V jejím hlase byl odstín tvrdosti, ale i osamělosti a z ní vycházející odvahy. Seržant si k ní přisedl.

„Nějakou zbraň máte, ne?“ zeptal se.

„Revolver šestatřicítku,“ odpověděla. „A střílet s ním umím lip než leckterý muž.“

S přikývnutím to vzal na vědomí. Zeptal se pak suše:

„Dokážete se s ním i sama zastřelit, abyste nepadla Apačům do rukou?“

„O tom jsem právě přemýšlela,“ odpověděla.

„A k čemu jste dospěla?“ Jeho hlas zřetelně prozrazoval napětí.

„Nevzdávám se, dokud žiji,“ pronesla klidně. „A dělala bych všechno pro to, abych mohla žít co nejdéle – všechno! Dokázala bych i žít jako běloška s Apači, jako jedna z nich. Snášela bych všechno, protože bych doufala až do poslední chvíle. Velice miluji život, Jime Oatesi. Necítila bych se přitom dokonce ani zneuctěná, jen trochu poskvrněná. A komupak se to podaří, projít celým životem bez poskvrny?... Vám ano?“

„Ne,“ odpověděl drsně. „Myslím,“ pokračoval jemněji, „že jste byla velmi schopné děvče... dokud jste nepřišla na myšlenku vzít si za muže důstojníka armádního jezdectva. Jste ale přitom dost statečná na to, abyste tento omyl napravila. Z tisíce žen by na vašem místě devět set devadesát devět jiných z nejrůznějších hloupých příčin u takového omylu už zůstalo do konce života... Madam, udělám všechno, abych vás provezl. Slíbit to ale nemůžu.“ Chtěl odejít.

Tu se ale ona náhle zeptala: „Jime Oatesi, proč jste seržantem u této armády? Proč jste se stal a zůstal seržantem U. S. kavalerie?“

Zarazil se. Byla přesvědčena, že cítí, jak on teď

soustředěně přemýšlí a hledá vysvětlení. Potom spatřila blýsknout se ve tmě jeho zuby, jejich dvě bílé řady.

„No jo," řekl, „tehdy jsem moc pil. A bylo mně všechno dokonale jedno. Byl jsem jedním z těch pobudů, kteří najdou nakonec nejlepší možné zaopatření u armády."

Tušil, jak ona teď ve tmě zavrtěla hlavou.

„Nemyslím si, seržante," odporovala mu, „že jste kdy sám byl takovým tulákem v beznadějném postavení... Ale v každém případě jste, ať už z jakéhokoliv důvodu, byl v nedobrém rozpoložení. Bylo to kvůli nějaké ženě?"

Nedal jí odpověď hned. Znovu se dlouze zamyslel. Náhle mezi nimi dvěma vzniklo něco, co je spojovalo.

„Ano," řekl potom, „Byla tak hezká jako vy, Mrs. Brittová. Byl jsem tehdy ještě docela mladý - takový texaský kovboj, který sotva uměl napsat víc než své jméno. Ona byla bohatá, vzdělaná a ... Ach, vzala mě s sebou na východ. A tam se mi rozjasnilo, jaké ubohé nic se ze mě stalo. Nebyl bych uměl dokonce ani vydělat ty peníze, které ona vydávala na své drobné osobní nákupy. Byl jsem jen takový malý texaský jaguár, kterého si ona přivezla s sebou z té divoké země na hranicích... A čím jste vy, paní, poručíkovi Johnu Brittovi? Proč od něj Georgie utíkáte?"

Žádná z obou jeho otázek, i když přišly tak nečekaně, ji nezaskočila. I ona napřed chvíli přemýšlela.

Nakonec- vyprávěla skoro šeptem: „Byla jsem dívka saloonů. John i já jsme věřili, že se to nikdy neprozradí. Ale přesto se tak stalo. Na Johna čekala skvělá příležitost. Byl premiantem ve svém ročníku důstojnické školy ve West Pointu. Jeden generál byl jeho strýček a měl velký vliv. Johnova životní dráha byla předem narýsovaná. Potom se ale jednou jedna z paniček té oficírské

společnosti dozvěděla, že jsem kdysi zpívala neholeným a opilým mužům na pódiu a tančila pro ně, že jsem v saloonech rozdávala karty a byla něčím, čemu ty dámy říkaly běhna. Tím bylo po nadějné kariéře Johna Britta. Jeho strýc i ostatní příznivci jej hned hodili přes palubu.

Přeložili jej do Camp Yuaty. A teď po dvaceti letech bude asi muset odejít ze služby, jako kapitán, protože majorem se stát nemůže a už nesplňuje fyzické předpoklady na kapitána. Po dvaceti letech služby v teritoriu Arizona je člověk natolik opotřebovaný, že už není schopen vést oddíl do pole. Zničila jsem tedy kariéru Johna Britta, připravila jsem jej o všechnu budoucnost.

On věděl, že zůstane důstojníkem na pomezí, navždy. A za to mě začal nenávidět. ... Ano, teď jdu od něj pryč. Rozvod bude jistě jenom formalita, protože taková žena, která zlovolně opustí důstojníka sloužícího v poli, je přece nutně sama vinna... Tak teď víme, Jime Oatesi, oba o sobě navzájem všechno, že? Oba jsme svým způsobem úplně stejní dezertéři... Nebo snad ne?“

„Jste krásná dívka,“ řekl jí. „A snad je poručík John Britt jen příliš mladý... jako jsem byl já tehdy. Možná mu ještě stále nedošlo, že by se měl vykašlat na armádu a začít nanovo nějak jinak... Byla byste u něj zůstala v takovém případě a pomáhala mu, Georgie?“

„Ne,“ prohlásila stroze. „A vaše žena tehdy, Jime Oatesi, ta vám taky nepomohla... nebo snad chtěla?“ „Nehodili jsme se k sobě,“ odvětil. „Ale to vám ublížilo... a vy jste se dal na pití, všechno vám pak bylo jedno a dal jste se nakonec na vojnu.“

„Ano, když jsem podepisoval ten papír, kterým jsem se upsal armádě, byl jsem opilý,“ přiznával se tiše. „Přesto ale jsem za sebe smlouvu s armádou dodržel. Naučil jsem se jí pohrdat a přesto jí zůstal věrný. To je ten paradox...

Georgie, přeji vám hodně štěstí.“

Po těchto slovech odešel. Ona na něj hleděla ještě chvíli nehnutě. Potom uvolněně vydechla.

Když zase vyrazili na cestu, poslal Jim Oates oba pistolníky Slima Bridgera a Sloana Sladeho, jako průzkumníky napřed. Uposlechli jej bez odmluvy.

Vedl svůj oddíl dál k Medvědím a Rudým horám, mezi nimiž se hadovitě klikatila nebezpečná cesta do pevnosti Fort Apache a do rezervace San Carlos.

První přepad přišel kolem poledne, když bylo zvlášť moc horko a všichni byli krátce před polední přestávkou nejvíce unavení.

Museli projet úzkým,kaňonem. Neměli na vybráním.

Apačové se objevili znenadání. Předtím tomu nenasvědčovalo vůbec nic, ani v nejmenším. Náhle tu byli bez varování.

Indiáni vyskákali ze křoví na okraji stěny kaňonu. Vystoupili z úkrytů za rudými skalami a vynořili se z husté zeleně.

Nahoře na okrajích kaňonu se objevili jejich nejlepší střelci, kteří podporovali útok svých druhů provedený zblízka. Byla to zlá situace.

Brzy ale všude vířil prach do té míry, že ostrostřelci nahoře na srázech kaňonu byli sotva ještě schopni rozeznávat ty své od nepřátel.

Vojáci nejprve bojovali v zoufalém postavení, potom si začali víc věřit a dařilo se jim stále víc. Revolvery v jejich rukou rachotily a když vystříleli náboje, chopili se svých jezdeckých šavlí. Cestu si prosekali a oba vozy se hned vydaly po ní za nimi.

Zadní voj ale tvořilo pět civilistů.

Svými devíti revolvery způsobili pravé peklo. I když jsou to třeba různě vykořeněné živly, tuláci, bandité, lovci

skalpů a zcela jistě žádní hodnověrní mužové, tak jako bojovníci byli při těchto útocích páteří obrany.

Kolty v jejich rukou stále štěkaly, i když vojáci museli mezitím už bojovat šavlemi. Ani jediná jejich kulka nepřišla nazmar. Skoro každá střela znamenala zásah.

Seržant vyvedl svůj oddíl z kaňonu a nechal na rovině zastavit.

Chyběli tři vojáci.

Spadli v kaňonu s koní, zasaženi indiánskými střelami, a tím byli ztraceni. Čtyři vojáci byli více nebo méně zle raněni. Krváceli i dva civilisté.

Kočí, který seděl vedle Georgie Brittové, se teď náhle se sténáním zhroutil ze svého kozlíku dozadu do vozu.

Georgia si znovu nabila revolver. Dosavadní zásobník vystřílela a stavu kočího si nevšimla – o jeho zranění nevěděla.

Jim Oates kývl na kaprála. „Teď pojedeš s tím vozem ty, Higginsi. Napřed ale uvolníš pouta vězněným vojákům Cashi Shennahanovi a Lotu Kilhamovi! S okamžitou platností nastupují zase do služby! Rozuměli jste, vy dva?“

Otázka byla určena oběma vězňům, kteří se teď na něj usmívali z vozu.

„Ano, pane!“, řekl hned Shennahan. „Bez nás to už nepůjde. Nebojíte se, seržante, že přeběhneme k Apačům?“

„Ne. My teď pojedeme dál, až k té skupině stromů a skal tam čtvrt míle před námi. Tam si přes poledne odpočineme a postaráme se o naše zraněné a mrtvé... Jedeme!“

Horko je nemilosrdné. Lidé i zvířata se těší na stín, který jim poskytne pár stromů a trochu skal. Mezi

skalami je dokonce malý pramen, nedávající ale moc vody. Za hodinu to vydá jen na naplnění asi šesti polních lahví. Zásoby vody se jim tedy nepodaří doplnit.

Vzduch se žárem tetelí. O Apačích není ani vidu. Ale tady někde jsou, to je naprosto jisté.

Seržant Oates si sedl pod křovím vedle skaliska, přesunul si na obličej svůj klobouk uniformy, prohnutý a vypadající skoro jako kovbojský, a usnul. Za tuto krátkou hodinku poledního spánku se snažil nahradit celo-noční bdění.

I skoro všichni vojáci po chvíli usnuli, Málokdo měl hlad.

Georgia Brittová dokončila obvazování a ošetřování ran. Vzala si přikrývku, položila si ji na zem do stínu vozu a lehla si na ni.

Tábor střežily jen dvě hlídky. Stály nahoře na dvou skaliskách a viděly odtud do daleka. Ani králík by se nemohl nepozorován* přiblížit k místu odpočinku.

Minulá noc přinesla všem tolik nejistoty, teď je tomu ale v tábořišti jinak. Proto všichni spí.

Usnul i kaprál Drago Higgins. Napřed osvědčeným způsobem připoutal pět indiánských zajatců jako lidský řetěz mezi kola vozu. A protože jsou pouta na rukou naprosto spolehlivá, nemusí si dělat žádné starosti.

Kdyby chtěli utéct, museli by oba krajní Indiáni, kteří mají kotníky pomocí pout upevněné na paprsky kola, nejprve tyto paprsky vylomit. I potom by ale všech pět zajatců bylo spoutáno navzájem.

Někdejší lovec skalpů a sběratel odměn vypsaných na hlavu, Sam Stanley, náhle odešel ze svého místa, na kterém seděl na bobku a civěl do prázdna. Zřejmě si vyhledal stín. Vlezl pod vůz a lehl si těsně za pěti zajatci.

Chvíli zůstal ležet ve stínu bez hnutí.

Jeho přítel a partner Billy Ringloke, který našel trochu stínu nedaleko odtud pod jedním keřem spolu s bývalým rančerem Gannawayem, zvedl hlavu a rozhlédl se. Potom přejel očima dokola a lehce pokývl hlavou.

Stanley vedle spoutaných Indiánů na toto znamení čekal. Promluvil, a sice směsicí angličtiny, španělštiny a zlomků indiánského jazyka, jaká je tady na pomezí bělošského a indiánského území běžná. To, co řekl, by se dalo říci asi takto:

„Hej, vy požírači psů, jste v tom až po uši. A jeden z vás je sám velký Saguaro osobně. Jenže tak veliký, aby mohl provádět kouzla, zase není. Musí si nechat líbit, že je teď svázaný jako osel. Jestli se seržant se svými vojáky a s námi ještě jednou dostane do takové šlamastyky, nechá vás zastřelit nebo to provede dokonce sám. . . . Jste tady jako pět ryb v kaluži, ze které se voda vypařuje, takže budete brzy muset bez pomoci leknout pod sluníčkem hezky na suchu.“

Zprvu mu neodpovídali a nezkušený člověk by teď na jeho místě předpokládal, že mu vůbec nerozuměli. Měl by rudochy za hluché a němé, nebo by se tázal sám sebe, jakým jazykem by asi měl mluvit, aby to nebylo zbytečné.

Sam Stanley se však jen lehce zasmál. Ví, že těchto pět rudých hombres, chlapíků, s ním hraje jakýsi apačský poker. Protože ale nějakou dobu žil s jednou apačskou dívkou, vyzná se v tom. Zůstává klidně ležet, dokonce dýchá víc zhluboka, jako kdyby usnul.

Tu uslyšel otázku vyslovenou hrdelním hlasem: „Chceš nám snad pomoct, ty barracho? A proč? Jsi přece lovec skalpů, a vydáváš skalpy Mexičanů za apačské. Jsi příliš zbabělý na to, abys lovil skutečné Apače. Mexičani se dají zabít snadněji... Co chceš?“

„Zlato z dolu Aurora, který jste přepadli a vyloupili, než vás armáda překvapila a dostala do pasti, takže jste měli na vybranou mezi smrtí a vydáním se na milost a nemilost. Zlato z dolu se u vás nenašlo. Takže jste je ukryli... My je chceme dostat. Potom vám pomůžeme."

„Jak, ty bílý švábe cucaracha?"

Sam Stanley se lehce usmál. „Nadáváš mi a říkáš barracho, ochlasto, a teď i bílý švábe. Opravdu si myslíš, že se takhle jedná s tím, kdo ti nabízí obchod? Dohodneme se, hombre, o nic jiného nejde. Vy potřebujete naši pomoc, a my chceme zlato... Který z vás je Saguaro?" Na otázku nepřišla žádná odpověď.

„Tak jo," řekl, „ty, co se mnou mluvíš, to určitě nejsi. Protože opravdový Saguaro je jistě příliš hrdý na to, aby promluvil na lovce skalpů. To on přenechá obyčejnějším hombres... Dnes po půlnoci tě propustíme. Pak se můžeš odplížit z tábora a postarat se o to, aby nám dopomohli k tomu zlatu. Za dva dny dojdeme k pramenům Bonita. Ať je zlato zahrabáno deset kroků východně od pramene na úpatí té rudé skály... Jestli je tam přes noc najdem, propustíme i ostatní čtyři chlapíky. Snadno ty ocelové náramky otevřeme. Máme od nich stejný klíč jako kaprál kavalerie... Tak co, hombres, co vy na to?"

Zase dlouho neodpovídali. Srovnávali si to v hlavě. Přitom se podívali tam, kde se usadil Jim Oates, oddávající se polednímu spánku. Dlouho přemýšleli.

Asi dospěli k přesvědčení, že tento nazrzlý seržant tmavého obličeje se svými jízdními vojáky zabije ještě, hodně Apačů. Možná zabije v poslední chvíli i je, aby je jejich bojovníci dostali už jen jako mrtvé muže. Ano, o tomto seržantovi vědí svoje.

Snad by se měli opravdu pokusit o dohodu s tímto barracho, opilcem. Vždyť to zlato by potom možná dostali

zase zpátky. Ten, který za ně mluvil, řekl po delší pauze:

„Tak ujednáno, uděláme spolu obchod, gringo."

*

Den proběhl bez dalších příhod. Neobjevil se z Apačů ani jeden. Horký den se blížil svému konci – tou dobou už projížděli Medvědími a Rudými horami.

Stará cesta je prašná a vede divočinou mnoha oklikami, které se dobře hodí k přepadu. Oba jezdci předsunuté hlídky se po hodině střídají s ostatními. Neděje se ale nic.

Mají Apači po prvním útoku dost? Stálo je to snad příliš mnoho mrtvých? Jim Oates si to však nemyslí.

Jede někdy před vozem, potom vedle něho, jindy zase úplně vzadu. Pokaždé, když musí jet kolem toho, ve kterém se veze a stará se o raněné, Georgia Brittová, kývne na ni nebo se usměje, aby ji uklidnil.

Ona jeho úsměv opětuje se vší vážností, ale takovým způsobem, jakoby si byli blízcí už po řadu let a jakoby od ní nepotřeboval žádné výrazné projevy. Přesto Jim cítí, že ona je ženou, která by mohla dávat víc, než přijímá, a že má v sobě hodně něhy.

Kolikrát si pomyslil: Ten poručík John Britt je ale pitomec! Mohl se přece s armádou rozloučit, nikdo jej nenutil, aby zůstával, u armády, pro kterou jeho manželka nebyla kvůli své minulosti dost dobrá. Ten osel nechá se sebou zacházet jako s kusem hadru. Georgiina hrdost byla větší než jeho, přesto ale nakonec Georgia utekla. Pokud dojedeme k cíli živí, zeptám se jí, jestli nechce se mnou kus cesty jet společně. Ona a já, my bychom se k sobě dobře hodili.

Večer si našli dobré místo na noc. Bylo to u malé

skupiny skal na břehu potoka, který o několik mil dál na sever spadá vodopádem u kopce Rim.

Skály vypadají jako zkamenělé stádo bizonů nebo koní, přičemž některá zvířata stojí vztyčená na jedné zadní noze.

Seržant klidným hlasem udílí své příkazy a rozděluje hlídky. Odvážili se rozdělat oheň na vaření, protože se potřebují pořádně najíst. Jakmile žár dne opadne, pocítí všichni hlad. Hned pak ale nechávají oheň zhasnout. V táboře je ticho. I koně se chovají tiše. Seržant stále všechno dokola obchází, často dlouho zůstává u hlídek a naslouchá, větří a zírá do pomalu prosvětlující se noci.

Když přišel k Tomu Barneymu, zeptal se ho ten po chvíli: „Co o tom soudíš, generále? Jsou tam? Už nás obklíčili? Nebo jsme tady široko dokola sami?“

„Sami?“, zeptal se ironicky Jim Oates. „Z tohoto tábora by se nepozorovaně nedostala ven ani kočka. Obklíčili nás a čekají na posilu. Měli moc velké ztráty. Potřebují, aby jich bylo na nás víc. Ale všude táhnou krajem takové hordy na válečné stezce jako vlčí smečky. Jen tím způsobem je možno armádu tříštit a vést guerrillu, přepadat v malých skupinkách. Sázím se, že už je nějaká taková smečka na cestě, jako posila té tady kolem nás. Až dorazí, napadnou nás rudé kůže znovu. Může to být už za ranního šera.“

„Snad jsme měli nechat vozy vzadu a riskovat rychlou jízdu na koních,“ namítl Tom Barney. Nezřetelně rozeznává, jak Oates zavrtěl hlavou.

„Tudy projíždět nebudeme,“ řekl nato. „Musíme pokračovat průsmykem Poker k cestě do Fort Bowie, která tudy vede do Fort Apache k jihu. Po té cestě pak musíme přes Black River na sever do Fort Apache. Je to

zajížďka. Přesto je to ale jediná cesta, na které budeme stále mít do určité míry volný rozhled pro střelbu. Apačové se tam nikdy nebudou moct objevit blíže než třicet kroků před námi. Na tuto objížďku nejsou ale naše zvířata dost silná. Musíme se přiblížit k Fort Apache o dvě denní jízdy, než se budeme moct odvážit rychlé jízdy. Vzdušnou čarou je to sice všechno docela blízko, ale v tomto kraji musí člověk mnohdy dělat dlouhé zajížďky... Ale proč to vlastně říkám?“ Odešel.

Později si na chvíli přisedl k Georgii. „Jak to jde, Georgie?“

„Dokážeme to?“, zeptala se sama místo odpovědi.

„Snad,“ řekl Jim Oates. „Zítra zahneme na jih. Je to velká objížďka, musíme ale jet otevřeným terénem, jinak bychom se dostali do zlého sevření, horšího než to dnešní před polednem. ... Snad jste měla přece jen zůstat v Camp Yuatě u poručíka Johna Britta.“

„Proč to říkáte, Jime?“, zeptala se bez hořkosti, a se stopou shovívavé , trpělivosti v hlase.

„Promiňte mi to,“ řekl. „Ale stále častěji mi napadá, jaký beran je ten poručík John Britt. K čertu s armádou, když člověk dostane za ženu dívku jako jste vy! To se pak přece vyplatí se pokusit o něco jiného!“

„A o co, Jime Oatesi?“

„Nu třeba hledat zlatý důl, vyloupit banku, založit ranč, postavit železnici, a co já vím ještě dalšího. Něco takového, kde člověk hodně vkládá a musí proto vydělat. A vy byste, Georgie, při tom pomáhala, nebo ne?“

„Snad,“ řekla, „Jime, vy jste si asi vždycky přál ženu, která by spolu s vámi něco riskovala. Bylo to od vás v zásadě nesprávné, když jste si vzal bohatou princeznu. Proč jste to dělal?“

„Chtěla se mnou žít v osamělé chýši a chovat dobytek,“

odpověděl. „Po osmi týdnech jí ale už o to nešlo. Žila byste i vy s mužem v opuštěné chýši, Georgie ?“

„Ne,“ řekla. „Kdybych byla chtěla něco takového, nebyla bych chodila do krčem a tingltanglů. Když jsem poznala Johna Britta, seděla jsem v dálkovém poštovním kočáře a vypadala jako nějaká lady. On nemohl tušit, k jakému druhu žen jsem patřila. Když jsem mu to později řekla, tak už o tom nechtěl slyšet... Ne, Jime, já bych v osamělé chýši žít nedokázala. To bych byla mohla ostatně i v Camp Yuatě. Přeceňujete mě, Jime. Byla jsem dívka ž tančírny v lokálu. A to už v člověku zůstane na celý život.“

Lehce se těm sebekritickým slovům usmál.

„Georgie... jestli se nám podaří projet...“

„Žádné plány,“ přerušila jej. „Jen žádné plány, seržante!“

Náhle zase dostal rozum. Ano, uvědomil si, že právě v sobě hýčkal pár přání jen proto, že byl po všechna ta léta sám.

„Jistě,“ zabručel. „Tak to bude asi lepší.“ A pokračoval v obchůzce.

*

Až do druhé po půlnoci byl klid. Teprve potom zjistil kaprál Drago Higgins, že jeden z indiánských vězňů chybí. Zalarmoval tábor.

Vězeň byl prostě pryč. Pouta, kterými byl připoután doleva k paprsku vozového kola a doprava k jednomu spoluvězni, zřejmě někdo otevřel klíčem. Pouta čtyř ostatních vězňů byla řádně zamčena.

Seržant Jim Oates stál před dalším problémem. Bylo

mu jasné, že Indiána někdo osvobodil. Ale kdo?

Kaprál přísahal, že takový blázen on sám není. Jemu by také nikdo nemohl ukradnout klíče od pout, protože je nosí na řetízku kolem krku a tam je i teď měl.

Seržant Oates neřekl na to nic. Věděl ale, že taková pouta je možno otevřít i kusem drátu, pokud se člověk trochu vyzná v zámečnickém řemesle nebo dokonce umí to, co výrobce takových klíčů.

V tom se ale docela určitě nevyznají Apači. To by byla příliš velká nepravděpodobnost.

Apače tedy osvobodil nějaký voják nebo civilista.

Když tady seržant dospěl ve svých úvahách až sem, uvažoval od toho okamžiku už jen správným, směrem. Bylo mu teď všechno jasné.

Udělal jen to opatření, že zdvojil stráže a zeptal se kaprála zda je mu jasné co se s ním stane, jestli zmizí ještě jeden vězeň.

Potom si zase lehl a spal až do rozedněni. Musel počítat s tím, že se Apači pokusí o útok.

K napadení však nedošlo. Jim Oates to čekal, i když se připravil na opak. Protože je Apači nenapadli, byl teď ještě pevněji přesvědčen o správnosti svého uvažování.

Zdálo se, že nikde kolem tábora už žádní Apači nejsou. Přesto tam ale byli.

Brzy zrána pak lidé pod Oatesovým vedením vyrazili. Žádnou příhodu při tom nezažili.

Tentokrát ustanovil seržant jako průzkumníky dva vojáky. Jakmile se kolona rozjela, sám zůstal vzadu. Počkal si na pět civilistů, kteří jako vždy jeli vzadu.

Aby měli stále dobrý rozhled byli ochotni pořád polykat prach zvířený těmi, kdo jeli před nimi. Navíc dosud vždycky dva z nich jeli vpředu jako přední voj.

Pochopili, že seržant s nimi chce mluvit. Vzal jej tedy

doprostřed a volně se kolem něho seskupili.

Podíval se napravo na Sama Stanleyho a doleva na Sloana Slada, kteří jeli vedle něho třmen vedle třmene. Tvrdě a bez touhy po přátelství se na ně usmál. Potom řekl: „To jste hoši udělali dobře! Který z vás je ten umělec, který to dokázal sponkou do vlasů, zahnutým perem od hodin nebo univerzálním klíčem? Tak mi to řekněte! Kdo byl tak šikovný?“

Vesele se na něho šklebili. „Ale seržante,“ vyslovil se Sam Stanley, „jak si jen o nás můžete myslet takové věci? Pročpak bychom měli pouštět na svobodu jednu z těch červených opic? Snad to dokonce byl i ten pravý Saguaro, pokud v Camp Yuatě pověsili nepravého. Jak bychom k tomu přišli, riskovat něco takového?“

Odpověděl jim úsměvem ještě výmluvnějším. Jeho šedé oči ale dávaly najevo pevné odhodlání.

„Kvůli tomu zlatu,“ opáčil, „co rudí ukradli z dolu Aurora' Než je obklíčila armáda a než se vzdali, stačili je dobře ukrýt. Toho zlata je za víc než sto tisíc dolarů... Vy jste jednoho zajatce osvobodili, aby vám je opatřil. Proto jste jistě slíbili, že pak osvobodíte i ty čtyři ostatní... Hoši, mně je o vás všechno jasné. Vím, že jste to byli vy, a vím, jak vidíte, i proč... Zajímá mě jenom kdo je ten zámečník umělec.“

„A potom?“ zeptal se Sam Stanley a jeho otázka byla míněna jako léčka. Ale seržant se zase jen usmál svým způsobem.

„Třeba chci podíl i pro sebe,“ řekl. „Propouštěcí list mám už v kapse. Docela by se mně hodilo nějakých dvacet tisíc dolarů, o nic míň, stejně jako každému z vás. Třeba ale i trvám na své smlouvě s armádou tak věrně, že chci to zlato zajistit. Proto bych měl uvítat to, co jste tady začali

připravovat. Nějakým způsobem se dostanete ke zlatu... a potom mám na vybranou. Můžu do toho jít s vámi nebo vám to zlato vzít a zabránit, abyste propouštěli zajatce... Všichni tady jsme vojáci, a já jsem váš jediný velitel. Beze mě nemůžete dělat nic... Kampak tedy mají Apači to zlato přinést? Na jakém místě jste se dohodli? Mohl bych se kdykoliv rozhodnout postupovat úplně jinak... Kam to vlastně musíme jet?

Musíme se držet přímou cestou do Fort Apache?“

Přemýšleli. Pochopili, že je má úplně prohlédnuté a že může snadno přikázat, aby postupovali dlouhou oklikou. Oni se už ale rozhodli nazdařbůh pro pramen Bonita.

Bývalý rančer Robert Gannaway náhle vtlačil zezadu svého koně mezi jízdní zvíře Oatesovo a Stanleyovo.

„Musíme jet k prameni Bonita, seržante,“ řekl. „A já bych chtěl Apače napálit. Vy byste, seržante, byl hlupák, kdybyste si nechal ujít dvacet tisíc dolarů.“

„Ano, to bych byl osel,“ odpověděl Oates a rozjel se dopředu.

Čtyři pistolníci vzali Gannawaye doprostřed. „Ty zatracenej kravaři!“ zuřil přiškrceným hlasem Sloan Slade. „Proč jsi vůbec připustil to, co on zatím neví jistě! A proč...“

„K prameni Bonita ale musíme,“ přerušil jej Stanley. „Seržant by nás třeba vedl jinudy. Nějaké místo jsme Apačům přece museli jmenovat. Ted aspoň máme jistotu, že jedeme k pramenům Bonita. Jak to tam dopadne teprve uvidíme. Chceme zlato, a chceme bojovat. Z rudých kůží nemáme strach. Několik z nás to přece přežije. Cožpak se takové riziko nevyplatí ?“

Když domluvil, nemohl nikdo proti tomu nic namítat.

*

Toho dne nespatřili jediného Apače. Nenašli také žádné stopy.

Seržant Jim Oates si stále lámal hlavu přemýšlením. Věděl, že to je apačská taktika. Bylo ironií, že se s nimi hrál tento poker právě v době, kdy před sebou měli skupinu kopců a horských hřbetů, kterým se říká Poker Mountains. Seržant již tuší, že Apači s nimi budou právě takový poker hrát.

Věří Indiáni tomu, že budou propuštěni i čtyři ostatní vězňové jakmile se bílí dostanou ke zlatu, nebo také podvádějí a chtějí jen jeho oddíl ukolébat k nepozornosti? Možné je obojí. Všechno se uvidí teprve až dojdou k pramenu Bonita.

Když během dne několikrát nechává kolem sebe projíždět svou kolonu, pokaždé se seržant pozorně dívá na vězně. Ti na něj hledí svýma úzkýma očima a vypadají jako hrdí a dobře se ovládající muži. Vychází z nich proud hrozby a zlověstné nejistoty, kterou jednou způsobí.

Jim Oates se stále snaží odhadnout který z nich by mohl být Saguaro. Všichni čtyři jsou přibližně stejně staří, skoro stejně velcí i tělnatí, podsaditi, zavalití, svalnatí a přitom nevážící víc než šedesát až sedmdesát kilo. Vlasy jim spadají na ramena, mají kolem čela šátek, na sobě koženou vestu, lněnou košili i kalhoty a vysoké apačské boty, podstatně kratší než obdobné holínky bělochů. Protože nosí košile vyhrnuté přes kalhoty, vypadá to, jakoby nosili krátké sukýnky. Pestré šátky kolem krku, amulety, řetízky kolem krku, prsteny a pásy jim dodávají cosi pohanského.

Podle seržantova odhadu je jim asi třicet. To je na

Apače již docela zralý věk, protože se nedožívají tolika let jako bílí. Třicetiletého Apače je možno srovnávat s bělochem starším o deset let. Ale který z nich je Saguaro? Co by dal seržant za to, aby se to dozvěděl! Vždyť Saguaro je duší této apačské války, tohoto už kdovíkolikátého povstání. Dokud bude žít, budou Apači v něj věřit jako ve svého nového spasitele, který jim byl dán shůry, aby přivedl jejich lid do svobody á k lepšímu životu. Saguaro byl válečným soudem odsouzen ke smrti oběšením. Jeho smrt by přivedla povstání ke zhroucení. Všichni ti bojovníci by se vrátili ve velkém počtu ke svému kmeni nebo vůbec do rezervace, deprimovaní a rezignovaní. Seržantovi je jasné co se nutně stane z tohoto arizonského teritoria, jestli se Saguarovi podaří utéct a dostat se ke svým bojovníkům. Jeho pověst by tím ještě dále vzrostla. Ze všech stran by pak k němu přispěchali divocí bojovníci jeho kmene.

Párkrát pomýšlel už seržant na to, že všechny čtyři zbylé vězně pověsí. Velmi pravděpodobně by pak byl Saguaro mrtev. Jim Oates nevěří, že by pátý Apač, kterému se poštěstilo uprchnout, byl Saguaro.

Nemyslí si, že civilisté, kteří patří k jeho oddílu, lidí nejhoršího ražení, a kteří jako bojovníci jsou dokonce velmi cenní, by byli tak hloupí, že by byli propustili právě Saguara. Může si být jist, že ani oni by nenechali ujít uznávaného náčelníka.

Kdo ale je ten skutečný Saguaro? Ani instinkt, na který se dosud mohl vždy spolehnout, nedává seržantovi žádné znamení.

Oates teď jede těsně u vozu, zastavuje se u předního kola a kývne na kočího. Ten je mexického původu a jmenuje se Pablo Hermandes.

„Pablo, už jsi na to přišel, který z nich by to mohl být?“, zeptal se. Pablu Hermandesovi je hned jasné koho seržant míní.

Otočí se na kozlíku a prohlíží si čtyři navzájem spoutané Apače.

„Proklatě, nevím, seržante,“ hromuje. „Umí se tak dobře skrývat a ostatní jsou tak vychytralí, že se svým chováním k němu neprozradí. Chovají se jako čtyři bojovníci stejného postavení. Třeba to byl ten pátý, co utekl.“

Jim Oates na to neřekl nic. Ještě chvíli jede podle vozu a prohlíží si čtyři vězně stále znovu jednoho po druhém.

„Vždyť já bych to mohl udělat jednoduše,“ prohlašuje jim nahlas zlověstně, „a všechny čtyři vás pověsit. Zůstal bys pak Saguaro, s oprátkou kolem krku, stále ještě schovaný mezi svými muži? Oni by byli příliš hrdí a neprozradili tě, ani kdybyste už všichni čtyři cítili na sobě smyčku. Přenechali by to zcela na tebe, že se sám ozveš a dáš poznat... Saguaro, proč jsi takový zbabělec ?“

Při těchto slovech všechny bystře pozoruje a doufá přitom, že se mu podaří zahlédnout v očích jednoho z těch chlapíků zrádné zajiskření, zablýsknutí nebo projev hněvu.

Ale oni o sobě neprozradí nic, vůbec nic. Jen tu sedí, zírají před sebe a jejich oči jsou šikmé a obličeje tmavé, široké a upjaté.

Tu Oates dal náhle celou kolonu zastavit. Zavolal kaprála Drago Higginse a dva další vojáky k sobě a vydal příkaz: „Vytáhněte ty čtyři vězně a úplně je svlékněte. Chci důkladně prohlédnout jejich věci a abychom jim našli na nahém těle znamení, podle nichž by bylo možno usuzovat na to, který z nich je Saguaro. Do toho!“

Vojáci užasli. I když se už v Camp Yuatě proslýchalo, že byl pověšen nepravý Saguaro, většina vojáků si to nemyslí. Teď pochopili, že seržant počítá i s touto možností.

Když sundávali zajatce s vozu a začali je obnažovat,.proměnili se tito v pravé ďábly. Bojují jako šílení. I v tom jsou všichni stejní.

„Zvláště bych chtěl vidět jaké mají tetování," prohlásil seržant. „Vojáci, dejte pozor na tetování. Když Saguaro nosil své jméno už jako malé dítě, jistě mu vytetovali příslušné znamení. Tak je to obvyklé, protože se děti Apačům dost často ztrácí a po mnoha letech by je pak nebylo podle čeho poznat. Proto má skoro každý rod svou značku. Podívejte se, jestli někdo z nich nemá symbolický znak obřího kaktusu! Prohlédněte jim i vnitřní stranu paží!"

Po těch slovech se pohodlně usadil v sedle a vyčkával. Kaprál Drago Higgins, druhý kaprál Wade Kellog a dva vojáci se pustili do práce. Každého ze zajatců museli napřed doslova přemoct, aby si jej pak mohli coul po coulu prohlížet.

Nic ale nenašli. Žádný z rudochů neměl u sebe ani na svém těle nic, co by nasvědčovalo, že je Saguaro.

Když se zase oblékli, řekl jeden z nich Jimu Oatesovi:

„Seržante od osedlaných koní, Saguara jste oběsili v Camp Yuatě. To byl on. Stejně to ale nehraje žádnou roli. Stále znovu budou noví Saguarové, vždy v pravý čas. Bude to některý z nás, protože jsme si podobní jako bratři. Apačové budou stále mít nějakého nového Saguara. Ten bude pro ně nesmrtelný... Chápeš to konečně, seržante kavaleristů? I kdybyste oběsili nás, bude nějaký nový Saguaro... Rozuměl jsi?"

Jim Oates pozoruje toho, co mluví. Myšlenky se mu honí hlavou.

Je celý tenhle trik snad v tom? Není tomu snad tak, že postavu Saguara nelze vůbec ztotožňovat s jedním mužem? To by bylo opravdu chytré! To by pak Apači opravdu měli nesmrtelného mesiáše, který by se stále obrozoval ve svém nástupci.

Seržant jede dopředu a kolona se znovu rozjíždí. Musí stále přemýšlet o Saguarově nesmrtelnosti. Co když je tomu tak, že za tím vším stojí někdo, kdo to všechno vymyslel a rozhýbal a koho Apačové poslouchají jako svého chytrého vůdce? Takový chlapík jistě předtím celé roky vybíral velký počet bojovníků, kteří si jsou velmi podobní a připravoval je pro zamýšlené úkoly. Velitel Camp Yuaty a jeho vojáci asi měli to nečekané štěstí, že se jim podařilo zajmout těchto pět Apačů. Dosud je plukovník považoval za náhodně přistižené jednotlivce z více bojujících skupin jedné rozptýlené hordy těch, kdo předtím přepadli důl Aurora. Toto rozptýlení bylo ale třeba provedeno až po tom přepadu, aby Apači lépe unikli svým pronásledovatelům. Vždycky měli Apači takovou taktiku. Seskupili se pak rychleji než rozptýlené skupiny pronásledujících je bílých a jednu z těchto skupin přepadli dříve, než se ta mohla spojit s jinými oddíly.

Potom jim jeden z pacifikovaných Indiánů prozradil, že jeden ze zajatých je Saguaro. Někdo slyšel, jak za tmy pět zajatců uctivě tímto jménem oslovovalo šestého ze svého středu. Nato se plukovník rozhodl k tvrdému nátlaku a neustal, dokud se nedozvěděl, který to je.

Jim Oates teď najednou uvěřil* že skutečný Saguaro ani neexistuje, nanejvýš že vždycky je jeden nositel tohoto jména. Je-li tomu tak, potom Saguarem pro tuto chvíli je ten ze zajatců, který unikl. Ten je totiž na svobodě.

Toto poznání odhalilo Jimu Oatesovi skutečnou vážnost situace. Ale aspoň teď konečně ví, jak si věci stojí.

*

K prameni potoka Big Bonita Creek dorazili teprve následujícího dne, po klidné noci bez Apačů a jiných příhod. Odtud je to do Fort Apache vzdušnou čarou už jen několik mil. Ale v těchto horách, za kterými pak teče řeka Mogollon, je nutno postupovat četnými oklikami, projít skoro všemi kaňony a roklemi od úpatí kopce Rim na jih. To jsou příliš velké překážky. Cesta vede údolím řeky Black River na západ až k silnici do Fort Apache, vedoucí tam z Fort Bowie. Cestování po této silnici je vždy odvážný počin pro dobrodružné povahy.

Na to ale seržant zatím ještě nemyslí. Ted se intenzívně zaobírá zlatem z dolu Aurora a svým rozhovorem s pěti pistolníky ze svého oddílu. Své jezdce a vozy dovedl opravdu k prameni Bonita.

Co teď? Zůstává v sedle, pozoruje okolí a nařizuje kam se mají postavit vozy a jak se má založit tábor. Při tom si povšiml, že pistolníci se usadili asi deset kroků napravo od pramene u jednoho skaliska načervenalé barvy, sesedli s koní a hodili své cestovní vaky na zem. Napadlo mu jak tedy postupovat dál. Cítí v sobě svár pocitů, změť myšlenek, které si vzájemně odporují. Pozoruje okolí, ve kterém již třikrát nebo čtyřikrát za své služby na jízdách s patrolou byl. Vyzná se tu tedy. Je mu proto známo, že tento kout by se mohl stát pastí, ze které by se nedostali snadno. Je to nevhodné místo, pomyslel si. Možná jsem neměl svůj oddíl sem vodit, ani pro ten největší poklad na světě. Chvíli bojuje s pokušením vydat příkaz k

okamžitému dalšímu pochodu. Má pocit, že to by se z této pasti snad ještě dostali, ale jen kdyby se okamžitě dali na další cestu.

Myslí zase na zlato. Mělo by jej být za sto tisíc dolarů. Je ale seržantem na konci svého služebního období. Třeba už zítra, dojedou-li do Fort Apache živí, bude zase civilistou.

Peníze, které dostal od armády u příležitosti odchodu z jejích služeb, představují částku jen směšně malou. A z žoldu se mu moc ušetřit nepodařilo. Bude jej hodně stát nový kůň, oblečení, kolt a nějaká ta výstroj a jiné potřebné věci. Zůstane mu jen pár set dolarů.

Mohl by se někde usadit jako vysloužilec. Mohl by také vzít půjčku od banky nebo začít jako zadlužený majitel malé dobytkářské farmy.

Celá léta věrně sloužil armádě a věnoval tomu své nejlepší síly. Vychoval z rekrutů dobré bojovníky, vodil je na patroly, pomáhal mladým poručíkům přečkat první zlé časy. Teď ale z toho nemá nic. A protože přitom musí stále myslet i na Georgii Brittovou, která nechce žít v nějaké ubohé chatrči, drží se jej stále myšlenka jak se dostat k tomu zlatu.

Ani on by nechtěl žít jako obyčejný osadník nebo vést nuzný život malého rančera se třemi ubohými kravkami, ani si muset vydělávat na živobytí jako kovbojský předák.

To zlato!

Myšlenky se mu stále točí kolem tohoto ústředního bodu.

Proto se přece jen rozhoduje rozbít zde tábor. Nechává si dát příděl jídla na svůj plechový talíř, vrchovatou porci, a odchází s tím k Georgii Brittové, která sedí na bobku před svým maličkým stanem a právě dojídá. Jim Oates si

k ní přisedl.

„Neptám se jak chutná," řekl. „Tyhle kukuřičné tortily a toto tuhé uzené maso jsou ubohá strava... Georgie, co budete dělat, až se nám podaří se odtud dostat?"

Pozoruje ho. „Stále ještě v to doufáte, Jime?"

„Myslíte, že bych neměl ? Potřebujete přece nějakého muže, Georgie. Brzy budete mít po rozvodu a stále ještě budete mít daleko do situace, ve které byste jako žena se o sebe mohla postarat sama... Máte vůbec nějaké peníze?"

„Čtyřiadvacet dolarů," odpověděla. „A chci na západ, do Kalifornie. Jakmile se dostanu do San Franciska, povede se mi brzy lip. Jime, sázím se s Vámi, že za pár měsíců budu mít pronajatý pěkný dům, kolem sebe služebnictvo, a před svým vozem jeden z nejlepších zápřahů města."

„Napřed se tam ale musíte dostat, do toho Friska," zamumlal. „Z Fort Apache jezdí často poštovní vozy na západ. Je to zatracená jízda na západ po silnici Beale Road až do tvrze Fort Mohave a odtud pak přes řeku Colorado do Kalifornie. Taková cesta dá ženě pořádně zabrat... Georgie, stále víc si myslím, že nějak spolu souvisíme a že bychom proto měli hezky dlouho zůstat pohromadě, dokud se nebudeme moct nějak rozhodnout. Měli bychom si víc rozumět. Já bych se o tebe uměl dobře postarat, opravdu dobře! A třeba ti ten nejhezčí dům koupím já, a seženu ti služebnictvo, a kočár k tomu. To bys na to všechno nemusela vydělat sama tvrdou prací. Stačí, když pochopíš, že tím pravým mužem pro tebe jsem já."

Pozorně na něj v narůstajícím přítmí hleděla. „Už jednou jsi měl se ženou smůlu", odpověděla mu vážně. „A tu bys měl i se mnou. Mám takový pocit."

„Možná. Tobě ani mně se nepodařilo najít správného

partnera napoprvé. Proto bychom se o to měli pokusit spolu. Georgie, vím, že jsi hezká a uměla bys být ještě hezčí. To jsem si uvědomil už v Camp Yuata. Ostatní oficírské paničky byly vedle tebe směšné tetičky. Domluvme se na to, že do Friska pojedeme spolu. Tam se rozhodneme jestli zůstaneme dále spolu nebo se rozdělíme. Každý z nás se může ve Frisku rozhodnout pro svobodu… Uděláme spolu takovou smlouvu?“

Předklonila se, aby jej mohla lépe vidět, protože mezitím už skoro nastala noc. Potřebovala jej napřed lépe pozorovat.

Zahlédla jiskry v jeho očích, a pocítila jeho vitální silu a mužskou jistotu sebou samým. Není důstojníkem, přesto má ale lepší schopnosti být vůdcem jiným lidem než má většina důstojníků, které poznala. Je to muž, opravdový muž. Jistě by ji přivedl až do San Franciska. Snad je opravdu ještě o kus větší a mocnější, než si myslela.

Georgia o tom přemýšlí: Budu ještě dlouho závislá na tom, jak si podřídím muže. Se čtyřiadvaceti dolary v kapse a jako žena, která utekla manželovi a bude mít brzy rozvod, si opravdu zatím nemůžu moc vybírat. Ano, uzavřu s tímto seržantem dohodu. Vždyť se mi líbí i jako mužský. Nebudu muset vůbec sama sebe přemlouvat, abych mu byla dobrou společnicí a abych splnila svůj díl dohody.

Proto přikývla. „Ano, pojďme do Friska spolu,“ řekla tiše. „Ale ve Frisku se každý z nás bude nově rozhodovat. Tuto novou volbu musí ten druhý přijmout. Dej mi své slovo!“

„Dávám ti je,“ řekl. Hlas měl při tom hlubší než jindy.

„A víš, že v bídě žít nechci. Víš, že od života hodně očekávám – přepych a všemožná potěšení. Víš to?“

„Jistě. To od této chvíle chci i já sám, jak se dostaneme

z tohoto divokého teritoria a budeme zase v civilizaci, kde existuje luxus a všechny příjemné věci života.“

„V tom případě naše smlouva platí,“ prohlásila s vážností v hlase. „Jsme jako vlk a vlčice. Prahneme po dobře prožitém životě. Neostýcháme se říct si to navzájem. Chceme být každý vůči sobě i navzájem stále upřímní.“

„Tak ať se stane,“ odvětil seržant.

Ponechal ji u stanu. Už je příliš tma, takže se nedá poznat případná proměna jeho zjizveného obličeje. Možná ale by nic vidět nebylo a on vše ukrývá hluboko v sobě. Nikdo nemá tušení o divokém víření pocitů v jeho nitru. Musí se s tím sám vyrovnat. Chápe totiž, že se teď podobá plavci, který se zřítil z útesu do divočícího proudu a je v situaci, kdy se musí nechat nést k novým břehům, do nové doby, do úplně jiného života.

Je seržantem, který si kdysi oblíbil alkohol, který klel, bil se, zabíjel, ale nikdy si nestěžoval. Svou smlouvu s armádou dodržet

Ale teď – teď se jedná o sto tisíc dolarů ve zlatě a o nový život. S krásnou ženou, která mu dá zapomenout na předchozí těžká léta.

Oates přistoupil k pěti pistolníkům a přisedl si k nim.

Vojáci, kteří se civilistů zřetelně straní, získali dojem, že tento svéhlavý a osamělý seržant koná s těmi pobudy nějakou válečnou poradu.

*

Chvíli nepadlo ani slovo. Přesto Jim pozoruje, jak jsou muži napjati. „Tak co, je tu?“ zeptal se po chvíli.

Nedostal odpověď hned. Váhají a dávají mu pocítit

svou nedůvěru. Současně přemýšlí, jestli mají vůči němu i nějakou jinou možnost.

„Asi na něm sedíte," řekl jim. „Mám vás snad všechny poslat k čertu a podívat se po něm sám?"

Bručení a tiché klení je výrazem jejich nejistoty.

Nakonec však promluví Sam Stanley: „Ano, je tady – všechno zlato z dolu Aurora. Je tady! Rudí je přinesli a zahrabali přesně tam, kde jsme si přáli je mít ukryto... Máme zlato. A chceme-li si je nechat, musíme teď udělat obchod. Této noci anebo už nikdy. Seržante, teď musíš přiznat barvu. Je přece jasné, že se z této pasti na myši nedostaneme ven i se zlatem, jestli nedodržíme svou část dohody s Apači. Zcela jistě nás už obklíčili. Je to zatraceně hazardní hra, ale musíme se do ní pustit. Ty čtyři vězně musíme nechat utéct. Potom máme snad naději." Do hlasu se mu přimísil tón zapřísahající naléhavosti.

Jim Oates pochopil. Tento Sam Stanley – a jistě i ti čtyři ostatní – se zatím nikdy moc nestaral o to, co bude, co jim může přinést budoucnost. Všichni žijí ze dne na den a často nechtějí na temnou budoucnost raději ani pomyslit.

Teď se však cítí už jako majitelé zlatého pokladu. I když se budou muset dělit se seržantem, připadá na každého z nich jmění v rozsahu více než patnáct tisíc dolarů.

Jimu Oatesovi je známo, že Sam Stanley a ostatní teď mají velký strach ze smrti. Teď, když mají před sebou zlaté časy, chtějí toto vytoužené období také prožít a ne být zabiti v boji s Apači. Pět mužů se rázem změnilo.

Dosud se uměli prosazovat smělostí a věřili na svůj neodvratitelný osud. Teď se ale obávají, že tentýž osud pro ně možná má připravenu brzkou smrt. Smělost, poněkud scestná, a pohrdání smrtí z nich vyprchaly.

O těchto věcech přemýšlí seržant, zatímco Sam Stanley naléhavě a netrpělivě požaduje: „Seržante, nerozuměl jsi mi? Chceme slyšet tvůj souhlas s tím, že čtyři vězni budou této noci propuštěni.“

Teď se Jim Oates musí rozhodnout.

Není to však pro něj těžké, protože zná Apače lip než kterýkoliv jiný muž z těch, kteří jsou zde s ním.

Říká: „Vezmeme si zlato a nepropustíme je. Možná jste kvůli zlatu přišli o rozum a zapomněli to, co o Apačích víte. Proto je třeba, abych aspoň já si zachoval zdravý rozum. Jistě, rudoši dopravili zlato na místo podle dohody. To se dalo čekat, vždyť nejsou hloupí. Doufají, že tímto způsobem dostanou zpět své zajatce bez boje, a sice ne proto, že by se boje báli, ale proto, že se chtějí vyhnout tomu, aby jeden z těchto zajatců nebo možná více z nich bylo zraněno nebo zabito. Tito čtyři rudí chlapíci jsou pro ně z určitých důvodů velice cenní.

Propustíme-li je ale tak potom, až už nebudou v nebezpečí, že bychom je použili jako rukojmí nebo dokonce zabili, se ta indiánská tlupa zcela jistě vrhne na nás... Proto tedy, amigos, dohodu nedodržíme a slovo porušíme. Zlato přece ukradli Apači při přepadu dolu. Nebereme jim tedy nic jako zloději nebo banditi. Když propustíme čtyři zajatce, budeme rychleji mrtvi, než když si je necháme u sebe. To je moje poslední slovo.

Během noci máte dost času na to, abyste zlatem vycpali naše sedlové brašny. Naštěstí je zlato velmi těžké, takže zaujímá jen malý objem. Nechám svou brašnu ležet blízko vás a budu taky blízko vás spát. Do půlnoci mně přinesete můj podíl. Položte jej na moji přikrývku a přikryjte jej brašnou... Rozuměli jste ?“

Musí si jeho slova napřed promyslet a strávit.

Seržant odešel, aby se věnoval všemu ostatnímu, co on jako velitel oddílu má na starosti. Rozděluje stráže, určuje, kde budou stát, kontroluje koně, promluví se seržantem Tomem Barneyem a kaprálem Kellogem, a nějakou dobu se zdrží u propuštěných vězňů Cashe Shennahana a Lota Kilhama. Postojí u nich a vypráví si s nimi.

„Máte z toho radost, že zase sloužíte jako vojáci v sedle?“ Otázka byla míněna zcela ironicky.

„Pch!“ vyrazil ze sebe Shennahan. A jeho kolega arestant dodal jedovatě: „Hej, seržante, ty si opravdu myslíš, že nás dopravíš do Fort Apache?“

„Možná,“ řekl Jim Oates. „Nedostanou-li vás Apači, dovedu vás já do Fort Apache.“ „A když Apači dostanou tebe?“ „Tak to prostě udělá Barney nebo Kellog nebo Higgins.“

„Co proti nám, seržante, máš? Nebyli jsme přece vždycky vězni degradovaní na prosté vojáky. Co máš proti nám? A co se ti na této armádě líbí, že ji chceš zůstat věrný? Nemůžeš nás nechat na svobodě? Mohli bychom ti přece být v boji užiteční. ... Proč jsi, Oatesi, tak neoblomný?“

Ten o těch slovech přemýšlí. Právě se zmocňuje velkého množství zlata, které správně patří dolu Aurora. Co jej v tom případě vlastně odlišuje od obou těchto chlapíků?

Jeden z nich natloukl důstojníkovi a druhý ukradl výplatčímu mzdy plukovní pokladnu. On sám, Oates, bude ale brzy držitelem velkého množství ukradeného zlata.

Přitom zlato armádě nepatří. A jen s armádou má Jim Oates smlouvu, jejíž dodrženi je otázkou jeho hrdosti. Sice si může přivlastnit zlato, které už jednou měli ve

svých rukou Apači, nemůže ale ošidit armádu o dva zajatce. Přesto se však v něm náhle ozvala potřeba shovívavosti, snášenlivosti i rezignace. „Za nic nestojíte a zůstanete navždy neschopní," bručí si pro sebe. „V této armádě není člověka, který by za něco stál. Jenom to, že všichni podléháme rozkazům a musíme poslouchat nadřízené, dělá ze všech těch jednotlivých součástek jeden účinný stroj. Většina z vás by to, hoši, nepřežila, kdyby vás ráno zase nevzbudili, neustále na vás nedohlíželi a nepoháněli vás, abyste podávali dobrý výkon. Bylo by dobré, kdyby armáda sama..."

Náhle v myšlenkách ustal, protože nehodlal sestavovat o armádě celou řeč. Pronesl jen přes rameno: „Jakmile zítra vyrazíme, budete zadní hlídka." Víc neřekl.

Oba vězni ale chápou, že teď mají šanci. Je na nich, zda tady v blízkosti Fort Apache, kam je odvádějí do vězení, půjdou hezky za kolonou nebo zda se dají na útěk.

*

Když si sedl na deku vedle sedla, hned sáhl pod ni. Bylo tam zlato.

Nahmatal tři zlaté tyče, z nichž žádná jistě nemá méně než pět kilo. U dolu Aurora byl mlýn na rudu, propírací zařízení a také pec na tavení zlata. Proto je zlato už ve tvaru tyčí. Jen z malých dolů se zlato odesílá v kožených vacích jako prášek nebo hroudy. Patnáct kilo zlata, přemýšlí Jim Oates, to je hodně. Ale s Georgií bych s nim nevystačil ani na jeden rok, kdybych jí měl nabídnou všechno to, co ona očekává od života. To bych potřeboval i ty ostatní podíly, aby to na nějakou dobu postačilo. Snad bych s tím mohl ve Frisku i opatrně spekulovat.

Velké peníze dělají zase další velké peníze. Musím to zlato těm pět: hochům sebrat. Dá se počítat s tím, ž< víc než jeden z nich bude v boji s Apač zabit než dojedeme do Fort Apache Musím dát pozor jen na to, abychom nepřišli o žádného koně. Protože v sedlových brašnách těchto zvířat...

Zastrčil dvě zlaté tyče do náhradnici ponožek a jednu zabalil do kapesníku Do každé sedlové brašny dal pak jed nu ponožku. Zlatou tyč zabalenou d kapesníku uložil do pokrývky pod sedlo. Tím je váha zlata dobře rozložení Náhle jej jedna myšlenka ohromili Zeptal se sám sebe: „A co když z toho nevyváznu životem já sám?“

Ještě jednou se zvedl a zašel ke Georgiinu stanu. Už v něm ležela, vchod ale nechala otevřený. Dosud neusnula. Usedl u tohoto vchodu, sáhl od tmy uvnitř a nahmatal její ruce, které se ovinuly kolem jeho ruky.

„Přišel jsi mi popřát dobrou noc?“ zeptala se měkce.

„To taky,“ zamumlal. „Přišel jsem ti ale něco říct. Kdybych to tady nepřežil, tak si přelož obsah mých sedlových brašen a mé podsedlové pokrývky do svých zavazadel. Je tam patnáct kilo zlata. Kdybych vypadl ze hry, jsou tvoje. Pro takový případ ti přeji hodně štěstí na cestě do Friska.“

Chvíli nic neříkala. Její ruce ale dlouho tiskly jeho prsty jakoby v horečnaté křeči.

„Děkuji,“ pronášela tiše, „děkuji ti, Jime! Ale já si přeji, abychom do Friska mohli jet spolu. Opravdu si to moc přeji.“

Uvolnil svou ruku, ještě jednou ji pohladil po tváři a naposled se vydal na obchůzku.

Našel při ní všechno v pořádku. Nakonec se na chvíli zastavil u čtyř indiánských vězňů. Mohl je teď trochu lépe

pozorovat, při svitu měsíce a hvězd. Kaprál je jako vždycky připoutal mezi kola vozu. Ve světle měsíce se jim lesknou oči. Teď, kdy zná důležitost těchto čtyř sobě podobných Apačů, připisuje Jim Oates tomuto lesku zvláštní význam.

Málokdy viděl, aby se Apačům oči tak leskly. Věří, že tito čtyři chlapíci jsou ovládáni jednou nezvyklou myšlenkou. Je to čtveřice fanatiků. Pátý mohl uprchnout a zaujal pro tuto chvíli postavení „nesmrtelného“ Saguara.

„Dobře na ně dávej pozor, Higginsi,“ řekl kaprálovi. „Oni budou naše životní pojištění, až zítra ráno vyrazíme. Za každého z nich postavím jednoho muže, který jim velice názorně přiloží ústí své pistole na šíji. Tak možná projedeme.“

„To je dobrý nápad,“ odpověděl Higgins. „Budu dávat pozor celou noc a nezamhouřím oka. Zítra budeme možná už mrtví, nebo nedaleko od Fort Apache. V obou případech se ale už vyspíme, ne?“

„To určitě,“ řekl Oates a šel dál. Když zase ležel na své dece, měl oči ještě nějakou dobu otevřené a pohlížel na hvězdy.

Zítra začíná nová doba, připomínal si stále. Potom usnul.

Předsevzal si, že bude spát aspoň dvě hodiny, pokud jej něco nevzbudí z jakéhokoliv důvodu už dříve. Ví, že se může do určité míry spolehnout na seržanta Toma Barneye.

Spánek Jima Oatese je hluboký a těžký, a přitom ne beze snění. Nejprve sní o příjemných věcech, a není se čemu divit. Hluboko v jeho nitru je pocit štěstí muže, který přišel k bohatství a nalezl krásnou ženu ochotnou s ním kráčet životem a tomto světě.

O tom měl sen, a cítil se v něm stále jako šťastný vítěz. Snil i o Georgii a dokonce se dotýkal jejích horkých rtů.

Potom však tento sen náhle zmizel. Z podvědomí jeho duše začaly náhle vystupovat varovné signály. Přivedly jej z hloubi jeho snu jako plavce nahoru z vodních hlubin.

Instinkt jej tedy varuje. Uvědomuje si varující signály.

Schoulil se na bok. Proto jej v dalším okamžiku první úder plně nezasáhl.

Druhý ale už ano. I když oba vyvolaly tupý zvuk, zaniklo to v zakašlání, které se zřejmě zmocnilo jednoho z pěti civilistů. Z toho, co se dalo potom, Jim Oates už nic neviděl a neslyšel.

Pažba pušky jej těžce zřídila. Skoro to byl div, že mu lebka zůstala pohromadě a nebyla roztříštěna.

*

Probudil se, když jej seržant Tom Barney s kletbami rýpl do žeber a zvolal: „Tak se probuď, velící seržante! Probuď se! To je to největší darebáctví Vstávej!“

Se sténáním se posadil, držel si hlavu a nakonec zvracel. Měl pocit, že hlavu vůbec nemá, ale že mu místo ní na krku vězí stále praskající bublina.

Také zatím ještě nic nevidí. Před očima má černo. Ví, že tak úplně černá nemůže noc ani být. Čerň, kterou má před očima, se mění v ohnivé víření.

Potom v nepříliš velké vzdálenosti uslyšel výstřely. Neustávající rachocení revolverů mu prozradilo všechno. Tak nestřílejí vojáci, ale pistolnici.

Jim Oates to pochopil. Ví, kdo jej uhodil do hlavy a tím jej na chvíli vyřadil z boje.

Rovněž tuší, že čtyři indiánští zajatci jsou už na svobodě a že kaprála Higginse, asi brní hlava stejně tak silně jako jej, Jima Oatese, pokud dokonce neleží u vozu s lebkou roztříštěnou.

Jim Oates tuší, že pět pistolníků nejprve propustilo zajatce a pak zmizelo. Podařilo se jim to provést vcelku nepozorovaně, protože jejich úkolem bylo zajišťovat jižní stranu tábora. Tím směrem se proto i mohli ztratit, aniž by si jich ostatní muži všimli.

Tím, že zmizeli, ponechali jižní stranu tábora otevřenou, bez ochrany. Nedostali se ale daleko.

I když osvobodili čtyři Apače a nechali je utéct, aby jim ti svým útěkem otevřeli cestu, narazili brzy na Indiány na válečné stezce. A tak se teď snaží prostřílet si cestu. Venku zuří boj.

Pět revolverových hrdinů prodává své skalpy draho. Jejich revolvery jsou schopny vyslat přes padesát kulek, a nijak jimi neplýtvají. Boj se tam změnil v pravé peklo.

Jim Oates to tupě chápe svou hlavou, které se zmocnila palčivá bolest. Konečně se za pomoci Toma Barneye postavil na nohy. Trochu se potácí a skřípou mu zuby. „Musíme odtud pryč. Do tří minut musíme zmizet. Okamžitě nasedat! Odjíždíme! Vozy tady necháme! Vydáváme se už teď úprkem do Fort Apache!“

„To jsem chtěl slyšet, nic jiného!“ zvolal seržant Tom Barney. A hned potom syčí na své muže, kteří stojí blízko, své rozkazy.

Jim Oates je ponechán sám sobě. Je na tom velmi špatně. Když se sehnul pro sedlo a přikrývku koně pod něj, ztratil rovnováhu. Spadl, znovu zvracel, a ví, že určitě má těžký otřes mozku. Má na hlavě tlustou bouli a těžkou ránu. Nakonec se mu podařilo nějak koně osedlat. Jeho

sedlové brašny jsou lehké.

Tak mi to zlato zase sebrali, pomyslel si rozzlobeně. Jsem chudák jako předtím. Nový život tak začíná dost špatně.

To bude Georgia zklamaná!

Vteřinu mu trvá podiv, že s tak palčivou bolestí hlavy je vůbec schopen myslet. Potom nasedl a zakymácel se v sedle.

Jen kdyby se mi tak netočila hlava, pomyslel si. Musí ale velet zbytku svého oddílu. Je to už jen deset vojáků na koni a jedna žena.

Ale ne, kaprál a vozka Pablo Hermandes teď přece také mají koně. Je to tedy dvanáct jezdců a jedna žena.

Poohlédl se po Georgii. Ta sedí na jednom armádním koni, v sedle.

Popojel k ní. „Zůstaň hned za Barneyem a mnou!“ řekl. „Barney a já budeme na čele. Všichni ostatní jezdci vezmou paní Brittovou do svého středu! Vytvoříme klín... Rozuměli jste, hoši?... Prostřílíme si cestu! Jedem! Jooohoooo!“

Všichni mu přitakávali. Potom se s Tomem Barneyem postavil do čela. Vojáci na koních s Georgii Brittovou uprostřed se seskupili za nimi. Tentokrát nevytvořili dvojkolonu, jak to jinak kavaleristé dělají. Vědí, že by takový útvar byl brzy střelbou nepřítele hodně prořídlý. Aby prorazili, musí se držet těsně u sebe jako zatnutá pěst.

Jimu Oatesovi se teď daří o trochu lip. Nemá čas si všímat své silné a obyčejné bolesti hlavy. Jde jim přece o skalpy. A velení má on.

Udělal už několik chyb. Teď si už nesmí žádnou další dovolit.

Ovládá jej chladný vztek a hlodající trpkost.

Zachtělo se mu zlata. A také by s ním projeli, kdyby si nechali své čtyři zajatce jako rukojmí.

Jenže tito darebáci, tito pistolníci, tito... Ah, nedaří se mu najít pro ně nějaký vhodný výraz.

Přemýšlí. Jsou mrtví, nadobro mrtví. Teď jsou vyřízeni. Už není slyšet střelbu z koltů. Místo toho je slyšet vítězný jekot Apačů, kteří dosud bojovali mlčky. Teď dávají vědět duchům této noci, že zvítězili.

Otázka je kolik jich bojovalo právě na tom úseku, kde zastavili těch pět dezertérů. A kolik je jich tedy ještě v ostatních roklinách a na cestě do Fort Apache? Na tuto poslední otázku dostane seržant už brzy odpověď.

Když teď vede svůj oddíl na západ úzkým kaňonem, napadají je ze všech stran jako smečka vlků losa. Revolvery kavaleristů se začínají ozývat. Prostřílejí si teď cestu kaňonem; jakmile vyprázdní zásobníky, vezmou do ruky šavli.

Dva tři z nich padají s koně a jsou ztraceni. Budou hned ubiti nemilosrdně, jak to umí udělat jen Apači. Svět se k nim chová totiž stejně tak nemilosrdně a oni jen tento postoj nenávistně opětují.

Jim Oates pocítil, jak mu kulka z těžké pušky na bizony zlomila prostřední žebro na pravé straně a způsobila těžkou ránu. Utrpěl dále bodnutí nožem do nohy a průstřel šípem levého ramene; hrot tohoto šípu vyčnívá z těla na šířku dlaně.

Pomyslí si, že je vše prohráno a že se do Fort Apache už nepodaří prorazit.

Ale kaňon už mají za sebou, dojeli do otevřené krajiny a pokračují na útěku trochu pomaleji. Je jich ještě osm mužů a jedna žena.

Každý už byl nějak zasažen, i Georgia. Krvácí z hlavy. Asi je to jen škrábnutí. Většinou ji muži stačí krýt.

I několik koní je lehce zraněno. I když Apači nikdy nestřílejí na koně, kteří pro ně představují velkou cennost a jsou nezbytní pro život kmene, nepodařilo se jim zabránit, aby v tom zmatku neutrpělo i několik koní.

Tom Barney jede těsně vedle Jima Oatese. Vytáhl z kapsy kalhot nůž a uřízl hrot šípu, který vyčnívá z Jimova ramena. Potom popadl dlouhé ratiště

„Drž se, seržante!“ zabručel.

I Jim Oates vydal ze sebe nějaký podobný zvuk. Naklonil se a objal sedlový výstupek. Potom mu Tom Barney jedním trhnutím vytáhl z ramene šíp. Georgia, která se na to dívala, vyrazila ostrý výkřik.

Jim Oates sténal. V jednu chvíli se zdálo, že spadne s koně. Ale i tato slabost jej přešla.

Tom Barney řekl rozhodným hlasem: „Nechme to ještě chvíli krvácet, seržante. Takový apačský šíp je jedovatý jako vlčí tesák. Klidně nech tu šťávu ještě nějakou dobu vytékat. Máš jí v sobě dost. ... Budeme tady dobývat kořeny nebo zakládat zahrádku?“

„Jedem dál!“ zasténal svůj příkaz Jim Oates. Rozjel se, podíval se kolem sebe a přesvědčil se, že je Georgie u něj. Houfec většinou zraněných jezdců se zase sevřel.

Kaprál Wade Kellog byl ještě s nimi. Ale Pablo Hermandes, kaprál Higgins a dřívější vězeň Shennahan už někde vypadli ze hry.

Jeli rychlým klusem. Jsou hlouček poražených, snažící se uprchnout. Každý z nich chce zachránit už jen holý život. Ženou se tak světlou arizonskou nocí a vědí, že jim Apači stejně někde zahradí cestu.

Nikdo v této zemi se neumí tak rychle přemísťovat z místa na místo jako Indiáni. Jen oni znají různé zkratky

cesty a skryté úžlabiny. Páni jsou tady oni a vyznají se tu. Někde se určitě náhle vynoří. Nastane pak poslední zápas? Tu otázku si klade každý jednotlivě.

Jim Oates si náhle jasně uvědomí jak žalostný pohled na svou skupinku uprchlíků teď Indiánům poskytují. Konečně pochopil, jakkoliv se mu vede nevalně, že musí vojákům kolem sebe poskytnout něco, co zapůsobí soudržně a co z této zubožené tlupy zase udělá spořádaný oddíl. A co by to mělo být?

Kázeň!

Proto se Jim Oates náhle zvedl v sedle, zpomalil až nakonec jel jenom krokem, a zvedl ruku.

„Přeskupit se do dvojic za sebou! Seržant Barney pojede jako poslední! Mrs. Brittová pojede po mém boku!... Kupředu!“

Uposlechli jeho příkaz. Jsou vojáci, a dělá jim proto dobře, když zase mohou postupovat podle rozkazu.

Seskupili se – osm mužů a jedna žena. Jsou jich tedy čtyři dvojice, za nimiž na konci jako poslední jede seržant Barney.

Zase ovládají svůj strach. Znovu se jich zmocnila disciplína. I Georgia Brittová se teď drží napjatěji a lépe se v sedle ovládá. Všichni přesně vykonávají rozkazy velícího seržanta Jima Oatese. A tak jedou dál, míli, dvě, tři, čtyři míle.

Noc se pomalu chýlí ke konci a pomalu v nich roste naděje, že se do Fort Apache opravdu dostanou. Už to nemůže být dál než jenom pár mil. Vždyť brzy po tom, co vyjde slunce, za nějaké dvě tři hodiny, se jim to přece podaří!

Seržant Oates myslí, že to tak dlouho nevydrží. Ztratil už příliš mnoho krve. Má tři rány, sice ne nebezpečné

životu, ale přece jen bolestivé a oslabující. Zlomené žebro a rána na boku jsou horší než zranění na rameni a rána nožem do lýtka.

Často má dojem, že s příštím vydechnutím už padne. Snaží se dýchat co nejmírněji. Každý krok jeho koně mu působí bolest.

Sejmul ze sedlového výstupku laso a pevně se na koni přivázal. Georgia vtlačila svoje jízdní zvíře těsněji do jeho blízkosti, sklonila se ze sedla a pomohla mu.

„Jezdíš dobře," ozvalo se z jeho sevřených rtů.

Neřekla na to nic. I když oblečená v šatech, sedí zde na koni v mužském sedle. Jsou jí vidět štíhlé nohy až nad kolena. Odtrhla si ze spodničky široký pruh a podala jej Jimovi.

„Ucpi si konečně ty díry!" řekla. „Jestli nemůžeš, tak zastavíme a udělám ti to sama. Ale tak to už nejde dál!"

Vzal ten kus lněné tkaniny a potom ještě dva další, které mu podala. Zase jede těsně u něho a pomáhá mu vtlačit naskládanou látku na ránu nad lopatkou. Musí mu při tom rozepjatým otvorem košile pro hlavu sáhnout na záda. Nahnul se k tomu tak moc dopředu nad sedlový výstupek, jak jen mohl. Potom mu ale dalo námahu se zase narovnat.

S nástupem rozbřesku se v sedle kymácí stále častěji. Kdyby nebyl uvázaný, byl by zcela jistě již dávno spadl s koně.

Párkrát se těžce rozhlédl kolem sebe a díval se na jezdce za sebou. Nikdo není zřízen tak zle jako on. To je dobře, pomyslel si. Protože on jim umožňuje toto uniknutí, ano, je rád, že tomu tak je, protože se cítí vinen.

Kvůli tomu zlatu vedl svůj oddíl nepozorně. Spojil se s takovými darebáky, jako těch pět pistolníků, kteří jsou

teď už po smrti. Chtěl být bohatý. Chtěl ženě jako je Georgia něco nabídnout. To všechno bylo nesprávné.

Ted si přeje už jen to, aby z toho jeho muži a Georgia vyvázli životem. Jemu samému je to jedno, protože myslí, že se mu už dál v životě bude dařit špatně a že se nemá na co těšit. Asi se z něj zase stane opilec jako tehdy.

Vojáci na něj hledí a pozoruji jeho špatný stav. Přesto je pro ně tím nejlepším příkladem. Dokáže vydržet. A to musí dokázat i oni.

Seržant poznává před sebou řady kopců, za kterými je údolí, ukrývající pevnost Fort Apache. Je to pevnost bez palisády, vlastně jen doširoka rozptýlený soubor budov dávající přístřeší, stájí, obchodů, dílen a dobytčích ohrad, zčásti dokonce ještě i stanů. Ty poslední ale mizí tím tempem, jakým vyrůstají nová stavení.

To všechno je rozloženo v široké nížině uzavřené mezi kopci, které působí dojmem obrovitých obranných valů, které ale také udržují v údolí spoustu horkosti vzduchu jako nad pekáčem.

Tam u Fort Apache je bezpečí. Projedou ale ještě těmi kopci?

Ještě pět mil.. .

Seržant se ještě jednou vnitřně sebral. Zamířil se svým prořídlým komandem k jednomu sedlu v řadě kopců. Za ním – na to si ještě dobře vzpomíná – už musí brzy narazit na silnici vedoucí do pevnosti Bowie, necelé tři míle jižně od Fort Apache a čtyři míle severně od jezera Nash.

Když byli padesát yardů pod sedlovitým průchodem řadou kopců, spatřili Apače. Měli cestu překříženou. Indiáni se drželi nahoře na rozvodí a čekali. Byli tady rychleji a dobře věděli, kam mají bílí vojáci se svými

koňmi namířeno, chtějí-li se dostat do Fort Apache. Není jich už tolik jako na začátku, protože i oni měli velké ztráty se spoustou mrtvých a raněných. Je jich ale přesto ještě dost.

Oatesův oddíl je navíc silně zdecimovaný a prořídlý, potlučený a bojem unavený.

Rudochy vede ten Saguaro, kterého pistolníci nechali uprchnout jako prvního a který nechal dopravit na smluvené místo zlato, aby dostal zpět a beze ztrát své čtyři společníky. Ten Saguaro je zde teď velitelem.

Drží se poněkud povýšeně vpravo na svahu za řadou svých bojovníků. Odtud je bude povzbuzovat k útoku.

Jim Oates zaváhal. Postavení, ve kterém se nacházejí, je nanejvýš považlivé. Musí se pustit do útoku nahoru do svahu.

Jim slyší za sebou kletby svých vojáků. Jeden hrubý hlas vztekle pronesl: „Ke všem čertům! Je to jako bychom zabili otce i matku a marně se snažili někam utéct, abychom se vyhnuli trestu. Přitom nikdo z nás neprovedl nic takového, co by už desetkrát neodpykal. ... Proč není možné před tím někam utéct?“

„Protože jsme se dali k vojsku a stali se jeho nejubožejšími a nejtupějšími psy,“ přišla od kohosi odpověď.

„Protože jsme vojenský jízdní oddíl a jízdní vojáci jezdí dnes už jen takovým krajem, aby v něm někde chcípli, na nějakém místě jako je třeba toto. Teritorium Arizona je takových míst plné,“ zavyl do toho třetí hlas.

Seržant se namáhavě rozhlédl. Těžce jej vyčerpávalo, když se měl v sedle otáčet. Pod opálenou kůží byl v obličeji zsinalý. Ztráta krve byla velká.

Jeho hlas byl ostrý a stísněný. „Tak to tedy, hoši, je.“

Musíme si cestu ještě jednou prostřílet, protože obrátit se zpět nedává smysl. Musíme zaútočit a prorazit. Před každým z nás stojí šance jedna k padesáti... Cožpak to stále není naděje?“

Smáli se, nebo vztekle kleli.

Otočil se na Georgii, která se držela v sedle bledá, ale ovládající se a vnitřně připravená.

„Kdybys byla zůstala u poručíka Britta,“ řekl, „tak bys teď nemusela projíždět peklem... Georgie, je mi líto, že už ti nemám co nabídnout.“

„Udělal jsi co jsi mohl,“ odpověděla. „A já ničeho nelituji, vůbec ničeho. Někde musí přijít nějaký konec. Kdo se odváží, ten vyhraje, nebo prohraje. Vždycky to tak bylo... Neber na mě žádný ohled, Jime.“

„Ne,“ řekl. Potom zvolal:

„Utvoříme klín! V čele budu já! Za mnou Barney a Kellog. Ti dva po nich vezmou doprostřed Mrs. Brittovou. Útvar budou uzavírat Kilham, Everett a Johns! – Kupředu! Jedem!“

A sám se rozjel v čele. Oni se vydali za ním, seřazení podle příkazu. Pochopili jeho plán. Jako hrot klínu chce na apačskou hordu narazit první. Rozevřít uličku mu mají pomoct seržant Barney a kaprál Kellog. Ti, co jedou za nimi, budou potom mít aspoň slabou naději.

Schvalují jeho rozhodování. Je jim známo, že jejich vlastní naděje bude o to větší, čím přesněji budou postupovat podle jeho příkazu a čím divočeji zaútočí. Těžko se jim ale bude nutit jejich koně, aby udrželi cval nahoru do svahu.

Apačové zatím čekají mlčky. Jenom ten, co je teď Saguarem, volá drsným hlasem pár příkazů do tupého bubnování koňských kopyt. Ta slova znějí:

„Jízdní vojáky zabijte a bílou ženu mně přiveďte! Tato

žena přinese Apačům štěstí!“

Bílí jezdci těm slovům nerozumějí. Všude kolem nich se totiž ozývá dopadáni kopyt, vrzání sedel, cinkot kovových součástí, břinkot šavlí, zbraní a všech těch mnoha dalších věcí, které mají na sobě a na koních.

Apačové svou řadou poněkud rozevřeli, aby dostali jízdní vojáky mezi sebe. Potom se na ně ze všech stran sesypali. Vypadali při tom zprvu jako smečka vlků, která se odvažuje výpadu proti horskému lvu, pumě, nebo která mu chce zahradit cestu.

Vojáci bojují tentokrát ještě divočeji a odhodlaněji, ale také ještě zoufaleji.

Potom se seržant v čele na koni skácel. Kdyby nebyl k němu přivázán, byl by spadl na zem. Tak s ním kůň ale klusá přes hřebenovou čáru na druhou stranu sedla.

Za ním se Apači vrhají na jeho vojáky.

Jim Oates to už nevnímá, protože jinak by se vrátil, aby jim a Georgii pomohl se zachránit. Už ale o dění koleni sebe neví.

Několik bojovníků se chce za ním pustit. Ale Saguaro na ně volá ze svého vysoko položeného stanoviště: „Nechte ho být!... Ať jede mrtvý dál do Fort Apache! Aspoň přinese vojákům v pevnosti zprávu o našem vítězství.“

Potom sjel dolů a prohlížel si padlé nepřátele. Jsou velice zřízeni. Apači je svlékají do nahá a všechno jim odebírají.

Dva z bojovníků k němu přivádějí Georgii.

Ta je napůl v bezvědomí, protože utrpěla těžký pád s koně. Brzy se ale vzchopila a pochopila, že je v moci Indiánů.

Když s ní oba bojovníci zastavili před Saguarem, vrhla

na něj neohrožený pohled. Teprve potom omdlela.

*

Když hornista ve Fort Apache troubil k rannímu nástupu a seržantův kůň uslyšel signál trubky, našel pak přímou cestu vedoucí k pevnosti. Jako vojenský kůň je zvyklý dostat stáj a obrok tam, kde zaznívá takový signál.

Tak se stalo, že napolo mrtvý seržant vjel doprostřed nástupiště ranního apelu, doprostřed čtverce nastoupených setnin a švadron, o nichž právě, v řadě za sebou, jejich důstojníci podávali hlášení tomu, kdo tu byl hodnostně veliteli nejbližší.

Velitel, který od svého zástupce hned dostane tuto zprávu jako součást hlášení, se právě objevil na verandě velitelství. I on viděl seržanta, visícího vpředu s koně, který byl celý zalitý krví. Vydal hned své rozkazy.

Zatímco se ujímali polomrtvého seržanta a dopravili jej do vojenského lazaretu, vyrazila silná jednotka, aby vyhledala bojiště, pochovala mrtvé a pronásledovala Apače. Armáda tedy vyrazila do boje. Avšak, jako vždycky, zase příliš pozdě a pomalu.

*

Po třech dnech seržantovi opadla horečka způsobená několikerým zraněním. Naděje, že to přežije, začala narůstat.

Po pěti dnech si nechal podat několik lžiček polévky.

Potom ale se zdálo, že upadl do nějakého hrůzostrašného snění. Spánek měl neklidný. Vykřikoval

nebo si pro sebe mumlal kusy slov a mluvil samé nesmysly. Bylo jasné, že stále znovu prožívá ve snu zážitky z boje. Dali mu proto uspávači prostředek, aby mohl spát klidněji.

Teprve po dalších dvou dnech byl opravdu plně při vědomí. Jeho pohled prozrazoval, že chápe a poznává. Má jistě zlé vzpomínky, protože se začal chvět.

K jeho lůžku přistoupil sám plukovník. „Známe se," řekl. „Vím, že jste jeden z nejlepších seržantů, které tato armáda kdy měla a bude mít. Jistě jste udělal všechno pro to, aby vaše patrola prošla. Přečetli jsme si ve vaší knize velitele, jaký jste měl příkaz a co se všechno přihodilo až do poslední noci... Mohl byste mi povyprávět to, co jste do té knihy dosud nezanesl?"

Jim Oates přikývl.

„Apači osvobodili všechny zajatce a zmocnili se paní Brittové. Tu jistě nezabili. Jedině nějakou zatoulanou kulkou by mohla..."

„Unesli ji. To už moji zvědové dávno zjistili," přerušil jej plukovník. „Taky zjistili, že jste se svým oddílem velmi dobře bojoval, seržante. ... Ale proč už jste sebou neměl ty civilisty? Ty jsme našli mrtvé o několik mil dál a Indiáni jim stačili všechno ukrást."

Seržant Jim Oates zavřel oči. V jeho hlase se ozvala hořká rezignace. Když potom oči zase otevřel, byl v nich výraz bolesti.

„Těch pět tuláků," řekl, „propustilo ty Apače. Přepadli mě a kaprála. Mysleli si, že pak Indiáni nechají utéct i je. Když pak Apači, ještě na doslech od našeho tábora, se na ně vrhli, byl jsem právě už zase natolik při vědomí, že jsem dal rozkaz k okamžitému útěku z ležení. Jenže oni nás dohnali a zahradili nám cestu. Nepodařilo se nám už

pak se přes ně dostat. Nebo kromě mne ještě někdo...“

„Ne,“ řekl plukovník. Napolo se odvrátil ke dveřím. Ještě se ale zastavil. „Uzdravte se, seržante,“ pravil. „Udělal jste, co jste mohl. V kapse jsme vám našli i propouštěcí listinu. Byl to váš poslední úkol. Budete z této armády se ctí propuštěn, jakmile se dostatečně uzdravíte. Nebo byste si chtěl smlouvu prodloužit ?“

Jim Oates „přivřel oči. „Ne,“ řekl tichým hlasem.

Potom byl zase sám a myslel na Georgii. Ted s jistotou ví to, co zatím jen předpokládal, protože se v rudých vyzná. Georgia je u Apačů.

Pronikla ho vlna horka. Měl pocit, že se mu najednou začala vařit krev. Horké vzrušení se ho zmocnilo celého jako horečka.

Zachtělo se mu vyskočit a něco udělat. Ah, přál si v té chvíli, aby se mohl vydat hledat Georgii se silnou armádou.

*

Po čtrnácti dnech se Jim Oates uzdravil natolik, že mohl vstát, postavit se k zrcadlu a vlastní rukou se oholit.

Dlouho na sebe pohlížel. V jeho stále do tmavá opáleném obličeji s propadlými tvářemi, jejichž bledost byla pod opáleností zřetelná, přibylo několik nových, hlubokých čar.

Tento obličej ještě nabyl na tvrdosti, je ještě zkamenělejší a potemnělejší. Bývalý seržant se podobá zjizvenému dvounohému vlku. Jizvy však nenosí jen zevně.

Jim Oates si všiml, že se mu změnila i barva vlasů. Na

spáncích mu zešedivěly. Bylo by se ale co divit u muže, který dnem a nocí stále musí myslet na své chyby, který lituje toho, co udělal špatně, a který proklíná zlato, z nějž chtěl mít pro sebe podíl?

Ví, že teď jistě i Georgia pociťuje lítost nad vším, co si tehdy přála. Teď by se ráda spokojila i jen malou chýší, kdyby venku, mimo takové její obydlí, panoval jen mír, jistota a svoboda. To ale už je pryč.

Jim Oates si stále znovu připomíná: Chtěli jsme příliš mnoho, prostě příliš mnoho.

Ale já Georgii odtud dostanu! Já ji najdu! Jestli má ještě trochu odvahy a neztratila naději, jestli se zocelila a nezoufá si... Někdy ji najdu a odvedu si ji sebou. Potom bude zase všechno v pořádku.

Po dalších dvou dnech se poprvé prošel po pevnosti. Je teď pohublý, drží se při chůzi poněkud nakloněný, je pouhým stínem své dřívější postavy. V šedých očích mu ale znovu plane odhodlání muže, který si předsevzal, že toho ještě hodně dokáže.

Ještě dříve, než se natolik unavil, že si musel sednout a odpočinout, přistoupil k němu vojenský posel. I když už nosí civilní šaty, které mu na jeho přání přinesli ze zdejšího obchodu, řekl mu mladý voják: „Seržante, plukovník prosí o Vaši návštěvu na velitelství."

Jim Oates poslovi přikývl. „Už nejsem seržant, jsem pan Oates. Protože kdybych nebyl Mr. Oates, neobracel by se plukovník na mne s prosbou. Proč jsi šel k armádě ty, chlapče?"

Voják polkl. Jistě mu ještě není dvacet. Rekrutskou přípravu ale už má za sebou. Jinak by tady nesloužil jako ordonance. Řekl:

„Pane, Apači mi zabili rodinu. Moje sestra zřejmě ještě u nich žije. Cožpak jsem mohl dělat něco jiného? Protože

s nimi nemohu vést válku soukromě, doufám, že jako voják se na ně dostanu.“

Jim Oates přikývl. Nedal znát, co v něm probíhá, pod maskou jeho zjizveného obličeje. Když ale chvilku nato vstupoval do místnosti plukovníka, působil jeho obličej ještě odhodlanějším dojmem než dosud.

Důstojník jej změřil vážným pohledem. Potom k němu pronesl dlouhou řeč:

„Náš štábní lékař mne ujistil, že jste opět zcela zdráv a schopen služby, seržante. Rád bych vás pohnul k tomu, abyste svou smlouvu s armádou prodloužil. A já jsem ochoten vás jmenovat na určitou dobu poručíkem, abyste tak od začátku sloužil jako důstojník, než byste dostal patent aktivního důstojníka, což by teď mělo být otázkou několika týdnů, tedy pouhá formalita.

Oatesi, armáda potřebuje v této zemi muže jako jste vy. To, že jste pozbyl svou jednotku, není vůbec žádnou skvrnou. Vždyť ten oddíl bojoval tak houževnatě jako málokterý před ním. S těmi několika jízdními vojáky jste už nemohl dosáhnout víc. Od našich kontaktních lidí – jsou to pacifikovaní Apači, kteří udržují spojení se svými divokými rody – víme, jak velké ztráty utrpělo to Saguarovo spojenectví válčících kmenů. I vaši zprávu jsem pečlivě prostudoval, seržante. Je mi jasné, že takových Saguarů mají Apači několik, a že se střídají. Jakousi nesmrtelnost připisují pak zobecněné postavě Saguara. Jisté je ale i to, že za těmito Saguary musí stát skutečný řídící mozek, nějaký člověk, který myslí a spřádá plány a sleduje zcela konkrétní úmysl.

Docela si myslím, že máme před sebou jedno skutečně velké apačské povstání, které zahájí na různých místech současně půl tuctu Saguarů... Armáda měla to nezasloužené štěstí, že jí padli do rukou všichni

Saguarové. Jenže tenkrát ještě nevěděla, že je jich současně víc. Prostě jen oběsila vždy toho, který se obětoval za ostatní.

Seržante, musíme najít hlavu nad všemi těmi Saguary, tu moc, která stojí za nimi, která jim dává nápady i vydává příkazy. Jinak za pár týdnů zase odejdou z rezervací i pacifikovaní Indiáni a připojí se ke svým ještě divokým bratrům. Přejdou sem pak i všechny jižní kmeny z Mexika a spojí se se svými severními příbuznými. Mohlo by se stát, že by Apači zahájili svatou válku pod vedením Saguarů-učedníků svého velikána, který se považuje za spasitele tohoto lidu.

Vy, seržante, znáte pět Saguarů. A já bych tady na té horké hranici neměl nikoho jiného, kdo by…“

„Já už uniformu neobleču, plukovníku,“ přerušil jej Jim Oates. „Měl jsem s armádou smlouvu a dodržoval jsem ji, jak jen mi bylo možné. Nebudu se na armádu znovu vázat. Jízdním vojákem už nebudu. Armáda toho chce tuze moc a sama dává příliš málo. Nestará se o ty ubožáky, kteří jezdi pod její vlajkou. Armáda je zkostnatělá, tupá, chladná – stalo se z ní útočiště pro ty, kteří zklamali nebo jsou pro společnost ztracení. Armáda všechno zničí a dohání věci do bezútěšné bezvýchodnosti. Armáda je plná ješitnosti. V neposlední míře je armáda vinna tím, že Mrs. Georgia Brittová teď musí žít s Apači.

Plukovníku, já kašlu na armádu a mám soucit s každým obyčejným vojákem, který slouží v tomto teritoriu. Nenacházím tady nic, na co by mohla armáda být hrdá. A pokud jde o Mrs. Georgii Brittovou, také tu mám za lepší, hrdější a čestnější než všechny ostatní důstojnické manželky, kterým se nezdála dost dobrá. Armádou pohrdám, pokud je manželka důstojníka vystavena

přezírání ze strany jiných takových manželek. A pohrdám důstojníkem, který za to neplivne armádě k nohám... Máte mě teď už dost, plukovníku ?“

„Takže ona pro vás hodně znamená,“ zeptal se plukovník s bělošedou hlavou.

„Přivedu ji od Apačů zpět,“ zabručel v odpověď Oates. „Já ji najdu. A potom...“

„Včera byla úředně rozvedena,“ přerušil jej důstojník. „To je ale možná nevýstižné vyjádření. Bylo zrušeno její manželství. Poručík Britt podal příslušnou žádost už před mnoha týdny. Přiloženo bylo prohlášení jeho paní, podle kterého ona přiznává, že před ním zatajila svůj předchozí způsob života. Tím to manželství platilo před soudem jako uzavřené za nesprávných předpokladů... Vidíte tedy, Oatesi, že věrný armádě zůstal poručík, ne jeho žena. A to asi odlišuje důstojníky armády od mužstva.“

„Tak je to,“ zabručel Oates. „Můžu jít?“

„To by od vás nebylo rozumné.“

„Proč?“

„Protože armáda i vy máme stejné zájmy. Vy chcete vypátrat Mrs. Brittovou a osvobodit ji. To chce armáda přirozeně také. Vždyť když padla do rukou Indiánům, byla ještě manželkou důstojníka. Armáda se proto zvláště cítí zavázána něco udělat. Ale i kdybychom tuto skutečnost pustili ze zřetele, zbývá tady něco jiného.

Dá se předpokládat, že tam, kde najdete Mrs. Brittovou, najdete i jednoho nebo několik Saguarů. Budeme-li přitom mít štěstí, najdete Mrs. Brittovou tam, kde se nachází vůdčí osobnost toho všeho. Nu a potom budete armádu potřebovat, Mr. Oatesi.

Já jsem ochoten vám nabídnout postavení armádního poradce. To je víc než hodnost velitele průzkumníků. A od

toho okamžiku, kdy vypátráte Mrs. Brittovou, hlavu sdružení Saguarů nebo obojí, máte plnou moc udílet rozkazy. Dostanete takový příjem, jaký má kapitán a k tomu plnou náhradu vašich výdajů... Přijímáte, Jime Oatesi? Nechcete se snad tímto způsobem přece jen dát na spojenectví s armádou, kterou nemáte moc v lásce?“

Oates přemýšlel. Ať už to bral z kterékoliv strany, pro něj zde stále platila ta skutečnost, že té armádě, kterou tolik pohrdal, je ještě něco dlužen.

Kvůli zlatu si počínal jinak, než by byl jednal, kdyby jej nebylo. Nikdy by nebyl jel k prameni Bonita, kdyby to zlato jeho pět partnerů nebylo přikázalo dopravit právě tam. To byla jeho vážná chyba. Nepřiznával ji zde. Byl jediný, kdo to přežil, a mohl proto vše zamlčet.

Vůči armádě i vůči Georgii má tentýž dluh. Proto přikývl.

„Tak to tak uděláme, plukovníku,“ řekl.

*

O čtyři týdny později pozoroval Jim Oates z jednoho návrší tábor kramáře Concha Rodrígueze. Koně zanechal mezi stromy a načervenalými skalami. Leží teď na břiše a skoro se nehýbe. Jeho ostrému zraku ale neuniká nic.

Nikdo by dnes už v Jimu Oatesovi nepoznal někdejšího velícího seržanta. Stále ještě nenabral svou původní váhu, a oblečen je jako ten, kdo tráví v sedle celé dny, pistolník, tulák nebo chovatel dobytka, lovec skalpů nebo psanec. Ti všichni se stroji účelově, vzhledem ke způsobu života. Jim Oates má dva revolvery a nosí je nízko.

Tábor kramáře tam dole je ukryté skladiště zboží. Bylo velmi těžké dostat se do jeho blízkosti. Concho Rodríguez

totiž obchoduje s divokými Apači. Prodává jim, co potřebují. Má ceny hezky vysoké. Apačové platí zlatem a ukořistěnými ozdobami, někdy i penězi.

Muže jako Concho Rodríguez oni potřebují. Proto jej nejen snášejí, ale i chrání, varují a smiřují se s tím, že obchoduje s tisíciprocentním ziskem.

Jim Oates nespěchá. Pozoruje tábor mnoho hodin, celý den. Sleduje, jak přijíždějí a odjíždějí Apačové, sami, s ženami, s dětmi. Objevují se všichni náhle a nakupují nebo něco směňují. Nikdy se však dlouho nezdrží. Pokaždé zase rychle zmizí v tom divokém, nepřehledném kraji. Jsou opatrní jako toulaví vlci.

Concho Rodríguez má celkem tři vozy. Vedle tlusté manželky, která je apačského původu z kmene Mescalero, a své krásné dcery, má k ruce jako pomocníky ještě dva míšence.

Jim Oates čeká, až se setmí a až dole bude hořet oheň. Ví, že po setmění už Apači do Rodríguezova tábora nechodí. Často tak upadali do léčky, což nebylo nijak Rodríguezovou vinou.

Oates nasedl a sjel ze svahu dolů přímo k táboru. Dlouhý, hubený a nakloněný dopředu se pohupoval v sedle. Je s podivem, jak rychle se někdejší seržant U. S. kavalerie změnil a jak se tato změna projevila i v jeho způsobu jízdy. Možná je to ale i tím kovbojským sedlem.

Teprve když Oates zastavil svého koně tam, kam ještě dosahovala záře ohniště, objevili jej Rodríguezovi muži. Jeden z nich zasyčel nějaké slovo.

To zpozorněl i Concho Rodriguez. Šel mu pár kroků vstříc a zíral do tmy. Rozeznal jen černého koně a vyhublého muže.

„Mister," pravil, „vždyť to je nebezpečné tady tak jezdit. Dostanete-li se v tomto kraji mezi divoké Apače, nebudu

vás moct chránit.“

Pronášel ta slova ne v angličtině, ale v indiánskými slovy promísené španělštině tohoto pomezního kraje. Tomuto jazyku ovšem Oates rozumí.

„Dobrá, Concho,“ řekl, sesedl plavným skokem a zůstal stát hned vedle svého tmavého koně.

„Pojď sem, Concho,“ řekl potom. „Trochu se známe. Jen sem pojď. Chci se tě na něco zeptat.“

„Hej, kdo jsi, amigo?... Nebo ty nejsi amigo, ale nepřítel, enemigo?“ zjišťoval Concho podezíravě.

Šel ale blíž, potom zaváhal a ještě udělal několik kroků. Nakonec sebou lehce trhl.

„Aj, nejsi snad ten rudý seržant?“ uniklo z jeho úst.

Oates se mírně usmál, ale jeho úsměv v sobě neměl nic přátelského. „To jsem já,“ odpověděl. „Jen už nejsem seržant. Už nepatřím k jízdnímu vojsku. Přicházím úplně soukromě.“

Concho Rodríguez strnul, němý a bez pohybu. Čekal a snažil se odhadnout, co k němu asi může přivádět tohoto bývalého seržanta.

„Jenom pojď blíž, Concho!“ řekl mu Jim Oates.

Obchodník uposlechl výzvu. Choval se ale opatrně, jako na číhané.

„Vsadím se o cokoliv, že ty to víš,“ pronesl pak pomalu Jim Oates. „A co?“

„Ta bílá žena, kterou jsem měl přivést z Camp Yuaty do Fort Apache... Kromě svých vojáků jsem ztratil pět vězňů a tu bílou ženu... Kde teď je?“

Tu se Rodríguez zašklebil. Zvedl obě ruce a vedle prsou je obrátil dlaněmi na Jima Oatese. „Ani kdybych to věděl...,“ začal.

„Ty to víš, ty víš všechno! Pokud jde o Apače, tak jsi ze všech lidí tady nejinformovanější. Nechávají u tebe

dokonce vzkazy pro své rody, příbuzné, přátele. Rodríguezi, ty víš všechno… A teď se tě ptám ještě jednou: Kde je ta lady, kterou jsem pozbyl?“

Nakonec mluvil Jim Oates měkkým hlasem, ne nahlas a nepřívětivě. Byla to ale nebezpečná měkkost. Concho Rodríguez se začal potit. Sám je tvrdý chlap, nebezpečný a také velmi nebojácný. Ten, kdo obchoduje s Apači s desetinásobným ziskem, toho nelze měřit obvyklými měřítky. Přesto ale teď Concho Rodríguez pocítil strach.

Jeho instinkt mu říká, že je teď právě v pasti. A neví, jak se z toho bez nepříjemnosti dostat ven. Otočil hlavu a podíval se přes rameno zpět k táboru. Tam u ohně a před otevřeným polokruhem tří vozů stojí oba jeho pomocníci. Jsou to naprosto neohrožení míšenci, kteří by dokázali i bojovat. Oba nosí revolvery nízko u pasu. Nedávno jim slíbil, že brzy odejde na odpočinek a jim přenechá svůj pojízdný podnik. Tím jejich věrnost k němu ještě zesílila. A on se chce skutečně na zbytek života usadit někde v krásné Kalifornii, aby tam v klidu prožil zbytek života. Už mu tam stejně patří hodně pozemků. Concho Rodríguez totiž zbohatl. Už dávno mohl odejít na odpočinek a nebylo mu potřeba, aby si odpíral příjemné stránky života. Ted ale ustrašeně myslí na to, že je možná už pozdě. Z tohoto bývalého seržanta se zrzavými vlasy vystupovalo něco, co proudilo k němu. Byl to ledový závan nebezpečí. Rodríguez si Začal olizovat rty, které mu náhle vyschly. Ještě nikdy nepociťoval z nikoho takový strach. Pak si ale dodal odvahy a přece jen řekl: „Já nic nevím – vůbec nic. A i kdybych něco věděl, tak bych to neřekl. Žiji v této zemi už mnoho let a s Apači vycházím tak dobře proto, že držím hubu o všem, co se mě netýká… A teď, Oatesi, zmiz z mého tábora!“ Jeho hlas byl stále pevnější a tvrdší, hrozivější a odhodlanější.

Když se tedy rozhodl ukázat bývalému seržantovi zuby, nemohl už dále váhat ani klást si otázky o tom jak to dopadne ani vyslovovat přání, aby byl ušetřen jeho život. Teď je ochoten za svoje stanovisko bojovat stůj co stůj. Jeho slova byla znamením pro oba jeho pomocníky i pro jeho ženu a dceru.

Oba muži se pohnuli kupředu, přitom se trochu rozestoupili do obou stran, takže by mohli vzít Oatese do křížové palby. Concho Rodríguez se dal na pomalý ústup, takže před Oatesem stáli v půlkruhu už tři muži. Ženy se ztratily mezi dvěma vozy.

Třeba vytahují z vozu nabité brokovnice. Nebylo by to poprvé, co zažívají tak nebezpečnou situaci.

„Zase se odplaz pryč, ty zrzavěj kavaleristo!“ zahřměl na něj Rodríguez. Ve slabém světle ohniště spatřil v odpověď Oatesovo křivé pousmání.

„Klidně začněte!“ řekl Oates. „Mám tady s sebou pár přátel. Ti vám míří na hlavy už nějakou dobu... Tak začněte! Právě jste se na to správně rozkročili.“

Ted je náhle zase všechno jinak. Z jeho hlasu vystupuje tak pochmurná jistota, že o jeho slovech nepochybují. Teď také pochopili, jak se mohli tak bezstarostně vydat do jejich tábora. Uvěřili, že pod rouškou noci má v záloze pár spojenců, kteří teď mají přiloženou pušku k líci.

Náhle se Oates pohnul. Přistoupil k Rodríguezovi, zastavil se až před ním a řekl mu přiškrceným hlasem: „Už se tě nebudu ptát, Rodríguezi. Sázím se s tebou, že hned hezky vyklopíš všechno co víš.“

Rukou jej poněkud odstrčil a pokračoval v pomalé chůzi. Otočil se při tom k Rodríguezovi zády a oběma jeho pomocníkům částečně odkryl svůj nekrytý bok. Neměl v ruce revolver a ani se nijak neujišťoval rychlými pohledy, co dělají oba ti nebezpeční muži.

Choval se zcela tak, jako by měl kolem tábora rozestaven celý kruh kompletního mužstva a mohl se na tyto střelce plně spolehnout. A pokud by jeho soupeři ještě snad měli nějaké drobné pochyby, kdyby snad mysleli na to, že možná jen tak blufuje, tak jeho vystupování je těchto pochyb zbavilo. Nebudou přece připouštět, že by byl takový blázen, aby se pokusil o takový odvážný podvod.

Pozorovali, jak vytahuje z ohně hořící poleno a kráčí s ním k prostřednímu vozu. Nato se opět vynořila kramářova indiánská žena. Pod paží držela brokovnici a její širokou dvojitou hlaveň namířila na Oatese.

„To, ty pendejo neuděláš!“ zasyčela a nevyjadřovala se tedy nijak vybraně. Španělské „pendejo“ by se totiž dalo přeložit slovy „tupá svině“.

Oates se ale na ni klidně zašklebil.„Jen si střel, můj anděli!“ prohlásil.„Jen se o to pokus, hvězdo mých zřítelnic! To by pak bylo hned po vás všech, jak tady jste, než bys napočítala do deseti. Chci se dozvědět, kde je ta žena, kterou mi tehdy u pramene Bonita sebrali Apači… Jak to, že tomu nerozumíš?“

Přistoupil k vozu a pomalu přikládal hořící poleno blíž k jeho prknům. Každou chvilku chytí. Ale Concho Rodríguez rychle zvolal: „Vyhrál jsi, kavaleristo!“

Oates se znovu obrátil na něj. Hodil hořící poleno zpátky do ohně. „Tak povídej,“ řekl.

„Daří se jí dobře,“ vystřelil ze sebe kramář. „Je na tom lip než všechny bílé ženy před ní, které kdy Apači odvlékli. Ti vězni, které tehdy osvobodilo pár zlatem zaslepených hlupáků, ji odvedli k Juane. Nepatří tedy žádnému Apači jako manželka, ale žije s Juanou… Ten, co je teď Saguaro a poroučí, ji přivedl Juane jako dárek. Juana totiž vždycky chtěla mít bílou ženu se zrzavými

vlasy a zelenýma očima... Teď provádí Juana s tou bílou ženou stále znovu to velké kouzlo.“

I když je Jim Oates z těchto slov trochu zmaten, nedává to na sobě znát. Nic mu neříká totiž ani jméno Juana. Tuší ale, že se může jednat o zbožňovanou léčitelku kmene. Historie Apačů zaznamenávala stále znovu existenci takových žen.

Zeptal se: „Rodríguezi, souvisí Juana nějak s tím spolkem Saguarů?“ Rodríguez na to přikývl.

Tím se Oatesovi mnohé objasnilo, protože je s dějinami Apačů dobře obeznámen. Chápe, že tím našel onu „hlavu“, která si vybírá Saguary, cvičí je a řídí – tu hlavu, která si vymyslela ten trik se zdánlivou nesmrtelností Saguara, aby Apače podnítila ještě jednou k velkému povstání.

Tak Juana se jí říká, pomyslel si. Tentokrát to není medicinman, ale žena v této funkci, snad nějaká stará čarodějnice, možná ale i nějaká zvlášť krásná Apačka. Tak jako tak na ní musí být něco pozoruhodného. A zcela jistě má nějaké zvláštní donucovací schopnosti.

Zeptal se: „Co dělá Juana s tou bílou ženou?“

Rodríguez se poněkud bezradně usmál. Stejně tak bezmocně pohnul rukama i rameny.

„Je to něco, co já neumím vysvětlit,“ povídal tiše. „Ale bude to něco na ten způsob, že Juana tu bělošku uvádí nějak do stavu snění a nechává ji promlouvat k Apačům, v apačském jazyce, který ta bílá předtím neuměla a kterým i jinak nedokáže mluvit, ano, kterému jinak ani sama nerozumí. Bůh, který Apače miluje a který by byl rád, kdyby se vymanili z područí vlastními silami, k nim promlouvá přes tuto bílou ženu a říká jim co mají dělat a jaká je čeká budoucnost. Chápeš to, vojáku? Je to staré

kouzlo, jen trochu jinak postavené.

A víc už ti nic nemůžu říct. Přísahám ti při životě mé rodiny, že nevím, kde Juana žije. Řekl jsem ti už všechno."

Po těch slovech si setřel z tváře pot. Vypadal vyčerpaný. Pochopil, že seržanta neošálí nějakou vymyšlenou historkou. Co řekne, cítil, to musí být pravé.

A jeho slova byla skutečnost. To Oates bezpečně cítil svým šestým smyslem.

Šel ke svému koni, obratně se vyšvihl do sedla a odjel zpět do noci, ze které se vynořil.

Teprve druhého dne zrána zjistil Rodríguez se svými pomocníky, že Oates byl u něj sám. Nikde nebylo ani nejmenší stopy po jiných mužích. Nemohl sebou mít žádné průvodce. Jejich stopy by teď byly viditelné stejně jako jeho vlastní.

Rodríguez nejprve hlasitě zaklel. Uvědomil si totiž, že samotná jeho manželka se svou brokovnicí měla možnost přivodit zvrat situace, protože Oates měl zbraně bezstarostně ponechané v pouzdru.

Jakmile se ale jeho největší zlost utišila, zvolal: „Caramba, u všech čertů, je to ale nebojácný chlapík a nejlepší hráč pokeru, jakého znám. I když jsem s ním dosud poker nehrál a ani jej při pokeru nikdy neviděl, je mi to jasné. Protože dokázal přetrumfnout starého, vychytralého a zkušeného Rodrígueze. Jen dobrý hráč pokeru dokáže někoho tak dokonale zbalamutit. Jaký je to chlapík, ten zrzavý bývalý seržant od kavalerie!"

*

Po šesti týdnech nepokročil Jim Oates ve svém pátrání

skoro ani o krok, i když stále pátral a kvůli tomu cestoval jako klidu nikde nenacházející vlk.

Objevoval se hned tam a hned zase jinde při svých osamělých pokusech, navštěvoval rozptýlené vojenské tábory, tedy Camp O'Connol, Camp Igles, Camp Lewis, Fort Verde, Fort Whipple. Vydal se dokonce tak daleko na západ, že se objevil až v Camp Hualapai na potoce Walnut Creek.

Mluvil se skauty-průzkumníky a s lovci skalpů, s vyděděnci společnosti, pacifikovanými Indiány i obchodníky Rodríguezova ražení, ale nikdy se nedozvěděl ani to nejmenší o nějaké Juané.

Místo toho měl stále více zpráv o válce s Apači. Bylo totiž jasné, že velké povstání nadchází.

Kdyby existoval jen jeden Saguaro, tak by to hraničilo s kouzelnictvím, kdyby jej lidé viděli se vynořovat během krátké doby nebo dokonce současně na různých místech. U vojska ale už mají jasno o tom, že takových Saguarů je aspoň pět.

Provádějí údery všude, s dost silnými oddíly, stále se přemisťují a váží na sebe velkou sílu armádních patrol nebo ještě silnějších komand. Člověk by se mohl domnívat, že jsou pronásledováni a stále na útěku. Není tomu ale tak. Jsou prostě jen rychlejší, než vojáci, víc vydrží a lépe se vyznají v kraji. Znají skryté stezky a místa, kde se nachází voda. Hrají si s vojáky na kočku a myš a sami jsou přinejmenším tou kočkou.

Rezervace jsou plné zpráv o jejich úspěších. Skoro každou noc odtamtud utíkají tucty bojovníků od svých zdánlivě pacifikovaných soukmenovců, aby se přidaly k některé ze Saguarových tlup.

Válka je stále zřetelněji v chodu. Podle některých zpráv se blíží početná tlupa Apačů i z Mexika a zanechává za

sebou stopu krve a násilí.

To všechno poslouchá Jim Oates. Za svých dlouhých jízd byl od Apačů i několikrát pronásledován nebo napaden.

Stále ale měl do činění jen s jednotlivými a nepočetnými toulajícími se bojovníky. Se svými dvěma kolty je schopen si to rozdat s každým slavným pistolníkem.

Jim Oates, který táhne krajem jako zjizvený vlk, se tímto způsobem stává stále víc sám Apačem. Stále více se přizpůsobuje zdejší divočině, rychle se učí jak se v něm dokonale prosadit, a setřásá se sebe skoro všechno, co do něj kdysi vtiskla armáda, zvenčí i zevnitř.

Z Camp Hualapai se podle řady kopců v kraji plochých terénních tabulí – zvaných španělsky mesa – znovu obrátil na východ.

Jedno je mu stále jasnější: Velká válka s Apači se odehraje jižně od Fort Apache, v kraji slané řeky Salt-River-Land, v hřebenu Gila a dále na jih po pevnosti Fort Thomas a Fort Grant, které se nacházejí východně od Pedro River na výši Tucsonu. Tam se apačské hordy soustřeďují. Snad se chystají porazit armádu tam.

Kde se ale zdržuje ona bájná Juana, o jejíž existenci'se Jim Oates dozvěděl od Concha Rodrígueze?

*

Jednoho dne při slunce západu jej u jednoho malého pramene vody přepadli dva apačští bojovníci. Jednoho zabil a druhého jen zranil, aby mu padl do rukou živý.

Byli to dva ještě dost mladí Indiáni, byli ale pomalovaní do války a byli dobře vystrojení pro boj. Měli nové pušky.

Munice jim přitom také nechybělo.

Věděl, že tito dva chlapíci se toulají krajem jako špehové a že jistě patří k větší hordě, která někde v skrytu očekává signály nebo zprávy, navádějící ji na tučnou kořist.

Mrtvého hodil Oates do sníženiny terénu a vytrhl pak nad ní jeden již skoro kořenů zbavený keř. Tím se sesulo několik tun písku a hlíny a mrtvého pod sebou pohřbilo.

Živého bojovníka vzal sebou několik mil daleko, kde si mohl být jist, že jej ostatní zvědové tak snadno nevypátrají. Z rány na rameni spoutaný zajatec už skoro nekrvácel.

Oates se zeptal v nářečí Mescalero: „Vede vás Saguaro? Kolik vás je? Kde máte tábor?“ Mladík ale na něj jen plivl. Jim Oates chvíli přemýšlel. Potom se zlověstně usmál.

„Znám jedno kouzlo,“ řekl, „a po něm budeš mluvit. Budeš mluvit hodně, protože proti mému kouzlu nic nezmůžeš.“

Pak se prohrabával ve své sedlové brašně a přinesl jednu z polovice plnou láhev pálenky, agua ardiente. Je to kořalka vypadající jako voda a hořící jako v očistci.

Chvíli to trvalo, než do mladíka nalil dost této tekutiny. Musel mu přidržovat nos a násilím otevřít ústa. Ano, počínal si s ním dost nesmlouvavě a vrazil mu hrdlo láhve dost hluboko do krku, takže mladému rudochovi nezbylo nic jiného než polykat co mu vytékalo do úst. A ten zřejmě ještě nikdy nepil tak ohnivou vodu.

Nejprve vypadal tak, jakoby se měl udusit, jakoby místo vzduchu dostával jen samý oheň. Ve světle hvězd mohl Oates sledovat, jak mladíkovi vytékají z očí slzy. Oatesovi je známo, že po takovém napití vodičky, vypadající jako obyčejná voda jednomu třeba prasknou

šle u kalhot. Po chvíli mladíkovi řekl: „Nu tak, velký bojovníku, neměl jsem pravdu? Nemám snad opravdu velké kouzlo, které ti rozváže jazyk a proti kterému nemůžeš bojovat? ... Jak se jmenuješ, můj mladý příteli? Už jsi zabil hodně bílých?“

„Já... já... já jsem Loco, Šílený!... Loco jsem a... a... už jsem zabil tři bílé... Jsem mladý a přitom už tak velký... Zastřelil jsem tři bílé vojáky – dva vojáky a jednoho lovce skalpů. Já umím zabíjet.“ To o sobě hrdě prohlásil mladý Apač.

Kořalka jej udělala povolným. Mluví s obtížemi, zakoktává se a zubí se na něj. Leckteré slovo je dost nezřetelné. Jim Oates ale rozumí všemu. „Vede vás Saguaro?“ zeptá se. „Ano, Saguaro je veliký... Saguaro je nezranitelný!... Saguaro má dar věčného života... A Juana jich udělá na tisíc... Každý z nás bude Saguarem, až zabijeme bílé jízdní vojáky. Každý...“

Opilý Apač se hodně zajíká a zubí se na Oatese. Tomu dá docela práci mu rozumět. A potom chce tento mladý divoch usnout. Musí jej udržovat v bdělém stavu, a to provádí zcela nemilosrdně.

Ví totiž, že teď už je těsně před cílem. Možná se už v nejbližší chvíli dozví, kde najde Juanu.

A tak se naléhavě vyptává, přičemž s mladíkem třese a dost razantně mu políčkuje obličej, aby mu neusnul.

„Kde žije Juana?... Řekni mi to! Jsem tvůj přítel. I já chci, aby se ze mě stal Saguaro! ... Kde žije Juana? Chci za ní jet a pomoct jí udělat Apače ještě většími než jsou.“

Musí svá slova stále naléhavě opakovat. Bojovník je teď už beze smyslů v limbu a neví už ani, kdo je a o co tady jde. Konečně uslyší Oates opilce blábolit:

„Ve velkém pekle Coronadově. V Coronadově jeskyni

nad velkým jezerem – tam žije Juana a mluví s hvězdami.“

Je tomu všemu špatně rozumět. Stále znovu si musí Oates nechat opakovat nějaká slova.

Pod jeho péčí pak bojovník usnul, zcela omámen neobvyklým pro něj alkoholem. Jim Oates ještě jednou opakuje, co právě slyšel: „Velká Coronadova jeskyně nad jedním velkým jezerem… Ahá! Když tehdy španělský rytíř Coronado se svými vojáky táhl touto zemí, hledal v mnoha slujích zlato. Tato jeskyně ale má být nad velkým jezerem. To musí být někde na náhorní rovině Mogollon Mesa. Musím do Camp Yuaty. Musím zase na začátek mé cesty za tajemstvím. Stará Coronadova stezka vede přece kolem Camp Yuaty k okraji náhorní roviny.“

*

Před velitelstvím visí prapor na půl žerdi.

Strážný na něj hledí poněkud podezíravě a seržant ve funkci písaře za ním vyšel ven, opřel ruce v bok a pootočil hlavu, aby se na něj podíval.

„Tak se zase vidíme,“ řekl. „Chceš vykonat zdvořilostní návštěvu u plukovníka, hombre?“

Ještě více se po této otázce zašklebil a dodal: „Ale plukovník nemá pro každého civila čas.“

„To věřím,“ řekl Jim Oates. Seskočil se sedla, jedním rázem vyběhl po obou schůdcích na verandu a vtiskl štábnímu písaři otěže svého hubeného valacha do ruky.

„Dobře ho drž!“ řekl. „A dej pozor, aby ti ten kůň neukousl hlavu!“

Potom dvěma dlouhými kroky prošel kolem užaslého seržanta, otevřel dveře, proběhl předpokojem a těžce

zaklepal na dveře plukovníkova pokoje. Vešel dovnitř dříve, než zevnitř vůbec něco uslyšel. Plukovník jej poznal okamžitě.

„Oatesi," mumlal, „nehodlám přijímat neohlášené civilisty:"

„Já jsem Mr. Oates. Přicházím jako armádní poradce s velitelskou pravomocí, plukovníku,... Tady je moje plná moc, ...Jen se vás teď zeptám: Chcete se mnou spolupracovat, to znamená řídit se mými pokyny, nebo to odmítáte?"

Plukovník pozorně prostudoval Oatesovu plnou moc. Potom nevlídně vyštěkl.

„V armádě jsou samí šílenci. Vysloužilým seržantům dávají takové plné moci. Přitom jste přišel o svěřený oddíl a zůstal jako jediný naživu..."

„Ale utkal jsem se s rudochy v řádném boji a zjistil, že existuje spolek Saguarů, ve kterém se vytvářejí Saguarové na běžícím pásu." Zašklebil se. „A to má pro vašeho představeného ve Fort Apache svou cenu Nuže, plukovníku?"

„Mám ve zvyku rozkazy a pokyny poslouchat. Co budete chtít... Mr. Oatesi?"

Jim si sedl na židli, která stála proti psacímu stolu, natáhl před sebe nohy a prohlásil:

„Je třeba vyřídit pár důležitých věcí. Vím teď přibližně, kde je to místo, na kterém dostávají Saguarové pokyny, odkud jsou vedeni. Zjistil jsem, že existuje žena-léčitelka, ze které všechno vychází, žena, která má pravděpodobně velké hypnotické schopnosti a která používá nejrůznějších triků. Navíc se tam nachází v zajeti bývalá manželka poručíka Johna Britta... Plukovníku, z Camp Yuaty by bylo možno zničit zdroj pohonné síly apačského povstání a osvobodit bílou zajatkyni. Potřebuji od vás veškerou

pomoc! Je důležitější najít tu léčitelku než udržet tábor Yuata. To znamená, že vaši vojáci nebudou stačit na obojí. Potřebuji stovku jezdců ... Ne tedy hned, možná až za týden nebo dva, až zjistím, kam je mám vést a jak to musíme udělat, abychom udeřili úspěšně. Ale potom budu potřebovat stovku mužů."

Plukovník zavrtěl hlavou.

„To by tady v Camp Yuatě nezůstaly ani dva tucty vojáků," namítl. „To bychom to tady pak už neudrželi. A já odmítám nátlak k takovému rozhodování od bývalého seržanta."

Oates se shovívavě usmál.

„Tedy sepíšeme protokol," opáčil, „ve kterém budou uvedeny moje návrhy, se kterými přicházím ve své funkci armádního velitele s velitelskou pravomocí. Na tentýž papír napíšete vy, že se zdráháte jednat podle mých pokynů. ... Pak bude všechno v pořádku, plukovníku."

Důstojník se zahryzl do svého spodního rtu. Znovu vzal do ruky Oatesovu plnou moc a studoval ji. „Nemám na vybranou," mručel. „Ale protokol dám přesto sepsat. Dám v něm na papír, že mám velmi vážné výhrady a..."

„Měli bychom spolupracovat a ne jednat opačně, plukovníku," přerušil jej Oates poněkud smířlivě ji. „Jednou vám to všechno podrobně vylíčím. Potom si o tom jistě budete moci udělat představu... Plukovníku, jsem přesvědčen, že prostě není jiné cesty, chceme-li skoncovat s velkým povstáním. Musíme se odvážit všeho, opravdu všeho! To, že při tom osvobodíme i Mrs. Brittovou – nebo jak se po zrušení svého manželství teď případně zase jmenuje – bude jen šťastná okolnost pro tu ubohou ženu."

*

Hned následující noci odjel Jim Oates z Camp Yuaty. Měl štěstí, protože noc byla černá, bezměsíčná a bezhvězdná, noc s bouří, deštěm a větrem. To se v teritoriu Arizona stává zřídka a Oates proto věří, že je to šťastné znamení. Nebe je zřejmě na jeho straně a pomáhá mu vytratit se nepozorován z Campu Yuata. Jeho hubený apačský kůň nemá kopyta okována.

Přesto má jim Oates štěstí ještě mnohem větší než tuší. Tento vyhublý muž totiž jede temnou nocí jen těsně za číhajícím apačským bojovníkem, který o něm však v tom nečase vůbec neví.

Když se po mnoha hodinách konečně rozednilo a nastal šedivý deštivý den, kdy nebylo vidět moc do dálky, dostal se Jim již nahoru na kopec Mogollon Rim, pohyboval se po stezkách a terasách, hnal zvíře mokrým lesem a po příkrých svazích nahoru a často se těšil z toho, jak mu toto bubnování deště přichází vhod. Kolem poledne byl konečně na náhorním plato a našel si úkryt mezi skupinou skal pod skalním převisem. Ví, že se tady musí nacházet někde velmi blízko staré Coronadově stezce a že dál na sever je několik vysokých hor, které jsou rozbrázděny hlubokými roklemi.

Doufá, že tam bude mít štěstí.

*

Jakmile nastala noc, byl už se svým odolným zvířetem dobře odpočinutý. Také mezitím něco pojedl ze svých studených zásob. Potom se vydal na cestu.

Už nepršelo. Noc ale byla temná. Jim Oates si vypočítal

předem, kdy prorazí měsíc a hvězdy otvory v mracích; na ty chvíle si vždy musí najít nějaký úkryt.

Dvě hodiny po půlnoci zanechal na místě svého koně a pokračoval sám po okrajích rokle, která mu náhle přehrazovala cestu. Je to velmi nepříjemné, že musí takhle v noci ohledávat, kudy postupovat dál.

Nakonec ale má štěstí. Nejprve ucítil kouř. Když pak obešel skupinu skal a odvážil se vyšplhat se na rozhlednu nahoře na skalním útvaru, která vybíhala daleko nad rokli, uviděl i ohniště. Nacházelo se naproti na druhé straně a o kousek níž. Zář jeho ohně osvětlovala širokou terasu a mohutný vchod do jeskyně. Div si oči nevyhleděl. Bylo toho mnoho, co spatřil.

Tam na druhé straně jsou Apači. Posedávají těsně vedle sebe, aby měli všichni místo kolem velkého ohně. Horní poloviny jejich těl se lehce kolébaly tam a zpět.

Až k Jimovi doléhá jemné bubnování a prozpěvování přes nos, i když je rokle širší než trojí dohození kamenem. U ohně stojí překrásná žena. Je to Apačka, i když je vyšší než většina apačských žen, které jsou malého vzrůstu, takže málokterá má víc než sto šedesát centimetrů – většinou dosahují asi o deset centimetrů méně.

Tato zde je statné postavy, skoro tak velká jako běloch středního vzrůstu. Je pestře oblečená a má na sobě turban, sestávající z dlouhých hedvábných pruhů a lesknoucí se a odrážející světlo ohniště. Je ověšená řetízky a všemožnými dalšími předměty. Její náramky a prsteny se intenzívně lesknou. Vlastně ani není oblečena jako kouzelnice nebo léčitelka. Přesto tam u ohně ale zřejmě provádí nějaká kouzla.

Z pestře pomalované nádoby bere prášek a slavnostním pohybem ruky jej vrhá do ohně. Z toho pak ihned stoupá

barevný kouř. Jsou to překrásné barvy, ještě mocněji působící než barevné pruhy, skládající oblouk duhy.

Barevný kouř se roznáší do široka a stále víc. Několik yardů nad hlavami shromážděných se zdá nabývat na tíži a opět klesat dolů.

Jim Oates přemýšlí: Budou to nějaké byliny – ty vyvolávají ten barevný efekt. Sázím se, že je tento kouř omamující. Celé shromáždění jej vdechuje a omamuje se jím. Budou teď snít, pořád jen snít. A budou přesvědčeni, že vidí do časů budoucích. Každý z nich má před očima to, co si sám přeje, tak, jak si to představuje. Tak vytváří tato kouzelnice před duševními zraky shromážděných dokonalou iluzi všeho, co si přejí. V opojení prožívají svou svobodu, své štěstí, vítězí ve všech střetnutím a věří v lepší život.

Pozoruje potom, jak se léčitelka chystá promluvit. Udělala pohyb rukou, jakoby někoho k sobě zvala. Z jeskyně za ní vystupuje druhá žena.

Ta je oblečena jako bohatá Apačka a kráčí pomalu. Sukně jí sahá až na zem a zakrývá zdobné apačské vysoké boty. Pestrá halenka je těsná a nezakrývá nic z krásy těla. Žena má na sobě i šátek na krku, mnoho řetízků, náramků a prstenů, a kolem hlavy tentýž hedvábný turban.

Jim Oates měl na chvíli pocit, že se mu zastaví srdce a potom že začne bít tak mocně jakoby mu chtělo z hrudi vyskočit. Georgia!

Její obličej je samozřejmě pomalován stejně jako tvář léčitelky. Pohybuje se přitom zřejmě ve stavu snění.

Ale je to Georgia, a žije. Apačská kouzelnice ji používá jako médium. To je naprosto jasné.

Jim Oates je z toho jako očarován. Georgia na něj působí dokonale cizím dojmem, jakoby to byla nějaká jiná

bytost. Pozoruje její slavnostní pohyby, pomalé a jakoby zapřísahající.

A potom uslyšel její hlas.

Skutečně mluví jazykem Apačů jako nějaká pravá indiánská squaw. Jim nerozumí dobře tomu, co říká. Apači se totiž pouštějí stále znovu do zpěvu nebo volají pár slov jako posilu nebo jako přísahu. Často rytmicky tleskají svýma jakoby ztvrdlýma rukama.

Je to všechno velmi slavnostní úkon. Kouzelnice uvedla celé shromáždění do stavu snění, který ale přesto připouští určité reakce. A to, že zde před jejich očima vystupuje běloška se zarudlými vlasy a zelenýma očima a promlouvá k Apačům jako zvěstovatelka, působí na omámené shromáždění ještě mnohem silněji.

To, co Jim Oates slyší, je možno přeložit přibližně takto:

„Jsme lid, národ, přišlý ze severu. Přicházeli jsme a cestou dobývali. Bojovali jsme s jinými národy i proti vojákům v brnění. To už je dávno. Ted bojujeme znovu. Bojujeme proti všem bílým. Vedeme boj proti modrým břichům, proti jízdním vojákům. A my zvítězíme. Po tomto vítězství bude naše země krásnější. My, kterým jiní říkají Apači, zatímco my si říkáme Lid, jsme určeni k tomu, abychom v této zemi vládli. Po svém vítězství budeme větší a mocnější. A budeme mít pak stálé štěstí v lovu. Nemůžeme prohrát, pro-tuže Juana nás pokaždé znovu vyléčí. Dokáže křísit k životu mrtvé. Důkazem je Saguaro. My všichni budeme jako Saguaro.“

Kdo by slova přibližně tohoto významu poslouchal střízlivě, tomu by zněla bláhově, hloupě a dětinsky.

Ale tamto shromáždění kolem velkého ohně, ze kterého stoupá barevný kouř, je v opojení. Jeho představivost pracuje naplno. Hnací silou jsou silná přání. Proto jsou

tato primitivní slova vhodná dodat křidla všem těmto přáním zrozeným z nezkrotné touhy po svobodě a při vší divokosti tak roztouženým.

Všem těm omámeným účastníkům shromáždění je asi tak, jako kdyby před nimi někdo otevřel širokou bránu a jakoby přes tuto bránu směli pohlížet do jiné země – do země svých přání, ve které je všechno tak, jak si to vysnili. Pohlížejí do ráje Apačů.

Prozpěvují stále znovu, vždycky když Georgia udělá přestávku. Stále znovu tleskají svými ztvrdlými dlaněmi, vždy po vyřčení slova „vítězství“. Toto rytmické potleskávání je vzrušující, vyzývavé, hrdé i ohrožující. Není to slavnostní potlesk, spíše výraz pevného odhodlání, vůle k boji, k zabíjení, ke společnému vystupování.

Jen pomalu nabývá Jim Oates zase své rozvahy. Nakonec se ptá sám sebe: Jak mohu odtud Georgii dostat ven? Počkal, dokud se Georgia zase neobrátila jako náměsíčná a nezmizela opět v jeskyni. Potom se sám stáhl a ještě lépe ukryl svého koně. Nalezl hlubokou rokli, ve které bylo trochu vody a tráva. Může jen doufat, že se tu Apači nepotulují a že přes den nenajdou jeho koně. V takovém případě by byl ztracen.

Vzal si vak s jídlem a láhev na vodu a vrátil se na svou pozorovatelnu. Naproti na mocné terase před širokým jícnem jeskyně teď tančí kolem ohně. Není to nijak zběsilý, přesto ale velice odhodlaný tanec. Do něho zní tykvové bubny, nad jejichž otvory je napjata lidská kůže. Ruce vytleskávají rytmus. A stále znovu zní volání: „Ha ho! Ho ha!“ Bojovníci pak pořád znovu napodobují výpad směrem dovnitř do jeskyně a svými noži lesknoucími se ve světle ohniště napodobují útok na nepřítele, kterého si

k tomu představují jako živého a který se jim skrývá kdesi v barevném kouři.

Jim Oates se pohodlně usadil na svém stanovišti. Musí počkat a pak si za denního světla prohlédnout přístupové cesty a celé okolí. Teď by tma byla při tom příliš zrádná. I ve chvílích, kdy měsíc a hvězdy probleskují otvory mezi mraky, vytváří se mnoho stínů.

Jim Oates nemůže proniknout do jeskyně, dokud se přesněji neseznámí s okolím. Zatím by nebyl schopen sem úspěšně dovést vojáky. Ted v noci myslí na Georgii za neustálého lomozu z tance u jeskyně. Ptá se sám sebe, zda si je ona vůbec vědoma, kde teď přebývá – jako zajatkyně jedné kouzelnice v jedné veliké jeskyni – nebo zda je nějakými prostředky stále takto udržována v tranzu.

Této dlouhé noci nechává jim Oates probíhat před svýma očima vzpomínek celý svůj život a dospívá k poznání, že v něm nebylo moc věcí, které mu dělají čest. Nepřikládá příliš velkou váhu tomu, že byl prvotřídním seržantem a že tak úspěšně vodil krajem vojenské patroly ani že jeho schopnostem děkuje tak mnoho mladých poručíků a vojáků za to, že zůstali naživu a že se v pořádku vrátili. Nakonec přece selhal. A ví o tom jenom on sám.

Mohl se nestarat o zlato z dolu Aurora a nebyl by pak přišel o celou patrolu. Mohl Georgii přivést jinam než do Fort Apache.

S pocitem ostré rezignace pohrdá zase sám sebou. Je to pocit stejně tak intenzívní jako ten, který chová vůči armádě. Selháváme jaksi oba stále znovu, představuje si, armáda i já. Nějaké věci jaksi nedělám dobře. Ale to je snad normální u všech jízdních vojáků.

Jakmile se rozednilo, slunce vypilo všechen ranní opar, vyhasl velký oheň na terase. Tanečníci si vyhledávali

místo ve výklencích a skalních puklinách. Do velké jeskyně už nevstupovali. Všichni byli zemdlení. Asi budou potřebovat mnoho hodin na vymanění se z nynějšího stavu opojení. Musí to být opravdu čertovské býlí to co vytváří tento stoupající pestrobarevný kouř a co pak jeho vdechováním docílí taktového účinku. Je tu jistě stovka Apačů, všichni teď malátní jako mouchy. Jim Oates předpokládá, že je to jedna horda bojovníků, která byla této noci jaksi „vzata pod slavnostní přísahu“. Pravděpodobně dostanou následující noci za svého vůdce jednoho Saguara. Potom sestoupí tato nová tlupa bojovníků dolů a bude na celém arizonském teritoriu bojovat podle určitého plánu proti bílým. A za týden tady bude možná shromážděna další, se kterou se bude odbývat naprosto stejný obřad. Tady se tedy rodí ty apačské oddíly bojovníků a tady dostávají přiděleny své vůdce. Všechno zde vychází z Juany.

Jakmile se rozední prohlédne si tady Jim všechno pozorně. Zatím ubíhá jedna hodina za druhou a jak se hromadí jedno pozorování za druhým, zraje v jeho hlavě pomalu zcela určitý plán. Jakkoliv by ale rád ještě uviděl Georgii, už se mu neukázala. Zůstala uvnitř v jeskyni.

V jednu chvíli byl Jim dokonce náchylný uvěřit tomu, že se jednalo o nějaké zjevení. Rychle ale tu představu zase zahnal. Potom si byl už jen jistý, že minulé noci pozoroval Georgii.

*

Druhé následující noci dorazil Jim Oates zase do Camp Yuaty.

Velitel si právě už zul jednu holínku, za pomoci sluhy.

Když mu ten stahoval s nohy druhou, vstoupil Jim bez ohlášení, po tom, co prošel postupně oběma ostatními místnostmi velitelství.

„Nechtě si tu holínku znovu natáhnout, plukovníku," pronesl suše. Jestli si ale potřebujete vyměnit ponožky, potom..." Usmál se a vyzývavě pokynul rukou. „Pár dní teď nebudete mít čas si měnit ponožky, plukovníku. Za, hodinu musíme vyrazit, stovka mužů s námi! A musíme to provést nenápadně, bez trubky, nic nesmí dělat hluk. Každý voják si musí roztrhat na kusy jednu z přikrývek svého lůžka a ovázat těmi útržky svému koni kopyta! Musíme projet krajem jako duchové, plukovníku... Ale to já ještě vysvětlím všem důstojníkům, seržantům a kaprálům. ... Spěchá to, plukovníku! Než se rozední musíme být ukryti na kopcích Mogollon Rim!"

Plukovník na něj zíral jako na někoho, kdo právě přišel mu sdělit, že už není plukovníkem, ale že má od této chvíle začít obchodovat třeba s mýdlem a podobnými předměty.

Potemněl mu obličej a zadržel na chvíli dech. Současně mu napadlo počítat v duchu do deseti. Také to udělal a proto byl nakonec schopen se zeptat celkem klidně: „Proč, Mr. Oates?"

Jim se křivě zašklebil. Potom mu v krátkých větách podal zprávu o kouzelnici Juane, o jejím médiu, o jeskyni a o barevném kouři, kterým se apačští bojovníci opájejí. Skončil svou zprávu slovy: „Juana je výchozím zdrojem apačské války, od ní je třeba všechno odvozovat." To však plukovník tentokrát bystře pochopil. Proto se také dostal teď krátce před půlnocí správně do ráže.

Došlo mu, že má příležitost rozhodným způsobem ovlivnit apačskou válku v arizonském teritoriu. Obořil se na svého sluhu: „Vojáku, splňte tento rozkaz poklusem:

přeji si mít hned tady u sebe všechny důstojníky a seržanty! A službu konající důstojník zde musí být za minutu! Odchod!“

Jim Oates se usmál. Tohle on už zná. Teď poplaší plukovník všechny jeho kamarády. Sám je odhodlán dostat přidělený oddíl vojska do klusu ještě rychleji. Vrátil se do plukovníkovy kanceláře a mapovny, osvěžil se z láhve whisky a vzal si jeden z dobrých doutníků, jaké plukovník kouří jen o významných příležitostech.

Když ze svého soukromého prostoru vyšel plukovník oblečený, pohlédl zpytavě na Jima Oatese.

„Berete si jich moc, Mr. Oates,“ zabručel. „Kolikrát mě napadlo, že byste byl dobrý důstojník někde na hranici.

Ale chováte se přitom jako kovboj

Kde je ta jeskyně?“

Přistoupil k velké mapě. Oates k němu přistoupil a ukázal na ní na jedno místo. „Někde tady. Dostaneme se tam jen tajnými cestami... Plukovníku, vy víte jak je to těžké provést krajem oklikami a bez velikého povyku stovku vojáků. Jestli se nám to nepodaří, když nás Apači objeví předčasně a postaví se nám do cesty, je všechno ztraceno. Potom tu Juanu nedostaneme a stejně tak nedostaneme tu bílou zajatkyni. ... Plukovníku, tentokrát se U. S. jezdectvo musí zdejším krajem proplížit a nesmí hrdě klusat tak, aby vše řinčelo a drnčelo. To musíme vtlouct každému jednotlivému vojákovi do jeho tupé lebky. A vyprošuji si, že to řeknu až jako poslední.“

„Snad jste tím udělal docela kariéru,“ bručel plukovník. „Před pár měsíci jste ještě byl velícím seržantem pod mým velením. A teď říkáte mně, jak se to má dělat. Něco takového se dá zažít snad už jen u armády.“

„A nejenom toto,“ poznamenal Oates kousavě.

*

Kdo ví jak hlučně se jinak U. S. kavalerie přemísťuje terénem, ten teď jistě málem uvěřil v patrolu duchů. Je to však oddíl větší než jen patrola. Jsou to dvě řady jízdních vojáků, dohromady setnina. Vytvořili dlouhou řadu skoro 150 yardů, i když jedou těsně vedle sebe a skoro mezi nimi není volného místečka.

Jim Oates je teď v čele. Jede před plukovníkem. I když se už dlouho nemodlil, dělá to teď. Stále znovu si říká: Milý Otče na nebesích, postihni je slepotou, ať jsou Apači hluší, a neuved je do naší blízkosti! Prosím tě o to kvůli Georgii, a kvůli všem těm ubohým chlapíkům co musí jet teď se mnou, protože jsou to vojáci a musí poslouchat rozkazy. Ať dnes udělám všechno správně, já, který jsem už udělal dříve hodně chyb... Pomoz tni, můj Bože na nebesích. Myslel tuto modlitbu vážně.

Je mu totiž známo, že se jim to nepodaří a jedou v tom případě vstříc smrti pokud bude osud stát proti nim. Každá malá a bezvýznamná náhoda tady může znamenat vítězství nebo smrt.

*

Stoupání do svahu bylo namáhavé. Jezdci museli dlouhé úseky jít pěšky a koně vedle sebe vést. Postupovali při tom ale ještě hladčeji než předtím.

Noc jim byla příznivě nakloněna. Na nebi táhly mraky. Jen občas bylo vidět měsíc a hvězdy, takže temnota noci prosvitla. Od severu vanul na náhorní plošinu lehký větřík, teplý vítr z pouští Utahu.

Jim Oates vedl oddíl s neomylnou jistotou. Vypadalo

to, jakoby byl schopen vidět na míle daleko i v té nejtemnější noci. Nacházel totiž podle potřeby průsmyky mezi kopci, kaňony a rokle. Jen jednou si spletl sedlo horského přechodu, který museli překonat, o slabou čtvrtinu míle. Někdy uprostřed druhé ploviny noci dal Jim Oates zastavit. Plukovník se k němu přitočil. Sesedli a vedli koně za sebou na uzdě nakrátko.

Jim Oates řekl: „Toto je plukovníku vchod do té rokle, asi sto yardů od vás. Zcela jistě jej střeží. Rokle je široká asi co by třikrát dohodil kamenem, někdy i jen jednou. Půldruhé míle před vstupem narazíte na terasu, na které se odbývají obřady a z níž se lze dostat do Juaniny jeskyně. Plukovníku, jestli vám smím dát radu, protože to tady znám daleko lépe než vy, tak udeřte, nezadržitelně, bez jakýchkoliv ohledů, ať už vás čeká cokoliv! Pokud se totiž Apačové budou stačit krýt ve skalních stěnách a v puklinách rokle, ocitne se váš oddíl opravdu v pasti, ze které neunikneme živí. Musíme už v prvním náporu všechny postřílet, nebo se mineme cílem. Já sám budu přesně takto postupovat. Mám niklové hodinky kapitána Ballanghera a vy máte taky své hodinky, plukovníku. Dejte povel k útoku ve tři hodiny!... Doufám, že se potom se svými muži dostanu horní cestou dolů před jeskyni a nedovolím z ní Indiánům ústup... Je všechno jasné, plukovníku?“

„Všechno, Mr. Oates.“ Důstojníkův hlas prozrazoval určitou uznalost. Jeho někdejší velící seržant se mu teď stal jako civilista skutečným rádcem. Stali se partnery. „Hodně štěstí, Mr. Oates!“ „Stejně tak vám, plukovníku!“ Jim Oates se obrátil. Předal uzdu svého koně jednomu vojákovi a řekl mírným hlasem: Průchodem dozadu, dobrovolníci hlaste se vpředu u Jima Oatese. Nezapomenout na lana a na lasa. Tak běžte, hoši... A víc

potichu!“

Nemusel dlouho čekat. Potom se dostavili srdnatí muži, kteří jej chtěli doprovodit, mezi nimi i poručík Britt; stejně tak seržant Ortega. Je jich celý tucet. Každý z nich má dva revolvery. Jakmile se shromáždili, rychle s nimi Jim Oates odešel. Zmizeli na skalním svahu posetém velkými kameny, který vedl nahoru na východní okraj rokle, která rozdělovala mocným řezem rozsáhlou stolovou horu na dvě poloviny.

*

Cesta je to špatná. Muži si brzy nadělali boulí a odřenin, a jejich uniformy dostaly trhliny a díry. Moc se při tom všichni zapotili. Kolikrát muži bez dechu zastavili a oddechovali. Popíchali a pořezali se o trny, když museli postupovat hustým křovím.

Potom se dostali do obtížné situace, když dosáhli okraje jedné úzké příčné rokle. Čas je teď velice tlačil. Nemohli se už zdržovat tím, že by do ní sestoupili a na druhé straně se zase vyšplhali nahoru. Stálo by je to skoro hodinu času. Jim Oates je proto zavedl kousek dál na východ. Tam je zastavil.

„Skočíme. Já vám to ukážu. Jestli někdo nechce nebo nemůže skákat, ať se obrátí. Pokud někdo spadne, tak ať je potichu a neřve jako napíchnutý na rožni. Takový povyk by mu nebyl nic platný a nás by prozradil.“

Po těchto slovech kousek poodstoupil, rozběhl se a skočil. Vidět bylo sotva dál než k opačné stěně rokle. Viděli ale, že se dostal dobře na druhou stranu. Tím je povzbudil. Naházeli mu tam všechno, co by jim překáželo – lana, lasa, pušky.

Potom skočil poručík Britt, a za ním další. Jako poslední skákal seržant Ortega. Nikdo se do rokle nezřítil. Tělesně jsou všichni zcela v pořádku, podávají prvotřídní výkon. Dva nebo tři z nich se zachránili tím, že napřáhli ruce dopředu a nad okraj rokle na druhé straně se vysoukali jako při šplhání. Tam už je jiní uchopili a dopravili do bezpečí. Potom běželi dál. Před skončením noci dosáhli cíl. Mohli se odtamtud dívat dolů na terasu.

Už předtím slyšeli víření a bubnování, bušení a dupání, rytmické tleskání rukama a zpěv, který nebyl zcela bez melodie a při kterém proud vzduchu často procházel nosem.

Teď viděli i veliké ohniště. Apači tančili a barevný omamný kouř se opět vznášel nad ohněm; v určité výšce ztěžkl a zase klesal v podobě mlhy.

Potom uviděli Juanu. Avšak Georgia měla svoje velkolepé „vystoupení“ už asi za sebou. Ta se tedy jistě už zase nachází ve velké jeskyni.

Jim Oates se snaží zjistit, jestli má před sebou tytéž Apače jako o pár nocí dříve. Neví to ale jistě. Všichni si jsou podobní, a válečné pomalování dělá obličeje navzájem těžko rozeznatelné. Tančí ale zase ten tanec, při kterém volají „Ha! Ho! Ho! Ha!“ a kdy při každém zvolání udělají jeden krok směrem dovnitř a při něm zabodnou lesklou čepel nože do hustého kouře jakoby tam byli nepřátelé, jejichž těla takto provrtávají.

I jeden Saguaro je přítomen. Jim Oates jej poznává, protože všichni Saguarové si jsou velice podobní, tito vůdci, kteří jsou zřejmě Juanou dosazováni do svého úřadu a zde je jim „předáván“ jejich oddíl. Teď je všemu dobře rozumět a všechno se tu dá pochopit.

Jim Oates Šeptá svým průvodcům tuto radu: „Už jsou

skoro na konci svého tance. Juana hned zmizí v jeskyni, oheň vyhasne. Popadají na zem jako mouchy, protože jsou už vyčerpaní. Je za deset minut tři hodiny ráno. Plukovník už brzy zaútočí. Připravte si lana, protože se musíme velice rychle dostat dolů, jako opice! Lana i lasa správně napněte! Jinak spadnete na nos a nebudete moct bojovat."

Klejí, sotva dech popadají a skřípou zuby, ale nejsou na svou práci rozzlobení ani ji neodmítají. Jsou to dobrovolníci a ti to chtějí mít úspěšně za sebou, protože poznali nutnost dnešního zásahu. Je to mužstvo, kde každý ze sebe vydává to nejlepší.

Plukovník je přesný. Už pár minut po třetí zahájil útok. Dobrovolníci nad jeskyní nejprve slyšeli vzdálenou střelbu a dopady kulek do rokle. Potom zazněly poplašné výkřiky Apačů.

Vojáci uháněli roklí, zastavili se pod terasou a znovu divoce vzkřikli na poplach. Tanečníci se zastavili, na pár vteřin ztuhli a nechtěli věřit svým uším. Jim Oates slyšel jednoho, jak zespoda křičel do ticha noci, takže mu rozuměl každé slovo:

„Vojáci! Už jsou v rokli! Jsou tu kavaleristi! Bojujte. Bijte se, bojovníci a zadržte je! Vrhněte se proti vojákům! Ti chtějí proniknout k Juane!"

Indián, který ze dna rokle volal tato slova, nebyl žádným malým náčelníkem. Pochopil zcela správně situaci a chtěl teď, aby se všichni indiánští bojovníci postavili bílým na odpor. Podaří se mu je k tomu přimět?

Nebo zmizí v jeskyni? Pokud má jeskyně východy do jiných roklí, mohli by Apačové uniknout a vojáci by probíhali jeskyní naprázdno. Apači by pak sami mohli určit hodinu protiúderu i vybrat si k tomu zvláště vhodné

místo. Místo toho ale opouštějí terasu. Je to Juana, kdo je povzbuzuje. A každý Apač, který je pro tuto hordu Saguarem, se hned ujímá velení.

Omámení a chtiví boje chtějí se jako vzteklí vlci vrhnout proti nepříteli. Chtějí se stát obludou doširoka rozevírající svůj chřtán, aby v něm skončili vojáci až do posledního muže. Bylo by jich přes sto.

Pravděpodobně získávají ve svém stavu zdivočelosti nad vojáky převahu. Jsou rychlejší, lépe se na tomto místě vyznají, mají otupělou citlivost a v boji zblízka jsou jistě lepší.

Jim Oates nemůže přijít plukovníkovi na pomoc. To už musí obstarat důstojník, ten vede jízdní vojáky do boje.

Jim Oates se svými lidmi spouští lana a lasa. Už jen Juana zůstává u ohně. Obrací se k němu zády a naslouchá výstřelům v rokli, vřavě, kterou způsobují její bojovníci. Potom se ale náhle obrací. Vidí, jak muži Jima Oatese sestupují dolů na lanech.

Tu vydala divoký varovný výkřik, podobný tomu, jaký vydává pumí samice. Snaží se uniknout do jeskyně, avšak v tom se jí pokouší zabránit jim. I když mu vřeštící Indiánka uhýbá, podařilo se mu chytit ji za její pestrý oděv a strhl ho na nohy.

Ona se však z oděvu snaží vysoukat jako had z kůže. Hledá záchranu v nitru jeskyně. Tu po ní vystřelil seržant, jak ležel upadlý na zem, zatímco vedle něho seskakovali další vojáci. Zastřelil Juanu třemi výstřely, vyskočil a vběhl do jeskyně.

Přitom volal pronikavým hlasem: „Georgie! Georgie! To jsem já, Georgie! Jsem tady, Georgie!“

Jeskyně se před ním široce rozevírá jako vnitřek mohutného kostela. Uprostřed hoří oheň. Na stěnách jsou

pochodně. Je dost světla a všude kolem divoce tančí stíny.

To je tedy Coronadova velká jeskyně, ve které kdysi našel se svými obrněnými vojáky tento španělský conquistador záchranu před útočícími Apači. Tady si odpočinuli, postarali se o své raněné a při tom i hledali zlato. Zůstali v ní až do uzdravení raněných.

Jim Oates pozoruje, jak ze stínů vyskakují jiné stíny, rychlé a hbité. Tyto skákající stíny náhle nabývají podoby. Apači!

Jsou to snad Juanini osobní strážci? Klade si tu otázku, když vyprazdňuje oba své revolvery. Zasáhl tři nebo čtyři z těchto rychlých svalnatých postav. Mezitím k němu přiběhli další vojáci Vzali vnitřek jeskyně útokem.

A potom nalezl Georgii. Stojí u skalní stěny v blízkosti jedné z pochodní. Oči má široce rozevřené, s výrazem hrůzy. Je ještě stále ve stavu transu?

Obejmul ji v ramenou. „Georgie!“ vykřikl na ni.

Ale ona začíná bojovat a brání se. Má z něj strach, nepoznává jej a má jej za nepřítele.

Udeřil ji zprava i zleva a jednou rukou ji přitom pevně drží. Nedaří se mu ale přivést ji z jejího hrůzného stavu do skutečnosti, ani několika políčky na tvář Křičí, bije se a počíná si jako Apačka.

Je zcela beze smyslů, zcela pomatená. Jen mocný šuk by ji mohl zachránit.

Jim pocítil hroznou ú/.kost. Zabil právě Juanu a teď má pocit, že jedině Juana by mohla s Georgie zase sejmout toto kouzlo.

Odvlekl proto Georgii na to místo, kde se pod jeho kulkami zhroutila velká léčitelka. Doprovázejí jej dva nebo tři z jeho lidí.

„Postavte mrtvou na nohy! Rychle! Musím Georgii

přivést zase k životu, k tomu starému životu! Postavte mrtvou na nohy a držte jí!“

Neví, jestli jej oba vojáci pochopili. Poslechli jej však.

A potom vstrčil svůj dlouhý nůž do Georgiiny ruky a tu pevně uchopil v kotníku. A potom udělal s ní to úděsné. Nevěděl si už rady. Bojuje zoufalý boj o Georgii. Musí ji dostat zpět z jejího hypnotického stavu.

Když ji potřetí nutil vbodnout nůž do Juanina těla, prasklo na něm poutko. Náhle pochopila, co dělá. A tehdy jej poznala. Tentokrát vykřikla jinak. Byl to výkřik osvobozující, vzlykot a výskot současně. Křičela jako člověk, kterému se podařilo vysvobodit se z temného vězení a náhle znovu poznává světlo a krásu světa.

Nechává jí vypadnout nůž z ruky. A potom ji obejme. Hladí jí vlasy a říká: „Všechno to dobře dopadlo! Všechno zase dobře dopadlo! Dostali jsme tě odtud a Bůh na nebi, i ty, Georgie, mi odpusťte.“

Přes její hlavu vidí poručíka Johna Britta. Řekl jí:

„Podívej, dokonce i John přišel, aby tě odtud dostal. Je tady dokonce i tvůj bývalý muž.“

Obrátila se v Jimově objetí, ale opřela se mu zády o prsa. Tak uviděla v,mihotavém lesku pochodní a ohně svého bývalého manžela.

John Britt na ni kývnul. „Odpusť mi, Georgie, jestli můžeš! Věř mi, že kdybych mohl všechno vrátit zpátky, tak bych jistě svým životem za to...“ Dál se ve svých slovech nedostal.

Vchodem do jeskyně zasvištěly totiž kulky. Dva muži, kteří stáli vpředu, padli bez hlesu. I poručík John Britt je zasažen, ale do zad. Koule jej provrtala a poručík se těsně před Georgii vrhl na kolena. Jak se nakláněl dále dopředu, vypadalo to, jakoby jí chtěl zlíbat nohy. Avšak na zádech má velkou skvrnu.

Nějaký hlas zavolal dovnitř od vchodu: „Vracejí se! Prchají před plukovníkem do jeskyně! Zabijí nás, jestli je sem pustíme!“

Jim Oates přiskočil na pomoc. Je jich ještě osm a musí teď jeskyni bránit, posvátnou Juaninu jeskyni.

Zprvu se dovnitř snaží dostat jen asi tucet bojovníků. Ale stále jich přibývá.

Pravděpodobně jsou pronásledováni vojáky plukovníka Bishopa a vyháněni z rokle na terasu. Přišli se snad sem bránit pod vedením Juany. Možná jsou zmateni, protože plukovník se se svými kavaleristy do nich pustil tak prudce, že se jim nepodařilo jej zadržet. Snad opravdu zcela věří tomu, že je nemůže nikdo porazit, a utrpěli teď těžký otřes.

Protože Juana je jejich velká léčitelka, doufají, že ona jim teď dodá novou kouzelnou moc.

Viděli také, jak mnozí z nich padli a byli pak přejeti, nebo jak se zhroutili v palbě z revolverů, kterou obstarávali kavaleristé, nebo jak byli rozsekáni šavlemi. Poznávali z toho, že nejsou ne-zranitelní.

Tak se shromažďovali před jeskyní a nabíhali do palby z revolverů Jima Oatese a jeho lidí.

Konečně pochopili, že si bílí vytáhli lepší karty nebo, vyjádřeno indiánským způsobem, lepší medicínu. Bílí mají zřejmě Juanu ve své moci.

Ještě jich není dost, aby mohli vzít jeskyni útokem. Ještě musí čekat. Pomalu se zbavovali paniky. Náhle byl s nimi zase Saguaro. S tím přišlo ještě několik tuctů bojovníků sem nahoru z rokle. Usadili se všude tam, kde je možno vystoupit nahoru a snadno odrážejí vojáky, kteří na ně dorážejí pěšky a vstoje. Ještě se nedá říct, že tento boj prohráli. Jistě, udělali tu chybu, že chtěli zdržet ty,

kteří na ně útočili na koních, což se jim nemohlo podařit. Způsobili ale vojákům velké ztráty.

Teď si zase vzpomínají na apačský způsob vedení boje. Mnoho z nich vystupuje, z terasy po skalních stěnách rokle a začíná na vojáky střílet z výstupků a puklin. Vojáci dole se zoufale snaží se nějak krýt. Boj tak přechází do nového stadia.

Mezitím se rozednilo. Apačové ale stejně vidí dobře jako kočky nebo sovy.

Tentokrát nešetří střelci ani cenné koně. Střílejí po všem, co se dole hýbe. Už teď je skoro jisté, že se rokle stane pro plukovníkův oddíl léčkou, jestli se jeho mužům nepodaří dostat se nahoru z její dolní části. Je pro něho nezbytné dobýt terasu.

Kapitán Ballangher se o to pokusil poprvé se třemi tucty mužů útočícími pěšky. Ti se brzy dostali nahoru. Potom ale padl kapitán, a s ním asi tucet vojáků. Zbytek zalezl do úžlabin a puklin nebo se tlačí za skalami a kameny.

Druhý nápor vede mladý poručík Arch Henderson. Nedostal se ale přes to místo, kam dospěl již kapitán než byl při tom zabit. I mladý poručík * byl zasažen skoro stejným způsobem. Zřítil se po strmém skalním svahu až narazil dole na dno rokle.

Tu si uvědomuje plukovník, který se zbytkem svého oddílu našel útočiště uprostřed skal, že je prakticky poražen. Mohl by sice Apače rozehnat na koních, ale to by nebylo žádné vítězství. Boj se teprve teď rozpoutával naplno.

Plukovník ví, že polovina jeho mužů je mrtva nebo zraněna. Umí s.i i dobře představit, že Apači postřílí dokonce i cenné koně. Proto začíná pomalu přemýšlet, jak by zbytek svého těžce postiženého oddílu dostal z rokle

ven a mohl přivést zpět do Camp Yuaty. Při tom si vzpomněl na Jima Oatese a tucet dobrovolníků.

Ptal se sám sebe, jestli jsou ještě naživu a zda by mohli nějak přispět k tomu, aby se situace změnila. Může Jim Oates, který je asi uzavřen v jeskyni, něco podniknout?

*

Z velké terasy do jeskyně střílí jen několik Apačů. Ti stačí na to, aby uvnitř jeskyně ukrytí bílí se nemohli skoro ničeho odvážit a naopak se museli sami stále krýt. Navíc musí Jim Oates a jeho muži šetřit střelivem. Nemohou střílet pořád. Proto se palba z jeskyně ven ozývá jen v tom případě, že jsou si střelci jistí zásahem.

Jim Oates si uvědomuje, že plukovník prohrál. Nepodařilo se mu dostat se na terasu a k jeskyni dříve než Apači. Teď sedí dole v rokli. I sám ústup by v jeho situaci znamenal velké ztráty, protože by Apači rychle obsadili horní okraje jeskyně a mohli tak bez ustání pálit do vzdalujícího se oddílu.

Tu Jim pochopil, že zase všechno závisí na něm. Je potřeba, aby dostal nějaký nápad.

Když chce někdo přivodit zvrat, tak to tady nemůže být nikdo jiný než on, protože on má ve své moci mrtvou Juanu a její médium.

Stáhl se od vchodu do jeskyně zpět, až se dostal k Georgii, která se krčila u stěny.

Velkým vchodem začalo dovnitř pronikat první, ještě šedé, denní světlo a osvětlilo celou jeskyni jako katedrálu. Dokonce i shora tam proniká trochu světla otvory a puklinami.

Jim pozoroval Georgii. Má obličej ještě pomalovaný

apačským způsobem. Je unavená a vyčerpaná, jakoby vyhaslá.

Když se ale podívala na Jima, rozpoznal ten v jejích očích velkou vůli k životu. Ví, že tato žena se ještě zdaleka nevzdává. Bude bojovat, a neustane v tom.

„Jak se ti daří?“ zeptal se, zatímco zvenku bylo slyšet křik Apačů. V odpověď se na něj unaveně usmála, celá znetvořená. Možná ale za ten dojem z ní mohou ty obřadní barvy, jimiž je po apačsku pomalována na obličeji.

„Je to lepší,“ zašeptala. „A chci ti říct jednu věc, Jime. Byla jsem asi dost dlouho zajatkyní Apačů. Nevím, jak dlouho, protože jsem často nebyla při smyslech a ztratila tím smysl pro čas. Jen několikrát jsem měla v hlavě jasno a uvědomovala jsem si svou situaci. To jsem pak stále myslela na tebe. Něco ve mně říkalo, že mrtvý nejsi. A také jsem tušila, že jednoho dne přijdeš. Možná jsem si to všechno přála tak silně, abych nepřišla o rozum, abych měla ještě poslední naději. Možná, že to ode mne nebyla žádná předtucha, ale jen zoufalé přání, na které jsem se upjala… Ale ať už tomu bylo jakkoliv, je mi teď jasné, že všechno došlo svého naplnění.“ Přikývl jí na to. „Jenže tady vězíme v pasti,“ řekl. „Apačům se podařilo dostat se na terasu před plukovníkem a jeho vojáky. Nemáme už žádnou naději. Jenom ty bys nás mohla zachránit, jenom ty sama.“ Všiml si, jak se zlekla. Odtáhla se od něj daleko horní polovinou těla a dokonce natáhla ruce od sebe ve výmluvném gestu obrany sebe sama. „Co to povídáš? Co ode mne žádáš?!“ Pronesla ta slova velice živě.

„Když zemřeme, zemřeš taky! Zachránit nás můžeš jen ty jediná.“ „Jakpak? Jakpak bych mohla?“ Vzal její ruce do svých a stiskl je, aby ji uklidnil.

„Ta Juana měla hypnotické schopnosti.

Pravděpodobně ti dala nějaké prostředky, jimiž silně snížila tvoji schopnost duševního odporu. Juana tě používala jako médium a vyvolala dojem, jakoby apačský bůh mluvil prostřednictvím tebe k Apačům. Chápeš to? Pro bojovníky to bylo zvlášť působivé, když taková bílá žena nazrzlých vlasů a se zelenýma očima jim oznamovala velká vítězství a skvělou budoucnost. Měli pak svého boha za dostatečně mocného na to, aby si podřídili i ostatní bílé. Ze tvých úst byla však tato slova v každém případě ještě účinnější než z Juaniných... Chápeš to? Neumím ti to vysvětlit jinak. Ale díval jsem se na tebe jako na médium u apačského ohně a slyšel tě mluvit. Velice to na mne působilo. Pro ně jsi bytost ovládaná jejich božstvem. Přes tebe k nim mluví on. A kdybys vyšla ven a řekla jim, že prohráli, že se mají vzdát a že má zavládnout mír, protože si to tak jejich bůh přeje, tak to oni přijmou. A když jim přineseš mrtvou Juanu a budeš jim schopna dokázat, že ona byla zranitelná a že celé její kouzlo už nebylo dost silné, tak ...“

„Mám k nim vytáhnout mrtvou Juanu?“ vyrazila ze sebe Georgia ostře a s odporem. Chtěla se vymanit z Jimových rukou. Ten ji ale držel pevně.

„Zachráníš tím nejen nás, ale i sebe! Cožpak nechápeš, že nás tady drží v pasti a že naše jediná naděje je už jenom v tom, že pro sebe ještě jednou využijeme Juanino kouzelné působení na její soukmenovce? ... Georgie, tobě nic neudělají, tobě ne. Jsi pro ně něčím, co náleží jejich bohu. Ano, věří dokonce na to, že tento bůh vešel teď do tebe, aby se jim mohl přiblížit v nějaké viditelné podobě. Vyslechnou tě. A budou tě poslouchat, i když budeš mluvit třeba jen napůl přesvědčivě.“

„Ale vždyť já přece nemluvím jejich řečí! Ani jí nerozumím. Jak k nim tedy mám promluvit?“

„Už jsi to často dělala," odvětil. „V tranzu jsi mluvila jako Apačka... Snad s tebou nacvičovala Juana každé slovo, naučila tě je v hypnóze. I já ti můžu předříkávat všechna slova, která musíš vyslovit. Můžeš se to naučit nazpaměť. A potom ..."

„To já nikdy nedokážu," přerušila ho. „Co jsem uměla v hypnotickém stavu, to nikdy nedokážu předvést při plném vědomí a rozumu. ... Jime, já vám neumím pomoct! Ach, dejte mně pušku, nebo revolver. Budu bojovat na vaší straně jako muž. Ale nežádej ode mě nic, co je prostě nemožné."

„Tak to bude brzy po nás všech tady," řekl. „Apači plukovníka a jeho oddíl stále dál decimují. Obsadí si všechna výhodná místa nad roklí, na jejích stěnách i nad horním okrajem. Je jen otázkou času, kdy se dostanou i naproti na druhou stranu. Mohou se teď zcela volně pohybovat, když se jim podařilo zadržet všechny vojáky na jednom místě... Slyšíš tu střelbu? Pořád dál se střílí! A často kulky trefí... Georgie, jestli se chceš někdy dožít nového života a nového začátku v Kalifornii, tak musíš bojovat teď! Každý z nás by toto břemeno s tebe sňal, kdyby to jen šlo. Ale na nikoho z nás se nedívají Apači jako na hlas, jímž promlouvá jejich bůh. Nikoho z nás za něco takového nepovažují... Jenom tebe!... Můžeš zachránit život sobě i nám. Až budou Apači hotovi s plukovníkem, tak nás odtud snadno vykouří."

Jim jí pustil ruce. Dal jí volnost. Georgia se má rozhodnout sama, bez dalšího nátlaku. Důvěřuje její chytrosti, její hrdosti, a v neposlední řadě i její touze žít.

Několikrát s obtížemi polkla, jakoby to byly kameny. Ale pak se zeptala poněkud roztřeseným hlasem: „Co... copak bych tedy musela těm rudým ďáblům říct?"

„Budeme to cvičit tak dlouho, až to budeš schopna

přednést naprosto bezpečně a přesvědčivě.“

Zatímco na východě začaly zářit první sluneční paprsky a světlost dne začala s pokračujícím ránem narůstat, sestavil plukovník pod ochranou skal svoji poslední zprávu do válečného deníku. I poslední muž jeho prořidlého útvaru mezitím pochopil, že tam sedí v pasti. Apačové se stále více rozdělovali tak, aby udrželi kontrolu nad celou roklí z míst výhodných pro střelbu. Nejprve úspěšně odrazili pokus vojáků dostat se na terasu a proniknout do Juaniny jeskyně. Další dva pokusy dopadly stejně.

Teď, už za denního světla, je všude po rokli možno vidět rozptýleně ležící mrtvé vojáky, mrtvé Apače a mrtvé koně.

Plukovník se nachází s o něco víc než padesáti muži mezi několika skalami. I pro koně je tam dost chráněného místa. Apačové by se museli odvážit zaútočit, kdyby chtěli dosáhnout konečného vítězství. Ale stále s tím váhají. Tento odklad posunuje výsledek boje ve prospěch vojáků.

Jimovi Oatesovi tím dopřávají čas, aby zasvětil Georgii do toho, co má přednést. Není to snadné. Musí si to často opakovat. Nakonec Oates věří, že to půjde.

Muži, kteří jsou s ním a Georgii v jeskyni, leží v krytu a střílejí na všechno, co se před vchodem pohne, pomalu chápou, co chce Jim Oates za Georgiiny pomoci dosáhnout. Jsou skeptičtí a moc v to nevěří. Přesto však tajně doufají, že by se takový zázrak mohl stát.

Když byla Georgia na tuto šibeniční službu připravena, vzal seržant Ortega, který apačský jazyk rovněž trochu ovládal na sebe úkol zavolat na terasu: „Hoj, Apači, slyšíte mě, vy rudí vlkové?“

„Slyšíme tě, ty modré břicho,“ zaznělo odtud zpátky. „Chcete prosit o život? Nebo proč bys jinak křičel jako

králík v pasti?“

„Křičím, abyste mi rozuměli, vy pojídači koňského hnoje! Chci vám jenom říct, že teď za vámi přichází zelenooká a nazrzlá žena s Juanou… Vynáší k vám Juanu a bude k vám mluvit. Je to ta léčitelka, která sloužila Juane a přes kterou k vám promlouval váš bůh… Možná bude přes ni k vám mluvit zase… Už přichází!“

A Georgia se toho skutečně odvážila. Nesla mrtvou Juanu přes rameno a dalo jí to docela námahu ji unést. Georgia je ale silná a pohání ji silná vůle.

Vystoupila na terasu. Nepadl žádný výstřel! Není slyšet ani hlasu!

Je ticho. Ale mnoho párů bystrých očí je namířeno svými pohledy k východu z jeskyně.

Georgia šla s Juanou ke skále vysoké asi člověku do pasu a položila na ni naznak nehybné tělo. Mrtvá Juana tam leží s rozpřaženýma rukama, jako by si prohlížela oblohu nad sebou.

Georgia ale slavnostně pohnula rukou a opsala kruh. Působila dojmem dobře se ovládajícího člověka, jako v hypnotickém stavu, úplně jako médium, přes které bude zvěstováno poselství.

Georgia je skvělá. Nechybí jí odvaha. Bojuje svým způsobem o sebe a o vojáky z pevnosti. Mluví zřetelným hlasem. Každé slovo, které jí Jim Oates vložil do paměti, vyslovuje dobře a srozumitelně. Do chladného rána přichází s těmito slovy:

„Apačové! Velicí, hrdí a neohrožení Apačové! …Juana je mrtvá! Její kouzlo nebylo dost velké a ani pro vás už nebude bývat dost velké. Její síla se spotřebovala. Musíte čekat na novou Juanu! Ta musí vzejít jen z vašeho lidu! A její kouzelná síla musí být větší a mocnější. Tato nebyla dost silná… Běžte domů, Apačové! Domů do svých vesnic,

vraťte se do rezervací! Kouzlo už tady není. Mrtví zůstávají mrtví. A žádný Saguaro nezůstane nesmrtelný. Je to všechno jako předtím. Čekejte na nový zázrak!... Jděte! Váš bůh promlouvá k vám skrze mne. Jděte!“

Řekla tím všechno, co ji jím Oates naučil. Pronesla to slavnostním a zapřísahajícím způsobem. A Apačové na ni zírali nevěřícně. Ale přitom ji znají jako zvěstovatelku budoucnosti, jako ten hlas, který odívá do slov její přání a sny. Tato žena byla od nich vnímána jen jako bytost jsoucí v nejtěsnější souvislosti s jejich takřka svatou Juanou.

A teď promluvila slovy, která je měla dovést k pochopení, že všechno je už pryč a ztraceno. Nemohou a nechtějí tomu věřit.

Avšak Juana je skutečně mrtvá. Vidí ji, jak tam leží a prázdnýma očima hledí na hvězdy. Leží tam bez života, s rozpřaženýma rukama.

Náhle tomu uvěřili, že štěstí už skutečně nebude na jejich straně. Juana, duše povstání, zdroj jejich kolektivní vůle, vyzývající k dalšímu vystoupení proti bílým a k vyhlášení války, která by Apačům nakonec přinesla mír který by jim zaručil právo na vlastní zem, tato Juana je mrtvá.

Jeden z nich se zvedl ze svého krytého postavení. Je to ten Saguaro, který vede bojující tlupu. Přistoupil blíže a sklonil se nad Juanou, ale nedotkl se jí. Náhle zanotoval nářek nad mrtvou.

Odvrátil se, sehnul se, zvedl dlaní prach ze země a posypal si jím vlasy.

K jeho žalozpěvu se začali přidávat další Apači. Od terasy to znělo přes rokli až k těm Indiánům, kteří se nacházeli na skalních stěnách, na terasách, na úzkých skalních chodnících, v puklinách a všude jinde, kde se právě zdržovali a odkud stříleli na vojáky. Všichni slyšeli

tento žalozpěv a pochopili, že patří Juane.

Georgia se pomalu vrátila do jeskyně. Na posledních metrech jí vypověděly nohy službu. Podlomila sejí kolena, klopýtla a upadla do Jimova náručí.

„Aaaaaah," zasténala. „Strachem jsem se skoro zbláznila: A když pak přišel ten Apač, aby se podíval na Juanu..."

*

Hodinu na to už tam nebylo jediného Apače. Odešli do jednoho.

Plukovník vylezl do jeskyně. Krvácel ze dvou škrábnutí kulkou a kývl na Jima Oatese.

„Už chápu, proč vám vojenský velitel ve Fort Apache dal toto místo s takovými pravomocemi," řekl. „Apačové zmizeli."

„A Juana je mrtvá," odpověděl Oates. „Zabil jsem ji, plukovníku. Zabil jsem ženu."

„Byli bychom ji pověsili," odpověděl důrazně plukovník. „Když jsme tehdy v Camp Yuata věšeli toho prvního Saguara, nevěděli jsme ještě, co všechno se za tím skrývá. Tato Juana bouřila všechny apačské kmeny. Ta byla zodpovědná za tolik přepadů a stovky mrtvých. Dopouštěla se porušování zemského míru v nejtěžším slova smyslu... Ušetřil jste jí popravu, Jime Oatesi. Na takovou se nedalo dívat jako na ženskou bytost... To, že jste udělal to jediné správné, to nevyhnutelné, Jime Oatesi, to vás snad nezatěžuje jako nějaká vina!"

*

Když o dvě hodiny později plukovník se zbytkem své jednotky a s mrtvými a zraněnými vyrazil na zpáteční cestu, přivedl za ním Jim Oates dopředu Georgii. Seděla na koni patřícím vojenskému jezdectvu a byla ještě stále oblečena po apačském způsobu. Jenom barvy si smyla.

„Myslím, že má právo jet s vámi v čele, plukovníku," poznamenal Jim Oates. „Zachránila tuto jednotku od toho, aby byla zcela rozprášena. A zní to snad jako vtip, že kdysi nebyla dost dobrá na to, aby... Ach, raději toho nechme."

Ustoupil dozadu a usmál se na ni. „Všechno jsme spolu projednali, Georgie." Přikývla.

„Cože? Vy nepojedete s námi, Mr. Oatesi?" zeptal se užaslý plukovník.

„Moje poslání skončilo, plukovníku," vysvětloval Oates. „Jen se tady ještě trošku porozhlédnu a potom odjedu do Kalifornie. – Máte snad něco proti tomu? Jen se teď odděluji od Georgie Brittové, protože musím napřed ještě zajet do Fort Apache."

Plukovník na něho hleděl nechápavě.

Potom trhl pažemi. Vydali se na cestu.

Georgia byla velmi bledá, vyčerpaná, přesto ale pohlédla na Jima Oatese ještě pevným pohledem.

„Jen si nedělej žádné starosti," řekl jí a jel kousek cesty vedle ní. „Musíš jet přes Fort Apache. Tam na tebe budu čekat. Ale prozraď mně své jméno za svobodna. Nechci tě nosit ve svých vzpomínkách jako Georgii Brittovou."

„Za svobodna jsem se jmenovala Georgia Cheshire," odpověděla mu.

Potom už zůstal pozadu. Jeho kůň, kterého u sebe měli vojáci, zůstal naživu. Vzal ho za uzdu a vytáhl ho pomalu za sebou po širokém skalnatém svahu vystupujícím k

terase. Vzal jej s sebou dovnitř do jeskyně.

Vojáci tam udělali pořádek a všechny mrtvé Apače vynesli ven a pohřbili pod uměle vyvolanou lavinou kamení a hlíny.

Jim Oates se zamyšleně rozhlížel.

Potom zašel k několika stojícím hliněným nádobám. Byly to velké džbány, do kterých by se mohl ukrýt desetiletý chlapec.

Ve džbánech byla voda. A i když ji používali vojáci, stále tam ještě nějaká zbyla. Jim předtím vojákům řekl, aby zbytek nevylévali. Stejně by obsah za pár dní nebo týdnů vyschnul, ale on teď potřeboval ještě trochu vody pro sebe a pro svého koně.

Jim Oates se chtěl ještě trochu rozhlédnout po krajině.

Vojáci tedy nechali zčásti naplněné džbány bez povšimnutí.

On je teď jeden po druhém převracel a rozbíjel.

V každém ž nich bylo zlato. Bylo to zlato z dolu Aurora.

Jim Oates se spokojeně usmál. „Tak je přece mám!“ pronesl nahlas. „Budu s ním čekat ve Fort Apache na Georgii. A potom pojedeme oba do Kalifornie a …“

Dál se nedostal, protože apačský šíp proletěl jeho tělem. Jim Oates se zhroutil a ještě vkleče vyprázdnil revolver do Apače, který tu zůstal, aby sledoval, co budou infanteristé dělat.

Potom se Jim Oates zhroutil dopředu a zemřel.

*

Teprve o mnoho let později byly nalezeny obě kostry i zlato v té staré Coronadově jeskyni. Už se ani nezjistilo, kdo oba mrtví byli.

Georgia žije už dlouhá léta v jednom pěkném domě u San Franciska. Bohatý starý muž, kterému náleží, ji velmi rozmazluje.

To, co kdysi zažila, dnes už je jen jako ošklivý sen. V noci ale často myslí na Jima Oatese a pláče.

Člověk nemůže mít na této zemi všechno.

KONEC

G. F. UNGER – vydává jako neperiodickou publikaci MOBA, spol. s r. o.,
Brno, Kotlářská 53, ve spolupráci s Bastei-Verlag
Tiskne Moravská typografie, a. s., Brno
© MOBA, spol. s r. o.
Bastei-Verlag, Gustav H. Lübbe GmbH & Co., Bergisch Gladbach